

Josemaría Escrivá de Balaguer Barázda

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Josemaría Escrivá de Balaguer
Barázda

A mű eredeti címe:
Surco

Fordította
M. Edith
vizitációs nővér

Lektorálta
Polcz Iván

Nihil obstat.
Dr. Péter Erdő
censor deputatus.

Nr. 523/1997. Imprimi Potest.
Strigonii die januarii 8. A. 1997.
László Card. Paskai,
Primas Hungariae,
Archiepiscopus Esztergom–Budapest

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv 1997-ban jelent meg a Szent István Társulat kiadásában az ISBN 963 360 867 8 azonosítóval. Az elektronikus változat az Opus Dei és a Szent István Társulat engedélyével készült. A könyvet lelkipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog az Opus Deié.

Tartalomjegyzék

Impresszum.....	2
Tartalomjegyzék.....	3
A szerző.....	4
A szerző előszava.....	6
Nagylelkűség.....	7
Emberfélelem.....	11
Öröm.....	13
Merészség.....	18
Küzdelmek.....	21
Emberhalászok.....	28
Szenvedés.....	34
Alázat.....	37
Kapcsolatunk a világgal.....	41
Őszinteség.....	45
Lojalitás.....	47
Fegyelem.....	51
Személyiség.....	56
Imádság.....	59
Munka.....	63
Könnyelműség.....	69
Természetesség.....	71
Szavahihetőség.....	73
Igyekezet.....	78
Kétszínűség.....	81
Belső élet.....	83
Gőg.....	89
Barátság.....	93
Akarat.....	98
Szív.....	101
Tisztaság.....	105
Béke.....	107
Túlvilág.....	110
A nyelv.....	113
A hit terjesztése.....	116
Felelősség.....	119
Vezeklés.....	123
Szentírási helyek mutatója.....	126
Ószövetség.....	126
Újszövetség.....	127

A szerző

Boldog Josemaría Escrivá de Balaguer 1902. január 9-én a spanyolországi Barbastróban született, Huesca tartományban. Tizenöt-tizenhat éves korában tudatosult benne az isteni hívás és elhatározta, hogy a papi pályára lép. 1918-ban kezdte meg teológiai tanulmányait a logroñói szemináriumban, majd 1920-ban a San Francisco de Paula szemináriumban, Zaragozában folytatta azokat, ahol 1922-től szuperiornak nevezték ki. 1923-ban egyházi hatósági engedéllyel világi jogot kezdett tanulni a zaragozai egyetemen, teológiai tanulmányaival párhuzamosan. 1924. december 20-án diakónussá, majd 1925 márciusában pappá szentelték.

Az egyházi szolgálatot a perdiguerei plébánián (zaragozai egyházmegye), majd később Zaragozában kezdte meg. 1927-ben érseki engedéllyel Madridba költözik, ahol fáradhatatlan papi tevékenységet folytat minden társadalmi körben, időt szánva a külváros szegényeire és rokkantjaira, a kórházak gyógyíthatatlan betegeire és a haldoklókra. Káplánja volt a Patronato de Enfermos és szociális munkása a Damas Apostolicas de Sagrado Corazón szervezetnek. Ugyanakkor professzorként működött az egyetemi akadémián, közben doktori tanulmányait folytatta világi jogból, amire ebben az időben csak a madridi egyetemen nyílt lehetőség.

1928. október 2-án az Úr megvilágosította előtte, amiről addig csak előérzete volt és e felismerés alapján megalapította az Opus Deit. Mindig hűségesen az Úr akaratához, 1930. február 14-én megértette, hogy az Opus Dei apostoliságát a nőkre is ki kell terjeszteni. Így új lehetőség nyílt meg az Egyházban, ami minden társadalmi osztályon belül előmozdítja a szentté válás útjának keresését, és az apostoli munka gyakorlását a világban, a mindennapi munka megszentelésén keresztül a hívők nemére való tekintet nélkül.

Az Opus Dei alapítója ettől kezdve – minden lelket magához hívó apostoli céllal – az Isten által rábízott küldetés teljesítésére szentelte életét. 1934-ben nevezték ki a Patronato de Santa Isabel rektorává. A spanyol polgárháború idején – élete kockáztatása árán – Madridban majd Burgosban gyakorolta a papi szolgálatot. Boldog Josemaría Escrivának később hosszú időn keresztül kegyetlen támadások miatt kellett szenvednie, amit ő derűvel és természetfeletti lelkierővel viselt el.

1943. február 14-én az Opus Dei elválaszthatatlan társulásaként megalapította a Szent Kereszt Papi Társaságot. Így vált lehetővé, hogy az Opus Dei laikus tagjait pappá szenteljék és a szervezet szolgálatának részeseivé váljanak. Később arra is lehetőség nyílt, hogy a papok az Opus Dei lelkeségével és aszketikájával megosszák egyházmegyei szolgálatukat, ezáltal is keresve a szentté válás útját feladataik gyakorlásával, kizárólagosan a kijelölt ordináriusaik fennhatósága alatt.

1946-tól tartózkodási helye véglegesen Róma lett, ott is maradt élete végéig. Onnan ösztönözte és irányította az Opus Dei növekedését az egész világon. Minden erejével azon munkálkodott, hogy a szervezet férfi és női tagjai számára szilárd tanításbeli, aszketikai és apostoli képzést adjon. Amikor az alapító meghalt, az Opus Deinek 80 országban 60000 tagja volt.

Boldog Escrivá tanácsadója volt a Kánonjogi Kódexet Hitelesen Magyarázó Pápai Bizottságnak, és a Szemináriumok és Egyetemek Szent Kongregációjának. Tiszteletbeli pápai prelátus volt és tag a Pápai Római Akadémián, nagykancellár a Navarrai (Pamplona, Spanyolország) és a Piurai Egyetemen (Peru) is.

Boldog Josemaría Escrivá 1975. június 26-án halt meg, évekkel azután, hogy életét az Egyháznak és a pápának ajánlotta fel. A Béke Világkirálynője templomának kriptájába temették el Rómában. 1975. szeptember 15-én egyhangúan választották meg utódjául az Opus Dei püspökprelátusát, Msgr. Alvaro del Portillót, aki éveken át legközelebbi

munkatársa volt az alapítónak. Az Opus Dei a korai kezdettől fogva élvezte az egyházmegyei hatóságok támogatását, majd 1943-tól elnyerte az Appositio Manuumot és a Szentszék azt követő jóváhagyását. II. János Pál pápa 1982. november 28-án Személyi Prelaturává emelte. Ez volt az a jogi státusz, amit Boldog Escrivá előre látott és kívánt.

A szentség híre, mely már az Opus Dei alapítójának egész életét kísérte, halála után egyre nagyobb mértékben terjedt el az egész világon, a neki tulajdonított közbenjárásokat kísérő testi-lelki gyógyulásokról szóló tanúságtételek által. Ezek között számos, betegségből történő megmagyarázhatatlan gyógyulás is előfordult. Az öt földrésről érkező levelek nagy száma, közöttük 69 bíboros és közel 1300 püspök levele is elégségesnek bizonyult – a teljes bíborosi kar testületének közel egyharmada –, hogy kérjék a pápától Boldog Escrivá személyére vonatkozóan a boldoggá és szentté avatási eljárás kezdeményezését. 1981. január 30-án a Szentté avatási Kongregáció megadta a nihil obstatot az eljárás megkezdéséhez, melyet II. János Pál pápa 1981. február 5-én jóváhagyott.

1981 és 1986 között Rómában és Madridban két külön tényfeltáró bizottság vizsgálta Boldog Escrivá életét és erényeit. Mindkét eljárás eredményeként és a Teológiai Tanácsadók Kongresszusának és a bíborosi és püspöki tanácsok, továbbá a Szentté avatási Kongregáció tagjainak kedvező véleménye alapján 1990. április 9-én a Szentatya kihirdette Boldog Escrivá hősi erényeit, aki így megkapta a „tiszteletreméltó” címet. 1991. július 6-án a pápa elrendelte, hogy hirdessék ki a határozatot, mely kimondja, hogy egy csodálatos gyógyulás tiszteltreméltó Josemaría Escrivá közbenjárásának köszönhető. Ezzel a határozattal befejeződött a jogi eljárás, amely megelőzte az Opus Dei alapítójának 1992. május 17-én Rómában a Szent Péter téren a pápa által vezetett ünnepélyes boldoggá avatási szertartást. 1992. május 21. óta a boldoggá avatott földi maradványai Rómában, a Béke Királynője prelátusi templom oltárában. Az Opus Dei prelaturájának székhelyén nyugszanak. Az egész világról idezarándokolnak állandóan imádkozó és hálaadó emberek, akik az Opus Dei alapítójának példája és tanítása nyomán kerültek közelebb Istenhez és olyan emberek sokasága is, akik imájukkal a közbenjárását kérik.

Kiadott munkái a *La Abadesa de las Huelgas* című jogi teológiai tanulmány és több, sok nyelvre lefordított lelkesítő könyv: *Az út, Szent Rózsafüzér, Jézus továbbhalad, Isten barátai, A Kereszt útja, Szeretben az Egyházzal, Barázda* és *A tűzhely*. Ezek közül az utolsó öt posztumusz kiadású. A *Beszélgetések Msgr. Escrivával* című könyv a sajtónak adott interjúk gyűjteménye.

A szerző előszava

Engedd meg, kedves Olvasó,
hogy lelkedet kezembe véve
bemutassam az emberi erényeket;
hiszen az isteni kegyelem munkálkodik a természetben.
De ne felejtsd el,
hogy nézeteimet,
bármily emberinek is tűnnek,
Isten színe előtt írtam le neked
és magamnak is – és át is éltem őket – és ezek
szükségszerűen a pap megfontolásai.
Urunkat arra kérem,
hogy az itt leírtak hasznát hozzanak,
hogy akarjunk jobbak lenni általuk,
és arra indítsanak,
hogy földi tetteinkkel
termékeny barázdát hagyjunk.

Nagylelkűség

1 Sok olyan keresztény van, aki meg van győződve, hogy a Megváltás mindenütt be fog következni és bizonyára sokan lesznek – nem tudni, kicsodák –, akik Krisztussal egységben ezt majd elősegítik. Úgy látják azonban, hogy ehhez sok évszázadnyi időre lesz még szükség... és valóban örökké is tartana, ha mindez önátadásuk mértéke szerint jönne létre. Te magad is így gondoltad, míg fel nem ébredtél.

2 Az önátadás az első lépés az áldozat, az öröm, a szeretet, az Istennel való egyesülés útján.

Azután az egész életet az a lelki balgaság járja át, amely lehetővé teszi, hogy éppen ott találjuk meg a boldogságot, ahol a tisztán emberi logika nem vesz észre mást, mint tagadást, szenvedést és fájdalmat.

3 „Imádkozzék értem – mondtam –, hogy nagylelkű legyek, belsőleg növekedjem és engedjem, hogy úgy alakítsanak, hogy egy napon hasznos lehessen valamire.” – Jó. – De milyen eszközöket használsz fel arra, hogy ezeket a szándékokat hatékonyan megvalósítsd?

4 Gyakran kérdezed tőlem, miért van az, hogy azok az emberek, akik olyan szerencsések voltak, hogy Jézust már gyermekkorukban igazán megismerhették, haboznak, hogy hálások legyenek-e, hogy abból, amijük van, a legjobbat Neki adják: az életüket, a családjukat, az álmaikat, a jövőre irányuló terveiket...

Gondold meg: Neked, aki „mindent” egyszerre kaptál meg, valóban végtelenül hálásnak kell lenned az Úrnak, mint egy vaknak, aki hirtelen visszakapta szeme világát, mialatt a többieknek eszébe sem jut, hogy tulajdonképpen hálásnak kellene lenniök, mert mindig is láttak. És mégis... ez még nem elegendő: nap nap után segítened kell a környezetemben lévő embereket, hogy hálások legyenek istengyermekségükért. Különben ne mondd azt nekem, hogy te magad hálás vagy.

5 Nyugodtan fontold meg: amit tőled kérnek, az alapjában véve nagyon kevés ahhoz képest, amit ajándékkul fogsz kapni.

6 Még nem tudsz felszedelődzkődni az útra. – Szeretném neked továbbadni, hogy megszívleld, amit egyik testvéred nekem írt: „Igen, nehezünkre esik... de ha egyszer a »döntés« megtörtént, milyen fellélegzés, milyen öröm, hogy tudjuk, végre úton vagyunk!”

7 Az utóbbi napok – mondtad nekem – olyan csodálatosak voltak, mint még soha. „Mert jobban átadtad magad, mint máskor” – válaszoltam habozás nélkül.

8 Az Úr hívása – a hivatás – mindig egyformán szól: „Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét és kövessen engem.”

Igaz: A hivatás lemondást, áldozatot követel! De milyen boldogság múlik ezen – „gaudium cum pace”, öröm és béke! – ha a lemondás tökéletes!

9 Azt ajánlották neki, hogy kötelezze el magát személyesen: akkor hirtelen azt mondta: „Akkor ezt tehetném... akkor ezt kellene tennem...”

Erre valaki azt válaszolta: „Itt nem alkudozunk az Úrral. Az Isten törvényét, az Úr követelményeit vagy elfogadjuk úgy, ahogy vannak, vagy abbahagyjuk az egészet.

Döntenünk kell: vagy feltétel nélkül és lendülettel előre, vagy el kell menni...” „Qui non est mecum...” – „aki nincs velem, ellenem van”.

10 Csak egy lépés választja el a nagylelkűség hiányát a lanyhaságtól.

11 Leírok egy példát neked egy levélből a gyávaságról, hogy ne utánozd:
„Természetesen nagyon hálás vagyok önnek, hogy rám gondol, mert sok imára van szükségem. De ugyanakkor hálás is lennék önnek azért, hogy amikor imádkozik, hogy az Úr apostollá tegyen engem, ne erőltesse, hogy ez szabadságom feláldozását jelentse.”

12 Ismerősöd – egy nagyon intelligens, kicsit nyárspolgári, kedves ember – mondta:
„A törvényt betartani igen, de mértékkel, túlzás nélkül, korrekten, de többet nem.”

Valóban sajnálatra méltók az ilyen emberek, szűkmarkúak, számítók, képtelenek arra, hogy feláldozzák és egy magas eszménynek elkötelezzék magukat.

13 Többet kell tőled követelni: mert te többet tudsz adni és többet kell adnod. Gondold meg!

14 „Olyan nehéz!” – kiáltod csüggedten. Figyelj ide! Elég az Isten kegyelme, ha küzdesz: akkor el fogsz tekinteni személyes érdekeidről, szolgálni fogod embertársaidat Istenért, és segíted az Egyházat a mai harcmezőkön: az utcán, a gyári szerelőcsarnokban, a műhelyben, az egyetemen, az irodában – környezetekben, a tieid között.

15 Azt írtad nekem: „Alapjában véve mindig ugyanaz az ok: hiányzik a nagylelkűség. Milyen szomorú ez és milyen szégyen, ha az utat megtaláltuk és mégis engedjük, hogy a porfelhők, amelyek elkerülhetetlenek, eltakarják a végcélt!

Ne vedd rossz néven, ha azt mondom, hogy csak te vagy a hibás: Menj bátran előre, önmagad ellenére – eszközeid bőségesen megvannak hozzá.

16 Ha önzésed távol tart téged attól a társadalmi törekvéstől, ami az emberek megfelelő és jogos jólétére irányul: ha számítóbbr leszel és embertársaid anyagi vagy lelki nyomora nincs hatással rád, akkor... Arra kényszerítesz engem, hogy nyíltan és keményen megmondjam, hogy észre térj: Ha elveszítetted a testvéri érzést embertársaid iránt, ha csak a nagy keresztény család peremén éldegelesz – akkor szájalomra méltó lelenc vagy.

17 Te csúcsról beszélsz... Olyan lélek számára, aki odaadja magát Istennek, minden olyan csúcssá válik, amelyre érdemes törekedni: mindennap új célokat fedez fel, mert Isten szeretetének sem nem akar, sem nem tud határt szabni.

18 Minél tágabb lesz a szíved Isten iránti szeretetből, annál boldogabb leszel.

19 Néha jelentkezik az a kísértés, hogy el akarunk lopni egy kis időt a magunk számára...

Tanuld meg már, hogy levetkőzd ezeket a kicsinyes dolgokat: hozd rendbe dolgadoit!

20 Te azokhoz tartozol, akik „mindent vagy semmit” akarnak... Sajnos, a „semmi”-nél maradt a dolog... Micsoda szégyen!

Kezdj el alázattal küzdeni, hogy nyomorúságos önátadásod, amely fukar, lánggra lobbanjon, amíg hatásossá nem válsz.

21 Mi, akik mindent Istenre bízunk, semmit sem veszítettünk.

22 Szeretném sok anyának és apának a fülébe kiáltani: Nem „áldozat”, ha a gyerekeket odaadják Isten szolgálatára – hanem megtiszteltetés és öröm.

23 Elérkezett számára a nehéz próba pillanata – akkor vigasztalanul felkeresett téged. Emlékszel még rá? Az ő számára, a barát számára, aki „okos” tanácsokat adott neked, elképzelésed délibábnak látszott, szerinte a lelki torzulás gyümölcse volt, azt mondta, akarodat elvették és hasonló „éles elméjű” felismerései voltak... „az, hogy átadod magad az Úrnak – ítélezett –, nem más, mint a vallásos érzelem beteges fellángolása.” És szegényes logikájával arra gondolt, hogy családod és közéd lépett egy idegen: Krisztus.

Most már megérti, amit akkor olyan sokszor mondtál neki, hogy Krisztus soha sem szakítja el egymástól a lelkeket.

24 Sürgős feladat, hívők és nemhívők lelkiismeretét felrázni – sok jóakarátú embert mozgósítani –, hogy együttműködjenek és segítsenek azon anyagi eszközök előteremtésében, amelyek a lelkekért való fáradozáshoz szükségesek.

25 Nagy lelkesedést mutat és nagy megértést. De amikor észreveszi, hogy „róla” van szó, hogy „neki magának” kell komolyan együttműködni, gyáván visszavonul.

Engem azokra az emberekre emlékeztet, akik súlyos veszély idején hamis bátorsággal hívtak fel a harcra – de sem pénzáldozatot nem akartak hozni, sem arra nem voltak készek, hogy maguk beálljanak a haza védelmébe.

26 Fáj látni, hogy egyesek mit értenek alamizsnán: egy pár fillért vagy öreg ruhákat. Azt gondolhatnánk, hogy nem olvasták az Evangéliumot.

Ne jöjjetek hamis kifogásokkal: segítsetek az embereknek abban, hogy hitüket és lelki erejüket úgy kifejlesszék, hogy nagylelkűen el tudjanak szakadni még életükben a látszólag szükséges dolgoktól is.

Megmondhatjátok a naplopóknak, hogy még földi mérték szerint sem nagyon dicséretes dolog a véget várni, – azaz addig, amíg egyébként sem tudunk már semmit sem magunkkal vinni.

27 „Aki kölcsönöz, nem kapja vissza: ha pedig mégis, nem egészen; ha egészen, akkor nem könnyen: ha könnyen, akkor halálos ellenséget szerez magának!”¹

Mi következik ebből? Adj! Számolatlanul és mindig Isten kedvéért. Így – már földi szempontból is – közelebb kerülsz az embertárshoz. Azonkívül segítesz a hálátlanok számát csökkenteni.

28 Láttam, hogy ez a jóhiszemű ember vörös lett, közel volt a síráshoz. Saját, becsületes úton megkeresett pénzével nagylelkűen támogatott jó céllal létrejött műveket. És most megtudta, hogy „becsületes emberek” erőfeszítése miatt kétszínűséggel gyanúsították. Mivel még újonc volt az Istenért folytatott harcokban és még egészen naiv, magánkívül mondta: „Látják, hogy áldozatot hozok... és az áldozat mellett még csúfolnak is!”

Beszéltem vele nyugodtan. Megcsókolta a fészületemet... Az annyira érthető felháborodása békévé és örömmé alakult át.

---

¹ A spanyol közmondás azt a tapasztalatot fejezi ki, hogy az ember kölcsönrel nem segít az embertársán: mert vagy elveszettnek tekinti, amit odaadott, vagy ha ragaszkodik jogához, akkor ellenséget szerez magának.

29 Nem érzed ezt az égő, sürgető vágyat a még tökéletesebb, még „bolondabb” önátadás után?

30 Milyen nevelésesen viselkedünk, amikor mi, nyomorult teremtmények mindig újra megtagadunk az Úrnak kicsinységeket!

Az idő elszáll, egyre tisztábban látjuk a dolgok valódi jelentőségét – és a végén nem marad más, csak szégyen és bánat.

31 „Aure audietis, et non intelligetis: et videntes videbitis, et non perspicietis.” A Szentlélek világos szavai: saját fülükkel hallják és nem értik: saját szemükkel látják és nem fogják fel. Miért vagy nyugtalan, ha olyan valaki, aki „látja” az apostoli művet, elismeri annak kiválóságát, mégsem akarja odaadni magát? Te nyugodtan imádkozzál és tarts ki utadon! Azok helyett, akik nem mernek együtt menni velünk, majd mások jönnek!

32 Mióta kimondtad Neki feleletül az „Igen”-t, az idők folyamán a horizont színe megváltozott: minden nap szebb lesz, egyre inkább kiszélesedik és mindig pompásabban ragyog. De: ezt az „Igen”-t mindig újra ki kell mondanod...

33 Miasszonyunk: a határtalan önátadás mesternője. – Emlékszel rá? Rá vonatkozik Jézus Krisztus dicsérő szava: „Mindaz, aki Atyám akaratát cselekszi, anyám!”

Kérd ezt a jóságos Anyát, segítsen, hogy lelkedben – az ő példájára – megerősödjék a fenntartás nélküli önátadás, mely erős, mint a szeretet és szabaddá tesz: „Ecce ancilla Domini! – Az Úr szolgálója vagyok.”

Emberfélelem

34 Ha az igazság megvédéséről van szó, – akkor hogy kívánhatjuk azt, hogy Isten nemtetszését elkerüljük és ugyanakkor sehol se okozunk botrányt? Ez kizárt dolog: vagy az egyik, vagy a másik lehetséges! A valódi áldozatnak égő áldozatnak kell lennie, amelyben minden elég, az emberek szóbeszéde is, igen, még az is, amit „jó hírnévnek” nevezünk.

35 Milyen világosan felismerem most, hogy a „szent arcátlanság” nagyon-nagyon mélyen gyökerezik az Evangéliumban! Teljesítsd az Isten akaratát... és legyen az Úr a szemed előtt: a megrágalmazott Jézus, a leköpött és megvert Jézus... Jézus, akit nyomorult emberek ítélőszéke elé hurcoltak... És Jézus hallgat...

Jófeltétel: Szidalmakkal, becsületsértéssel szemben lehajtani fejünket és további megaláztatásokat várva – mert azok még biztosan jönnek –, folytatni az Istentől kapott feladatot, amelyet a Mester irgalmas szeretete ránk akart bízni.

36 Félelem és aggodalom fog el bennünket, ha arra gondolunk, milyen bajt okozhatunk, ha megfertőz (bennünket) a félelem vagy a szégyenkezés attól, hogy a mindennapi életünkben kereszténynek valljuk magunkat.

37 Vannak emberek, akik úgy gondolják, hogy bocsánatot kell kérniük azért, hogy Istenről vagy az apostolkodásról beszélnek. Talán mert még nem fedezték fel a jellem és az erény értékét és lelkileg torzak, gyávák ahhoz, hogy másképp viselkedjenek.

38 Hiábavaló fáradozás, ha mindenkinek tetszeni akarunk. Összeférhetetlenek, krónikus elégedetlenek mindig lesznek. Egy közmondás azt mondja: „Ha a juhoknak jól megy a soruk, akkor a farkasoknak rosszul.”

39 Ne engedd, hogy egy olyan ellenség félemlítsen meg, akinek egyetlen ereje a nagy szája!

40 Tudod értékelni a teljesített munkát... Ezzel egyetértesz. De gondosan ügyelsz arra, hogy ne végy részt a munkában, sőt, úgy állítsd be a dolgokat, hogy a többiek ne is tételezhessenek fel együttműködést részedről.

Attól féltél, hogy jobbnak tartanak, mint ami vagy, ezt mondtad nekem. Nem sokkal inkább úgy van, hogy attól féltél: Isten és az emberek hitelesebb viselkedést kívánhatnak tőled?

41 Tejesen elszántnak látszott... De amikor leült, hogy megírja szakítólevelét menyasszonyának, habozás és bizonytalanság lett úrrá rajta: elhagyta a bátorsága... Ez csak emberi és érthető... vélték egyesek. Ezek számára a földi szerelem nyilvánvalóan nem tartozik azokhoz a javakhoz, amelyeket a fenntartás nélküli Krisztus követésért el kell hagynunk, ha az Úr azt kívánja.

42 Egyesek elesnek gyengeségből – hiszen agyagból vagyunk formálva és törékenyek –, de zavartalanul kitartanak az Egyház tanítása mellett.

Ilyen emberek azok, akik – Isten kegyelmével – hősiek módon bátorak és alázatosnak mutatkoznak, ha beismerik hibájukat és elkötelezve védik az igazságot.

- 43** Egyesek szerint a hit ostobaság, és az Istenre való hagyatkozás vakmerőség.
- 44** Örültség Istenben bízni, mondják egyesek. De nem még nagyobb örültség önmagunkban, vagy más emberben bízni?
- 45** Azt írod nekem, hogy végre meggyóntál és ekkor megtapasztaltad azt a megaláztatást, hogy életed fertőjét – így mondtad – egy ember előtt kell felfedned. Mikor fogod már végre ezt a hiú becsvágyat belsődből kiszakítani? Csak akkor fogsz a gyónásban telve örömmel olyannak mutatkozni, amilyen valóban vagy. Az az „ember”, aki feloldoz bűneid alól, Isten bocsánatát adja neked, Isten felkentje, Krisztus mása, maga Krisztus.
- 46** Legyen már bátorságunk hozzá, hogy szent hitünket állhatatosan, mindenki számára láthatóan, megfelelően éljük.
- 47** Nem szabad szektásoknak lennünk, mondták nekem a pártatlanság látszatával, amikor az egyházi tanítás szilárdságáról volt szó. Megmagyaráztam nekik, hogy aki az igazságot megvallja, az nem szektás. Megértették, hogy tévedtek.
- 48** Egy pillantás a régebbi idők arcképfestményeire, világossá teszi, hogy milyen értelmetlenség az, ha a divatot tesszük meg a viselkedés mércéjévé.
- 49** Hogy szereted a körmeneteket és minden más látható megnyilvánulást is, amelyekkel Anyaszentegyházunk az Istennek tartozó tiszteletet kifejezi – ezzel nagyon egyetértetek! De engedd, hogy mindez létté váljon benned!
- 50** „Ego palam locutus sum mundo”: Én nyíltan beszéltem az egész világ előtt – válaszolta Jézus Kaifásnak, amikor közeledett az óra, melyben életét odaadta értünk. És mégis vannak keresztények, akik szégyellik, hogy „palam”, nyíltan kimutassák szeretetüket az Úr iránt.
- 51** Az apostolok már hanyatt-homlok elmenekültek. A tömeg tombol és ordítva ad kifejezést gyűlöletének Jézus ellen. Csak Mária követi Fiát egészen közelről Jeruzsálem utcáin... Nem ijed meg a felbőszült tömegtől, lépést tart a Megváltóval. Közben a gyávák „bátorságával”, a tömeg névtelenségében, gyötri a kíséző csőcselék Urunkat. „Virgo fidelis!” – Te, hűséges Szűz! – kiálts hangosan hozzá, kérve, hogy segítsen minket, akik „Krisztus barátainak” nevezzük magunkat, abban, hogy valóban azok is legyünk minden órában.

Öröm

52 Senki sem lehet boldog ezen a földön addig, amíg el nem határozta, hogy nem lesz az. Mert ez a mi utunk: szenvedés – a keresztények azt mondják: kereszt – Isten akarata, szeretet és végül az igazi boldogság – már ebben az életben és azután mindörökké.

53 „Servite Domino in laetitia!” – Szolgáljátok az Urat örömmel! – Örömmel akarok Istennek szolgálni! És ez az öröm a hitem, reményem, szeretetem gyümölcse... Ez vég nélküli lesz, mert – így mondja az Apostol – „Dominus prope est!”, az Úr közel van hozzám. Tovább rovom az utat, az Ő oltalmában, mert Ő az én Atyám...

Segítségével teljesíteni fogom akarátát, amelyet mindig szeretek – bármibe kerül!

54 Az a tanács, amelyet a legnagyobb nyomatékkal szeretnék nektek mindig ismételni, így szól: Örüljtek, valóban örüljtek! Legyenek azok szomorúak, akik nem tekintik magukat Isten gyermekeinek...

55 „Megkísérlem, hogy »szétszakítsam magam«, hogy fiatalabb testvéreinknek könnyebb legyen – ahogy Ön mondta nekünk.” Milyen sok öröm van elrejtve egy ilyen fáradozásban.

56 Azt írta nekem valaki, aki valóban hisz: „Ha az ember kényszerűségből elszigetelve él, akkor a testvérek segítsége világosan érezhetővé válik. Amikor meggondolom, hogy most mindent „egyedül” kell viselnem, akkor az is egészen világossá válik, hogy nem tudnám megőrizni elpusztíthatatlan optimizmusomat, – ha nem érezném minden távolságon keresztül összetartozásunkat az Áldott Szentek Közösségével.

57 Ne felejtse el, hogy néha egyszerűen szükségünk van arra, hogy vidám arcok legyenek körülöttünk!

58 „Ti mind olyan vidámok vagytok – hallottam valakitől –, ezt nem vártam volna.”

Krisztus ellenségei ösidőktől fogva ördögi módon arra törekszenek, hogy azokat az embereket, akik Istennek adták magukat, „gyászhuszárnak” állítsák be. Sajnos, néha megtalálják ennek megerősítését néhány „jó” keresztény „szomorú erényében”. Köszönjük, Urunk, hogy szolgálatodba fogadtál bennünket és így kiapadhatatlan örömünkkel ezt a torzképet meg tudjuk semmisíteni.

És arra is kérlek téged, hogy ezt sohase tévesszük szem elől!

59 Senki ne olvasson ki arcodból szomorúságot, vagy fájdalmat, ha áldozatod illatát szétárasztod környezetben; Isten gyermekei mindig a béke és az öröm magvetői kell legyenek.

60 Egy Istenért élő férfinak vagy nőnek öröme el kell, hogy terjedjen környezetében: vidáman, megnyerően, ellenállhatatlanul... röviden: olyan természetfeletti és olyan magávalragadóan természetesnek kell lennie, hogy az másokat is Krisztus útjára vonzzon.

61 „Megelégedett?” – A kérdés meggondolkoztatott. Eddig még nem találtak szavakat annak kifejezésére, ami azok szívét és akarátát töltik be, akik megtapasztalták, hogy Isten gyermekei.

62 Karácsony. Azt írod nekem: „Ugyanazzal a szent várakozással, mint Mária és József, várom én is, telve türelmetlenséggel, a Gyermecket. Milyen boldog leszek Betlehemben! Érzem, hogy határtalan ujjongásban fogok kitörni! Igen, és én is újra meg akarok születni az Ő számára!”

Teljesedjék kívánságod!

63 Határozd el őszintén, hogy mások számára, szeretetreméltóvá és könnyebben járhatóvá teszed az utat, mert az élet egyébként is elég sok keserű tapasztalattal jár.

64 Milyen nagyszerű dolog hitetleneket megtéríteni, lelkeket nyerni! Igen, és ugyanolyan gyönyörű, sőt Istennek tetszőbb dolog, ha nem engedjük, hogy elvessenek.

65 Megint visszatérel balgaságaidhoz! Azután, amikor visszajössz, nincs benned igazi öröm... hiányzik belőled az alázat. Úgy látszik, mintha makacsul ragaszkodnál ahhoz, hogy a tékozló fiúról szóló példabeszéd második részét semmibe vedd – és így megmaradsz a moslák nyomorúságos „boldogságánál”. Felismered törekenységedet, ez sérti gőgödöt, ezért halogatód a bocsánatkérést és nem fontold meg, hogy mi vár rád, ha alázatosan megbánod, amit tettél: Atyád örömteli ölelése és az ünnep annak tiszteletére, aki hazatért és újra kezd.

66 Így van: Nem érünk semmit, semmik vagyunk, semmit sem tudunk tenni, nincs semmink. Azonkívül a mindennapok fáradásaiban nem hiányoznak az akadályok és kísértések... De testvéreiddel egyesülve megtapasztalod, hogy örömük hogy oszlat el minden nehézséget, mert szilárdan az Úrra építenek: „Quia tu es Deus fortitudo mea” – mert Te, Istenünk, vagy a mi erőnk.

67 Amit a lakomára meghívottakról szóló példabeszéd elmond, az állandóan megisméltódik. Egyesek félnek, mások túlságosan el vannak foglalva, és sokan ostoba kifogásokba menekülnek. Kivonják magukat a meghívás alól... És mi marad nekik végül? Fásultság, kedvetlenség, unalom, keserűség... Ugyanakkor olyan könnyű az isteni meghívást minden pillanatban elfogadni és vidáman, boldogan élni!

68 Nagyon kényelmes dolog azt mondani: „Erre nem vagyok alkalmas: nekem, nekünk egyébként is minden rosszul sikerül.” – Eltekintve attól, hogy ez nem áll, egy ilyen pesszimizmus mögött egy nagy adag restség rejtőzik...

Egyes dolgokat jól végzel, másokat rosszul. Ami a sikereket illeti, légy vidám és bizakodó: ami a kudarcokat, ne engedd, hogy elbátortalanítsanak, fogj hozzá újra, légy készen a tanulásra: akkor ezek is sikerülni fognak.

69 „Atya, nevetek – ahogy tanácsolta nekem – nyomorúságomon, de anélkül, hogy elfelejteném, hogy nem szabad engednem: akkor sokkal boldogabbnak érzem magam.

De ha elkövetem azt az ostobaságot, hogy szomorú vagyok, azonnal úgy érzem, mintha elvesztettem volna az utat...”

70 Azt kérdezted tőlem, hogy kell-e keresztet viselnem... És azt feleltem neked: Igen. Mindig hordozzuk a keresztet.

De ez a győzelem keresztje, az isteni pecsét, a valódi istengyermekség biztosítóka. Ezért, ha mindig is a keresztet hordozzuk, boldogan járjuk utunkat.

71 Vidámabb vagy. De most ez olyan öröm, ami egy bizonyos türelmetlenséggel és idegességgel van összekötve és amelynél ugyanakkor érzed, hogy valami megszakad benned és valamit feladtál.

Jól figyelj ide: Ezen a földön nincs tökéletes boldogság. Éppen ezért arra van szükség, hogy most azonnal, szó és önsajnálattal nélkül, odaadd magad Istennek, teljesen, feltétel nélkül...

72 Most örömteli napokat élsz át, lelked fénybe és színpompába merült. És csodálkozol: mert most ugyanannak örülsz, ami régebben bátortalanná tett!

Mindig így van. Látószög kérdése. „Laetetur cor querentium Dominum!” Azoknak a szíve, akik Istent keresik, túlárak az örömtől.

73 Milyen nagy a különbség a hitetlenek és a keresztények élete között. Az előbbieket nyomott hangulatban vannak és bizonytalanok egy értelmetlen létben; mint szélkakasok, ki vannak téve a szerencse változóságának. A mi keresztény létünk teljes bizalmon, örömmel és biztonságon nyugszik, mert felismertük természetfeletti rendeltetésünket és tévedhetetlenül kitartunk mellette.

74 Nem vagy boldog – mert minden körülötted forog, mintha te lennél a világ közepe: neked vannak gyomorgörceid, te vagy fáradt, te hallottad ezt-azt... Megpróbáltad már egyszer, hogy RÁ gondold, és Óáltala a többiekre?

75 „Miles” – katona, harcos, így nevezi az Apostol a keresztényeket. Az Isten seregében, amelynek az a feladata, hogy harcoljon a szeretetért és a békéért, minden ember javára, vannak fáradt, éhes, sebekkel megjelölt katonák... De mindnyájan tele vannak örömmel: szívükben már a győzelem jelzőtüzei égnek...

76 „Atya, elhatároztam, hogy mindig vidám leszek: vidám szívvel, jöjjenek akár csapások.”

Jó elhatározás. Imádkozom, hogy megvalósítsd.

77 Néha a bátortalanság hangulata jön rád, amely elveszi lendületedet, a remény gyakori felindításával is alig tudod legyőzni. Nem baj. Ez az ideje annak, hogy Istentől több kegyelmet kérj. Csak tovább, előre! Újítsd meg magadban az örömet azért, hogy harcolhatsz, akkor is, ha egy ütközetet elvesztettél.

78 Sötét felhők jöttek: kedvetlenség, csalódás... záporosó esett: szomorú voltál és világosan úgy éreztél, mintha béklyóba lennél verve... Mindamellet még egy csak részben objektíven megalapozott levertség is kínoz: Úgy gondold, oly sok éve fáradozol már – és még mindig csak egy „későnjövő” vagy, még mindig olyan messze a céltól... Mindez szükséges. Isten számít rá. Ha el akarunk jutni a „gaudium cum pace”-re, az igazi békére és az igazi öröme, akkor istengyermekségünk tudatát, ami bizalommal tölt el, saját elégtelenségünk elfogadásával kell elmélyítenünk.

79 Te megfiatalodtál! Valóban észrevetted azt, hogy az Istennel való kapcsolat már rövid idő alatt visszahozta fiatalságod fesztelenségét, sőt újra megkaptad lelki gyermekesed távoli napjainak védettségét – és mégis messze vagy ettől a gyermekeségtől. Körülnézel és megállapítod, hogy másokkal is ez történik. Mióta találkoztak az Úrral, évek teltek el, de minél idősebbek és érettebbek lesznek, annál elpusztíthatatlanabb belső fiatalságuk és szívbeli örömük. Nemcsak fiatalnak látszanak: valóban fiatalok és boldogok!

A lelki életnek ez a valósága az, ami az embereket vonzza, bátorságot ad nekik és végül legyőzi őket.

Fordulj hálával mindennap „ad Deum qui laetificat iuventutem” – Istenhez, aki megörvendezteti ifjúságodat.

80 Isten kegyelme nem hiányzik. Ha megfelelsz Neki, akkor tökéletes biztonságban érezheted magad.

Tőled függ a győzelem: ha bátorságod és lendületed együttműködik a kegyelemmel, akkor az optimizmus és a győzelem biztos tudata teljesen megalapozott.

81 Tegnap talán még azok közé tartoztál, akik keserűen temették reményeiket, akik emberi elvárásaikban csalódtak. Ma – miután Ő belépett az életedbe – nevensz és énekelisz, és mindenütt, ahová mész, örömet, szeretetet és melegséget sugárasz.

82 Sok ember szerencsétlennek érzi magát, éppen azért, mert mindenből túl sok van nekik. Az olyan keresztények, akik valóban Isten gyermekeiként élnek, megtapasztalhatják ugyan a szükségét, hőséget, hideget, kimerültséget... De mivel mindezt Isten akarja vagy engedi meg, sohasem veszítik el örömeiket. Mert Ő az igazi boldogság forrása.

83 Olyan emberek áradatában, akik hit és remény nélkül vannak, akik lidércfény módjára imbolygó szellemek, aggodalmak gyötrik őket, életcélt keresnek, te megtaláltad a célt: Őt!

És ez a felfedezés létednek majd új örömet kölcsönöz és átalakít. Mindennap számtalan csodálatos, eddig rejtett dolgot állít szemed elé, amelyek mind azt mutatják, hogy szélteben-hosszában milyen nagyszerű az az út, amely Istenhez vezet téged.

84 Boldogságod a földön azonos hűségeddel a hithez, a tisztasághoz és ahhoz az úthoz, amelyet Isten meghatározott számodra.

85 Adj hálát Istennek, hogy boldog vagy! Adj hálát azzal a mélységes örömmel, amely sohasem hangosan nyilvánul meg.

86 Istennel – így töprengök – minden újabb nap vonzóbbnak tűnik számomra. Úgy élek, mint egy „felfedező”: ma ez a csodálatos részlet tűnik fel, holnap hirtelen olyan kilátás előtt állok, amely eddig el volt zárva számomra... Ha ez így megy tovább, ki tudja, mivel fogok még találkozni az idők folyamán...

Ekkor meghallottam magamban Isten ígéretét: örömöd napról napra növekedni fog, mert egyre inkább belemerülsz ebbe a magasztos kalandba, a „meglepetések sűrű halmazába”, amelybe vezettelek. Minél tovább tart, annál szenvedélyesebben teszed ezt. És meg fogod tapasztalni, hogy nem hagylak el.

87 Az öröm az önátadásból következik és ahány kört tesz meg a csacsi a merítőkeréken, annyival erősebb lesz.

88 Micsoda állandó öröm van benned, mert odaadtad magad Istennek!... És milyen nagyon sürget és sarkallja buzgóságodat, hogy mindenkit részesíts örömben!

89 Foglald bele, ami most gondot okoz számodra, abba a kis mosolyba, amit Isten iránti szeretetből ajándékozol.

90 Optimizmus? Mindig! Akkor is, ha dolgaid látszólag félresikerülnek. Talán éppen ez a megfelelő pillanat arra, hogy feltörjön benned az ének: hiszen a menedéked Ő és tőle csak jó származhat.

91 Remélni nem annyit jelent, hogy már kezdjük látni a fényt, hanem sokkal inkább azt, hogy az Úrban bízunk csukott szemmel is. Akiben bőséges a világosság. Ő maga a fényesség.

92 Minden kereszténynek kötelessége, hogy a földön mindenhová elvigye a boldogságot: ez az öröm és a lelkiező kereszties hadjárata. Ez eltompult és tönkretett szíveket is fel tud rázni és újra Isten felé fordítani.

93 Ha az irigység minden csekély nyomát csírájában elfojtod és ha teljes szívvel kívánod mások sikereit, sohasem fogod az örömet elveszíteni.

94 Egy barátom így szölt hozzám: „Azt mondták, hogy szerelmes vagy.” – Meglepődeve megálltam, és csak az jutott eszembe, hogy megkérdezzem; honnan veszi ezt. Bevallotta: „A szemedből olvastam ki – sugárzott az örömtől.”

95 Milyen lehetett Jézus tekintete, amely az örömtől ragyogott... És ugyanúgy ragyoghatott Anyja szeme, amikor ujjongását már nem tudta visszatartani: „Magnificat anima mea Dominum!” – Magasztalja lelkem az Urat. Igen, lelke felujjong abban, akit méhében hord és akit maga mellett tud.

Anyánk! Örömnünknek, mint a tiednek, az legyen az alapja, hogy Nála vagyunk és Ő a mienk.

Merészség

96 Ne legyetek szűkkeblűek, éretlen férfiak és nők, rövidlátók és képtelenek arra, hogy természetfeletti horizontunk szélességét átkaroljátok, mint keresztények és Isten gyermekei. Isten – és merészség!

97 A merészség sem nem butaság, sem nem könnyelműség, sem nem vakmerőség. A merészség lelkiemelő, sarkalatos erény, amelyre a léleknek szüksége van ahhoz, hogy élni tudjon.

98 Döntöttél, inkább józan megfontolásból, mint tüzes lelkesedésből. Szerettél volna valamit „érezni”, de erre egyszerűen nem volt lehetőség... Odaadtad magad, amikor meggyőződted arról, hogy Isten így akarja.

Ettől a perctől kezdve már nem „érezted” komoly kételyt, hanem nyugodt, higgadt örömet, amely időnként túlcsoordul. Így jutalmazza meg Isten a szeretet bátor tetteit.

99 Olvastam egy közmondást, amely egyes országokban nagyon népszerű: „A világ az Istené, de a bátraknak adja bérbe.”

Ez elgondolkoztatott.

Mire vársz még?

100 Én nem vagyok az az apostol, aminek lennem kellene. Túlságosan félénk vagyok... Nem vagy inkább kishitű, mert kevés a szereteted? – Tégy valamit ellene!

101 A nehézségek elbizonytalanítottak és így „okossá, mértéktartóvá és tárgyilagossá” váltál.

Emlékezz arra, hogy ezeket a fogalmakat mindig megvetted, akkor, ha csak más szavakkal fejezték ki a gyávaságot, kishitűséget, kényelmességet.

102 Félelem? Olyan emberek ismertetőjele, akik valami rosszat tesznek – és tudják. Te – sohasem lehetsz ilyen!

103 Sok keresztény lenne apostol, – ha nem félne. Ezek ugyanazok, akik azután panaszkodnak, hogy az Úristen faképnél hagyta őket. És hogy viselkednek ők Istennel szemben?

104 Lelkesedéssel telve mondják: Olyan sokan vagyunk – Isten segítségével mindenhová eljuthatunk.

Miért csüggedsz el akkor? Isten kegyelmével elérheted az életszentséget. Ez az, ami igazán számít.

105 A lelkiismeret-furdalás valami jó elmulasztása miatt jele annak, hogy Isten akarata az volt, hogy ne mulasszuk el megtenni azt. Helyes. Azonkívül biztos lehetsz abban, hogy Isten a kegyelmet sem tagadta volna meg, képessé tett volna rá.

106 Egyet ne felejtsünk el: Isten akaratának teljesítésénél az ember képes legyőzni a nehézségeket, vagy úgy, hogy felülemelkedik rajtuk, vagy átkúszik alattuk, vagy kikerüli őket... Mindenesetre: megmenekül!

107 Ha az ember azon dolgozik, hogy egy apostoli művet kiterjesszen, akkor a „nem” sohasem az utolsó szó. Tarts ki továbbra is célod mellett.

108 Túlságosan elővigyázatos vagy, vagy túl kevésbé „természetfeletti” és ezért okosnak tartod magad. Ne építs már saját magad akadályokat és ne tégy úgy sem, mintha csak te tudnád azokat eltávolítani!

Minden további nélkül megtörténhet az is, hogy aki szemben áll veled – mivel kevésbé „okos” és ezért nagyvonalúbb – Istenre épít, és így nem fog olyan sok „ha”-val és „de”-vel előhozakodni.

109 Vannak olyan viselkedési módok, amelyek nagyon ésszerűnek látszanak, de mögöttük alapelőfordulás véve csak kishitűség rejtőzik.

110 Légy meggyőződve: ha az emberek Istenért dolgoznak, akkor nincsenek számukra legyőzhetetlen akadályok, elbátortalanodás, ami a feladat feladásához vezethetne, nincs olyan sikertelenség, amely valóban megérdemli ezt a nevet, bármennyire szűkösen látszanak is az eredmények.

111 Hited nem elég gazdag tetteiben.

Azt lehetne hinni, hogy ez egy álszent ember hite és nem olyané, aki az életszentségért küzd.

112 Derű! Merészség!

Robbantsd fel ezekkel az erényekkel a lanyhák, a gyávák, az árulók ötödik hadoszlopát.

113 Arról biztosítottál engem, hogy pihenés nélkül akarsz harcolni. És most jössz és csüggedt vagy. Nézd: tisztán emberi szemmel nézve is tanácsos az, hogy ne hátrítsunk el minden akadályt utadból és ne oldjunk meg minden problémát. Mert neked magadnak is hozzá kell ehhez valamivel – sokkal! – járulnod... Hogy akarsz másképp megszentelődni?

114 Nem vagy hajlandó ebben a természetfeletti vállalkozásban együttműködni, mert – azt mondd! – félsz, hogy nem „futsz be a célba” vagy kudarcba fulladsz.

Ha többet gondolnál Istenre, akkor ezek az értelmetlen gondolatok semmivé válnának.

115 Néha az a gondolatom támad, hogy Isten és az Egyház ellenségei közül sokan a derék emberek aggodalmaiból élnek. Ilyenkor nagyon szégyellem magam.

116 Beszélgetésünkben úgy nyilatkozott, hogy inkább sohasem hagyja el azt a primitív kunyhót, amelyben lakott. Ugyanis szívesebben számlálja „saját” házának gerendáit, mint a csillagokat az égen. Így vannak sokan: képtelenek arra, hogy lemondjanak ócskaságaikról és szemüket az égre emeljék. Legfőbb ideje, hogy látókörüket kitágítsák és arra irányítsák, ami fent van...

117 Megértem annak a boldog embernek természetfeletti és emberi örömét, aki az elsők között lehetett, akik az isteni magot elvetették. Teljes biztonsággal ismételte magában: „Milyen csodálatos dolog az a tudat, hogy egyetlenként vagyok arra rendelve, hogy egy egész várost a környékével együtt felrázzak.”

Ne várj arra, hogy több eszközöd lesz vagy mások is jönnek! A lelkeknek most, ma van szükségük rád.

118 Légy vakmerő imádban – és az Úr át fog alakítani: sötéten látóból derűlátóvá, féltételekből bátor emberré, tétovázóból a hit emberévé – röviden: apostollá!

119 Azok a problémák, amelyek régebben letörtek – hatalmas hegyláncoknak láttad őket – eltűntek. Isten sajátos módján megoldotta őket, egészen úgy, mint amikor Jézus annak idején parancsolt a szélnek és a hullámoknak és csend lett.
Még gondolni is rossz arra, hogy kételkedtél! ...

120 „Ne segítsetek már annyira a Szentléleknek!” – mondta egy barátom tréfásan, de mégis telve félelemmel.
Úgy gondolom – válaszoltam –, hogy meglehetősen keveset „segítünk” neki.

121 Amikor annyi sok gyávaságot és hamis okoskodást látok férfiaknál és nőknél, ég a vágy bennem megkérdezni tőlük, hogy a hit és a bizalom csak prédikációs témák, és nem arra valók, hogy gyakoroljuk is őket?

122 Pillanatnyi állapotod különösnek tűnik számodra: ha magadba pillantasz, elcsüggedsz: ha felfelé nézel, azonnal telve leszel biztonsággal és tetterővel.
Ne csinálj gondot ebből. Ez annak a jele, hogy mindig jobban megismered magad és – ami még fontosabb – mindig jobban megismered Őt.

123 Látod – Vele meg tudtad tenni! Miért csodálkozol? Hidd el nekem, egyáltalán semmi ok nincs a csodálkozásra. Aki Istenben bízik – valóba bízik! – annak számára minden könnyűvé válik és meghaladja az elképzelés határát.

124 Akarsz-e a szent merészséggel teli élet által eljutni odáig, hogy Isten általad működjön? Hívd segítségül Máriát! Ő el fog téged kísérni az alázat útján és így képes leszel arra, hogy mindannak láttára, ami az emberi értelem számára lehetetlennek látszik, egy „fiat”-tal válaszolj – legyen! – Ezzel a szóval, melyben az ég és a föld szövetségre lép.

Küzdelmek

125 Nem mindenki lehet gazdag, tanult, híres... De mindnyájan – valóban mindnyájan – arra vagyunk hivatva, hogy szentek legyünk.

126 Az Istenhez való hűség harcot követel, még hozzá közelharcot: ember ember ellenit. – Itt van bennünk a régi ember és az az ember, amilyennek Isten akar..., kicsiségeket kicsiségek után kell mindig újra javítanunk anélkül, hogy alábbhagynánk a küzdelemmel.

127 Ez a próbatétel, nem vitatom, túl keménynek mutatkozik: mindig hegynek felfelé, minden akadályoz.

Mit tanácsoljak neked? Mondd: „omnia in bonum”, minden, ami itt történik – minden „ami velem történik” – a javamra szolgál. Ezért a helyes végső következtetés így hangzik: Azt, ami olyan fáradságosnak látszik neked, mint áldást hozó realitást kell elfogadnod.

128 Az, hogy csupán „jó emberek”, „jó asszonyok” legyünk, ma nem elegendő. Azonkívül: aki megelégszik azzal, hogy „meglehetősen jó” legyen, az nem eléggé jó. Olyanokra van szükség, akik „felkavarnak”.

A mai hedonizmust, pogány és materialista áramlatokat látva, Krisztus valódi meg nem alkuvókat akar, a „szeretet forradalmárait”!

129 A szentség nem ismer szüneteket. Az igazi buzgóság nem ismer vakációt.

130 Némelyik ember úgy viselkedik életében, mintha az Úr szavai az önátadásról és becsületességről kizárólag azoknak szólnának, akiknek az nem okoz fáradságot, vagy akiknek nem kell érte harcolniok – de ilyenek nincsenek!

Elfelejtik Jézus szavait az „erőszakosokról, akik elragadják a mennyországot” azzal, hogy mindennap szent harcot vívnak. Ez mindenkire vonatkozik.

131 Milyen buzgóságot fejt ki sok kortársunk, hogy „reformáljon”... Nem lenne jobb, ha mindnyájan – mindenki egyenként – „megreformálnánk” magunkat, belülről kiindulva, hogy kötelességeinket hűségesen teljesítsük?

132 Kísértésekben lubickolsz, közben veszélynek teszed ki magad, játszol azzal, amit látsz és elképzelsz, ostoba csevegésekbe bocsátkozol. És azután meg vagy zavarodva, ha kételyek, aggályok, zűrzavar, búskomorság, levertség áraszt el.

El kell ismerned, hogy nem vagy nagyon következetes.

133 A kezdeti lelkesedés után most már csak habozás, tanácstalanság, félelmek vannak... Sok minden gondot okoz neked: a tanulás, a család, a pénzkérdés és mindenekelőtt az a gondolat, hogy nem tudsz vele megbirkózni, talán nem vagy alkalmas, vagy túl kevés az élettapasztalatod.

Biztos eszközt adok neked arra, hogy le tudd győzni az ilyen félelmeket – a sátán kísértéseit vagy a nagylelkűség hiányát! –: „vesd meg, felejtsd el ezeket”... A Mester már húsz évszázaddal ezelőtt világosan hirdette: „Ne tekints hátra!”

134 Valódi utálatot kell táplálnunk lelkünkben a bűn iránt.

Mondd neki töredelmes szívvel: Uram, add, hogy soha többé ne bántsalak meg Téged!

De ne ijedj meg, ha érzed szegény tested terhét... és az emberi szenvedélyeket... balgaság és naivság volna, ha csak most fedeznéd fel, hogy „ilyenmi” létezik. Emberi gyengeséged nem akadály, hanem ösztönzés arra, hogy még jobban egyesülj Istennel és kitartóan keresd Őt. Mert egyedül Ő az, aki megtisztít bennünket.

135 Ha a képzeleted önmagad körül forog, lehetetlen helyzeteket és képeket hoz elő, amelyek általában nem illenek utadhoz és értelmetlenül eltérítenek, hideggé tesznek és Isten jelenlététől eltérítenek. Mindez: Hiúság!

Ha képzeleted másokra irányul, akkor könnyen abba a hibába esel, hogy elítéled őket – akkor is, ha az nem a te feladatod – és viselkedésüket nem megfelelő, hozzá nem értő módon magyarázod. Vakmerő ítékezés.

Ha képzelőerőd saját képességeiddel, esetleg kifejezőmóddal foglalkozik, vagy azzal a csodálattal, amelyet másokban keltesz, akkor az a veszély fenyeget, hogy elveszted a szándék tisztaságát és gögössé válsz.

Szabad utat engedni a képzeletnek, általában időpocsékolás, azonkívül megnyitja az utat – ha nem fékezzük meg – számtalan önként vállalt kísértésnek.

Egyetlen nap se hagyd el a belső önmegtágadást!

136 Ne légy olyan ostoba vagy naiv, hogy azt gondold, meg kell tapasztalnod a kísértéseket, hogy biztos legyél abban: ki tudsz tartani utadon. Ugyanúgy azt is kívánhatnád, hogy le kell állítani szív működésedet, hogy meggyőződj élni akarásodról.

137 Ne folytass párbeszédet a kísértéssel. Hadd ismétljem: Legyen bátorságod a menekülésre! És ugyanúgy legyen erőd arra, hogy ne kísérletezz saját gyengeségeddel – sohase játssz azzal a gondolattal, hogy milyen messzire mehetnél... Vess véget annak időben – mégpedig egészen!

138 Nincs mentség számodra. Egyedül te vagy a hibás. Ha világos előtted az – és elég jól ismered magad –, hogy ezen az úton – ezzel az olvasmánnyal, ezekkel a társakkal... szakadékba kerülhetsz... akkor miért kötöd magad ahhoz, hogy mindez talán előnyös képzésed vagy személyiséged kifejlődése szempontjából?

Változtass irányt – radikálisan! Akkor is, ha ez több fáradságot és kevesebb szórakozást hoz magával. Éppen itt az ideje, hogy felelős emberként viselkedjél!

139 Az Úrnak nagyon fáj sok férfi és nő meggondolatlansága, akik nem vesznek maguknak annyi fáradságot, hogy a tudatos bocsánatos bűnöket kerüljék. Az emberek azzal igazolják magukat, hogy ez végül is normális dolog, mindenki megbotlik néha...

Jól figyelj ide; amikor a csöcselék elítélte és megölte Jézust, a legtöbben először csak együtt kiáltottak a többiekkel – mint mindenki! –, azután csak együtt mentek a többiekkel az Olajfák hegyére, mint mindenki!... Végül azonban „mindenki” viselkedése magávalragadó áramlattá vált, amelyből már senki sem tudta vagy akarta kivonni magát... és így keresztre feszítették Jézust! Húsz évszázad múlt el azóta és nem tanultunk belőle semmit.

140 Hangulatod barométere emelkedik és leesik, sok – túl sok! – a „fel” és „le” nálad.

Az oka világos: eddig kényelmes életed volt és most nem akarsz elismerni, hogy a pusztza kívánság és a tényleges önátadás között jelentős különbség van.

141 Előbb-utóbb elkerülhetetlenül beleütközöl önmagad nyilvánvaló nyomorúságába. Ezért szeretnélek néhány kísértés ellen felvértezni téged, amelyeket a sátán a füledbe fog sügni és amelyeket azonnal vissza kell utasítanod. Például olyan gondolatokat, mint: Isten

elfelejtett téged, az apostolkodásra való hívás illúzió volt, a világ szenvedésének és bűneinek terhe túlhaladja az erőidet, ha apostol leszel...

Semmi sem igaz belőle!

142 Ha valóban küzdesz, szükséged van lelkiismeret-vizsgálatra. Vizsgáld meg naponta lelkiismeretedet! Kérdezd meg magadtól, hogy van-e szeretetből fakadó bánatod, mert az Úrral való kapcsolatod nem olyan, amilyennek lennie kellene.

143 Hasonlóan ahhoz, ahogy sok ember részt vesz alapkőletételen, azután már nem törődik az alapkővel és a mű befejezésével, a bűnösök megcsalják magukat egy feltételezett „utoljára” gondolattal.

144 Ha véget akarsz vetni valaminek és azt mondod: „Utoljára!”, akkor ne felejtse el; ez az „utoljára” már mögötted kell, hogy legyen és nem előtted.

145 Azt tanácsolom neked: időről időre próbáld visszatérni a kezdetekhez – ahhoz az „első megtéréshez”. Ez olyan, mintha újra gyermekké válnánk... A lelki életben bizalommal kell engedni, hogy vezessenek, félelmek és csaltság nélkül; fenntartás nélküli nyíltsággal kell beszélni mindenről, ami gondolatainkat és szívünket megmozgatja.

146 Hogy akarsz a lanyhaságnak és siralmas erőtlenségnek ebből az állapotából kikerülni, ha nem használod fel ehhez az eszközöket?

Nagyon keveset küzdesz. Ha néha megerőlteted magad, akkor ez gyerekes haraggal és durcásan történik, mintha azt kívánnád, hogy béna mozdulataid hiábavalók legyenek, s így legyen alibid arra, hogy ne követelj magadtól semmit és más se követeljen tőled semmit. Ott tartasz, hogy saját akarodat akarod megvalósítani az Isten akarata helyett. Ameddig nem változol meg, mégpedig komolyan, sem a boldogságot, sem a békét nem fogod megtalálni, amelyet most nélkülözöl. Alázd meg magad Isten előtt és fáradozzál azon, hogy valóban „akarj”.

147 Milyen idővesztés és milyen felületes látása a dolgoknak, ha az ember csak a taktikában bízik, mintha ebben lenne az eredmény titka. Ilyenkor elfelejtjük, hogy Isten „taktikája” a szeretet, a határtalan szeretet: Így hidalta át azt az áthidalhatatlan szakadékot, amelyet az ember bűnével az ég és föld között létrehozott.

148 Légy „durván” őszinte, amikor megvizsgálod lelkiismeretedet, azaz légy bátor: Vizsgáld meg, mint tükör előtt, hol sebesültél meg vagy hol piszkítottad be magad, vagy hol rejtőznek azok a hibák, amelyeket ki kell irtani.

149 Fel kell, hogy fegyverezzelek a „sátán” ravaszságával szemben – szándékosan írom kisbetűvel, mert nem érdemel többet! Megkísérli, hogy egészen közönséges körülményeket használjon fel arra, hogy többé-kevésbé eltántorítson bennünket arról az útról, amely Istenhez vezet. Ha küzdesz – ha komolyan küzdesz –, nem szabad csodálkoznod azon, ha néha rádjön a fáradtság vagy olyan időszakon kell túljutnod, amikor minden akadályozni próbál és sem lelki, sem emberi vigaszt nem találsz.

Nézd, mit írt nekem nemrég valaki – akkor megőriztem, azokra a naiv emberekre gondolva, akik azt hiszik, a kegyelem lemondhat a természetről: „Atya, néhány napja szörnyű restséget és kedvetlenséget veszek észre életprogramom megvalósításánál: mindent kényszeredetten teszek és anélkül, hogy belsőleg részt vennék benne. Imádkoznék értem,

hogy ez a krízis hamarosan elmúljon, mert nagyon szenvedek attól a gondolattól, hogy eltéríthet az útról.”

Válaszként csak azt írtam: „Nem tudad, hogy a szeretet áldozatot követel? Olvasd el lassan a Mester szavait: Aki nem veszi fel keresztjét »cotidie«, mindennap, az nem méltó hozzám. Azt is mondja: Nem hagylak árván benneteket.

Az Úr azért engedi meg azt a szárazságot, amelyben szenvedsz, hogy jobban szeresd Őt, hogy egyedül Benne bízzál, hogy a keresztet hordozva társmegváltóvá légy – röviden, hogy megtaláld Őt.”

150 Milyen ostobának látszik az ördög – mondtad. – Nem értem a bárgyúságát: mindig ugyanazok a csalási manőverek, mindig ugyanazok a hazugságok... Igazad van. De mi, emberek, még ostobábbak vagyunk, nem tanuljuk meg, hogy más kárán okuljunk... Erre számít, amikor megkísért minket.

151 Azt hallottam egyszer, hogy nagy csatáknál gyakran történik valami figyelemreméltó dolog. Akkor is, ha a mennyiségi túlerő emberben és anyagban látszólag előre biztosítja a győzelmet, a harc forgatagában lehetnek olyan pillanatok, amikor egy frontszakasz gyengesége miatt vereség fenyeget. Azután szigorú parancsok jönnek a felső vezetéstől és a réseket betömik a gyenge pontokon. Rád és magamra kellett gondolnom. Istennel, aki egyetlen csatát se veszít el, mindig győztesek leszünk. Ha tehát az életszentségért folyó harcban úgy érzed, hogy elfogy az erőd, hallgass a parancsokra, hozzájuk tartsd magad – engedd, hogy segítsenek neked... Mert Ő sohasem szenved hajótörést.

152 Isten előtti teljes őszinteséggel öntötted ki szívedet lelki vezetődnél. És csodálatos volt látni, hogy hogyan találtad meg lassanként magadtól a helyes feleleteket „meghátrálási kísérleteidre”.

Szeressük a lelki vezetést!

153 Megengedem: Tisztességesen viselkedsz... de azért hadd mondjam meg nyíltan: lelassított lépéseiddel nemcsak nem vagy egészen boldog, hanem nagyon messze maradsz az életszentségtől. Ezért megkérdem tőled: Valóban tisztességesen viselkedsz? Vagy talán hamis elképzelésed van a tisztességről?

154 Ostoba könnyelműségeddel és felületességeddel, habozásoddal a kísértéssel szemben, ezzel az „akarat nélküli akarattal” lehetetlen, hogy előbbre juss a lelki életben.

155 Már sokszor gondoltam arra, hogy sokan „holnap” vagy „később” kifejezésekkel írják körül ellenállásukat a kegyelemmel szemben.

156 További paradoxon a lelki életben: Az a lélek, melynek állapota a legkevésbé teszi szükségessé a javulást, az fáradozik leginkább érte és nem hagy alább azzal, hogy küzdjön érte. És fordítva.

157 Néha magad találsz ki magadnak „problémákat”, mert nem hatolsz viselkedésed mélyére.

Az egyetlen dolog, amire szükséged van, hogy küzdelmed irányát változtasd meg, azaz, hogy kötelességedet becsületesen teljesítsd, és az irányítást, amit a lelki vezetésben kapsz, hűségesen kövesd.

158 Még erősebben érezted a vágyat, hogy úgy mondjam „fixa ideát” arra, hogy szent légy. Habozás nélkül elkezdted a mindennapos harcot, abban a szilárd meggyőződésben, hogy a nyárspolgárság minden jelét kérlelhetetlenül ki kell irtanod magadból.

Később, imádságos párbeszédben az Úrral, mindig világosabbá vált előtted, hogy a küzdelem más szóval Szeretet. Mélyebb Szeretetet kértél Tőle, amely elveszi a félelmet azoktól a küzdelmektől, amelyeket ki kell állnod, mert küzdeni fogsz – Érte, Vele és Benne.

159 Bonyodalmak?... Légy őszinte és valld be, hogy inkább a saját önzésed rabszolgája akarsz lenni, mint Istennek vagy ennek az embernek szolgálni. – Térj meg!

160 „Beatus vir qui suffert tentationem...” Boldog az az ember, aki kísértést szenved, mert ha hűnek bizonyul, elnyeri az élet koronáját.

Nem örülsz annak a tapasztalatnak, hogy a „belső sport”-nak ez a módja a béke soha ki nem apadó forrása?

161 „Nunc coepi!” – Most elkezdem! – Ez a szerető lélek kiáltása, aki akár hűséges volt, akár kicsinyes, minden pillanatban megújítja ezt a kívánságát, hogy osztatlan odaadással szolgálja Istent – szeresse Őt!

162 Szíven talált, amikor valaki azt mondta neked: Hiszen te egyáltalán nem a megtérést keresed, hanem egy tokot a nyomorúságod számára... hogy szomorú csomagodat tovább tudd cipelni, lehetőleg kényelmesen, de az aloe keserű ízével a szádban...

163 Nem tudod, mi az, ami erőt vesz rajtad: fizikai kimerültség vagy lelki fáradtság vagy mindkettő együtt... Küzdelem nélkül küzdesz, nem teszel valóban erőfeszítést, hogy ténylegesen megjavulj, hogy képes legyél a lelkeket Krisztus örömeivel „megfertőzni”.

Engedd meg, hogy emlékeztesselek a Szentlélek világos szavára: csak az fogja a győzelmi koszorút elnyerni, aki „legitime”, hűségesen, minden akadály ellenére küzdött.

164 Jobbá válhatnék, határozottabb lehetnék, több lehetne bennem a lendület... Miért nem tudom ezt létrehozni?

Mert – bocsásd meg nyíltságomat – ostoba vagy. Az ördög pontosan tudja, hogy a lélek leggyengébben őrzött kapuja az emberi hiúságé. Ezt rohamozza most meg minden erővel: érzélgős emlékeid segítségével, azzal a beteges komplexussal, hogy fekete bárány vagy, azzal a fixa ideával, hogy úgy gondold, hiányzik szabadságod...

Mire vársz még, hogy a Mester szavát tudomásul vedd: Virrasszatok és imádkozzatok, mert nem tudjátok sem a napot, sem az órát?

165 Szócsépléssel és úgy, hogy nem vagy egészen biztos a dolgokban, kijelented: Egyesek felfelé mennek, mások lefelé... És ismét mások – mint én! – fekvé maradnak az út szélén.

Elszomorodtam levertséged miatt és így válaszoltam: Azokat, akik így lézengenek, néha a felfelé menők, de legtöbbször és nagyobb erővel a lefelé menők ragadják magukkal. Gondold meg, hogy milyen tévutat választasz!

Már a hippói szent püspök azt tanította, hogy aki megáll, az visszafelé megy.

166 Két egymásba nem illő része van életednek: értelmed és érzéseid. Értelmed a hit fényében nemcsak az utat mutatja meg világosan, hogy hősiesen vagy ostobán jársz-e rajta. Mindenekelőtt felismerteti veled a feladat nagyságát és isteni szépségét, amit a Szentháromság a kezünkbe helyez.

Ezzel ellentétben az érzelmek mindazon dolgokhoz ragaszkodnak, melyeket megvetsz és világos számodra, hogy ezek mennyire megvetendők. Olyan ez, mint amikor ezernyi kis kellemetlenség csak a megfelelő alkalmat várná, hogy – mihelyt az akaratod meggyengült a fizikai fáradtság, vagy a természetfeletti látás elhomályosulása miatt –, ezek a semmiségek felhalmozódnak és háborognak a képzeletedben és hegyé tornyosulnak benned, szorongásokat és levertséget okoznak. Csak a munka keménységét látod, az ellenállást, hogy engedelmessédj, az eszközök hiányát, a kölcsön kapott élet bengáli tüzeit. Undorító kísértések jönnek kicsinyben és nagyban, érzékenységi rohamok, a fáradtság, a lelki közepszerűség keserű íze... És néha még a félelem is, mert tudod, hogy Isten azt akarja, hogy szentté légy és nem vagy az.

Engedd meg, hogy egészen keményen megmondjam: Túl sok „okod” van arra, hogy elfordulj utadról és túl kevés bátorságod, hogy megfelelj a kegyelemnek, amellyel Ő megajándékoz téged: mert Ő arra hívott téged, hogy másik Krisztus légy, „ipse Christus”, maga Krisztus! Elfelejtetted azt a figyelmeztetést, amelyet az Úr intézett az Apostolhoz: „Elég neked a kegyelemem!” Ez a szó a biztosítéka annak, hogy képes vagy, csak akarj.

167 Hozd be azt az időt, amelyet elvesztettél azzal, hogy az önmagaddal való melegegedettség babérain pihentél: „jó embernek” tartottad magad, mintha elég lenne gyilkosság és lopás nélkül keresztülvergődnünk az életen.

Mutass fel munkádban is szigorúbb tempót! Az az út, amelyet még meg kell tenned, nagyon hosszú! Légy jó mindenkinek, éppen azokhoz, akik az idegeidre mennek: és vedd a fáradtságot, hogy különösen szeresd azokat, akiket régebben lenéztél és szolgálj nekik!

168 Felfedted a gyónásban múltad nyomorúságát – egy csúnya gennygócot... A pap úgy kezelte lelkedet, mint egy jó, lelkiismeretes orvos: kivágta azt, ami szükséges volt és csak gondos kitisztítás után engedte meg a seb lezárását.

Légy hálás érte!

169 Nagyon eredményes, ha komoly dolgokhoz a sport szellemében közeledünk... Elvesztettem néhány játszmát? Rendben van, de ha kitarok, a végén mégiscsak nyerni fogok.

170 Térj meg most, amíg fiatalnak érzed magad... Milyen nehéz az irányt egyenessé tenni, ha a lélek elaggott!

171 „Felix culpa!” – éneklí az Egyház... Áldott a botlásod – suttogom füledbe –, ha úgy hatott, hogy még egyszer nem botlasz meg: és jobban, ha hatására embertársadat, aki nem ér kevesebbet, mint te, megérted és oltalmazod.

172 Lehetséges az, kérdezed, miután kiálltad a kísértést, lehetséges az, Uram, hogy most valóban „más” vagyok?

173 Összefoglalom „körtörténetedet”: itt elesem, ott újra talpon vagyok... Az utóbbi a legfontosabb. Tehát ne fáradj bele ebbe a belső harcba, akkor sem, ha csigatempóban haladsz előre. Csak tovább!

Pontosan tudod, gyermekem, hova juthatsz, ha nem harcolsz: egyik szakadék után jön a másik.

174 Szégyelled magad Isten és a többiek előtt. Régi és most újra friss szennyréteget fedeztél fel magadban: nincs olyan ösztön, nincs olyan rossz hajlam, amit nem találsz meg testhezállón... hozzá a bizonytalanság felhője szívedben... És a kísértés egészen

akaratlanul, egészen váratlanul tör rád, ha fáradt akaratod elkezd engedni. Bár fáj, hogy ilyen állapotban látod magadat, de nem tudod már, hogy megaláz-e ez téged vagy sem... De hiszen ez önmagáért kell, hogy fájjon, Isten iránti szeretetből. A szeretetből fakadó bánat segíteni fog abban, hogy éber légy. Mert a harc folyik, ameddig élünk.

175 Égő vágy emészt azért, hogy megpecsételd odaadottságodat, amelyet annak idején elhatároztál: hogy Isten gyermekének tudod magad és aszerint élsz!

Tedd Isten kezébe minden nyomorúságodat és hűtlenségedet: már csak azért is, mert ez az egyetlen lehetőség arra, hogy súlyát csökkentjük.

176 Az újítás nem azonos a lazítással.

177 A lelki visszavonulás napjai arra valók, hogy a csendben összeszedjük magunkat, hogy újra Istenhez találjunk, hogy megtaláljuk önmagunkat és így belsőleg érjünk.

Erre az időre igen nagy szükségünk van, hogy felfedezzük, miben kell megjavulnunk és hogyan történhet meg ez: Mit kell tennem? Mit kell elhagynom?

178 Ami a múlt évben történt, annak nem szabad még egyszer előfordulnia. Arra a kérdésre: „Milyen volt a lelki nap?” – azt felelted: „Nagyon jól kipihentük magunkat!”

179 A hallgatás napjai, az erőteljes kegyelem napjai... Ima Isten előtt, szemtől szembe...

Hálaima szállt fel szíveimből, amikor láttam, hogy hogyan nyíltak meg az emberek Isten közelségében, életük terhével és tapasztalataival. Örültek, mint a gyermekek, annak a lehetőségnek, hogy életüket mégis termékennyé tehetik valamilyen módon, amely eltörölhetné a múlt minden tévedését és mulasztását.

Ezzel a perspektívával szemem előtt figyelmeztettelek sürgetve: Sohase hagyj fel belső életedben a harccal!

180 „Auxilium christianorum!” – Keresztények segítsége, így imádkozunk bizalommal telve a Lorettói litániában. – Kipróbáltad már ezt a röpmát nehéz helyzetekben? Ha ezt egy leány vagy egy fiú hitével és gyengédségével anyja iránt imádkozod, meg fogod tapasztalni, milyen hatalma van Anyád, a Szent Szűz közbenjárásának. Győzelemmel ajándékoz meg téged.

Emberhalászok

181 Mialatt beszéltünk egymással, megnéztük a térképen azt a földrészt. Az ottani emberekre gondolva mondtad csillogó szemekkel és telve belső türelmetlenséggel: Lehetséges az, hogy ennek a tengernek másik oldalán Isten kegyelme hatástalan maradjon? Azután magad adtad meg a választ magadnak: Végtelen jóságában engedelmes eszközöket akar felhasználni.

182 Milyen részvétet érzel irántuk!... Szeretnél nekik odakiáltani, hogy elfecsérlik idejüket... Miért olyan vakok és nem veszik észre azt, amit te – egy nyomorult ember – megláttál? Miért nem döntenek a legjobb mellett?

Imádkozz és hozz áldozatot értük. És azután – ez a kötelességed – ébreszd fel őket egyenként és magyarázd meg nekik – szintén egyenként! –, hogy ők is, anélkül, hogy elhagynák helyüket a társadalomban, megtalálhatják az Istenhez vezető utat, ahogy te is megtaláltad.

183 Nagy lendülettel kezdted. De azután lassanként kishitűvé váltál. Ha továbbra is így leszel a horizontod, végül még bezárkózol nyomorúságos csigaházadba.

Szívedet egyre inkább tágítsák ki apostoli vágyaid. Száz lélekből mind a száz érdekel bennünket.

184 Köszönd meg Istennek, hogy ilyen gyengéden bánik veled, egyszerre atyai és anyai. Már eddig is mindig nagyszerű kalandokról álmodtál. Nos, most elkötelezted magad egy csodálatos kalandra, amely szentté tesz.

Ismétlem: Köszönd meg ezt Istennek apostoli étellel.

185 Ha beleveted magad apostoli feladatodba, légy meggyőződve; ebben mindig arról van szó, hogy boldoggá, nagyon boldoggá tedd az embereket: az igazság elválaszthatatlan a valódi örömtől.

186 Különböző országokhoz tartozó és különböző fajú emberek, nagyon különböző életkörülmények között és foglalkozásban... Ha beszélsz velük Istenről, érzed apostoli hivatásod emberi és természetfeletti értékét. Olyan, mintha újra átélnéd teljes valóságában azt a csodát, amely Krisztus tanítványainak első igehirdetésénél történt: Az új útról szóló hírt, amelyet egy ismeretlen nyelven hirdetnek, minden hallgató anyanyelvén érti és szíve mélyére hatol.

És benned új erővel újjáéled az egykori történet: „pártusok, médek, elamiták...” – mindnyájan örömteli lélekkel közeledtek Istenhez.

187 Jól figyelj ide és visszhangozd szavamat: „A kereszténység szeretet. Az Istennel való kapcsolat boldoggá tesz és nagy tettekre sűrget. A többiekért való gond – az apostolkodás – nem luxuscikk, nem »elit« foglalkozás...”

Miután ezt tudod, nagyon örülhetsz, mert életed egészen más értelmet nyert. És légy következetes!

188 Természetesség, őszinteség, öröm: Ezek nélkülözhetetlen feltételek egy apostol számára, hogy embereket vonzzon.

189 Egyszerűbb nem lehetett volna az a mód, ahogyan Jézus az első tizenkettőt hívta: „Jöjj és kövess engem!” Neked, aki olyan sok kifogást keresel, hogy ne kelljen vállalnod ezt a feladatot, a következő meggondolás mintegy testedre van szabva: Ezeknek az elsőeknek tisztán emberi képzettsége nagyon kevés volt – és mégis mennyire felrázták hallgatóikat!

Azt az egyet ne felejtsd el: A továbbiakban Ő az, aki a munkát végzi – mindegyikükön keresztül...

190 Isten az, aki a hivatást adja az apostolkodásra. De nem szabad elhanyagolnod az eszközöket: az imát, önmegtagadást, tanulmányokat, vagy hivatásbeli munkát, a barátságot és természetfeletti látást, röviden: belső életedet!

191 Ha a „barátság apostolkodásáról” beszélek veled, akkor személyes barátságra gondolok, amely áldozatkész és őszinte: Én–Te barátság, mely szívtől szívig hat.

192 Az apostolkodás barátságon és bizalmon nyugszik, de az első lépés mindkettőhöz a megértés, a szolgálat szelleme... és szent szilárdság a hitigazságok terén.

193 Akik megtalálták Krisztust, azoknak nem szabad szűk környezetükbe bezárkózniuk: ilyen önelégültség nagyon szomorú dolog volna. Inkább mint egy legyező, minden oldalon ki kell bontakozniuk, hogy minden embert elérjenek.

Mindegyiküknek egy állandóan növekvő baráti kört kell maga körül kialakítania, amelyet foglalkozásbeli tekintélyén, viselkedésén, barátságán keresztül befolyásol, mégis azzal a céllal, hogy Krisztus legyen az, aki mindezen kapcsolatokon keresztül hatást gyakorol.

194 Neked magadnak kell parázssá lenned, hogy mindenhová tüzet vigyél és ahol a környezet képtelen arra, hogy tüzet fogjon, ott általad kell a lelki hőmérsékletnek emelkednie. Egyébként csak sajnálatraméltóan elfecsérled a saját idődet és a többiek idejét is, akik körülötted vannak.

195 Ha van bennünk buzgóság a lelkek iránt, akkor mindig akadnak jó akaratú emberek, és befogadásra kész talaj is. Nem, egyszerűen nem tudsz mentséget felhozni!

196 Légy egészen biztos benne: itt is sokan vannak, akik meg tudják érteni utadat: Olyan emberek, akik – tudatosan vagy öntudatlanul – Krisztust keresik és nem képesek megtalálni. De: „Hogyan halljanak Róla, ha senki sem hirdeti Őt?”

197 Ne mondd nekem azt, hogy törődsz belső életeddel, ha nem végzel erőteljes, szüntelen apostolkodást: az Úr – Aki felől engemet úgy tájékoztat, hogy kapcsolatban vagy Vele –, azt akarja, hogy minden ember eljusson az üdvösségre.

198 „Nagyon fáradságos út ez” – így mondta neked. Te önelégülten helyeseltél, mert arra a szóra gondoltál, mely szerint a kereszt az igaz útnak biztos jele.

De a barátod szeme előtt csak az út meredek volta állt és nem gondolt Jézus ígéretére: „Az én igám édes.”

Emlékeztess rá: Talán átadja magát Istennek, ha megtudja...

199 Nincs ideje?... Annál jobb. Éppen azok, akiknek nincs idejük, érdeklik Krisztust.

200 Ha világossá válik előtted, hogy milyen sokan nem használták fel azt a csodálatos lehetőséget, hogy Krisztussal találkozzanak és hagyták, hogy elmenjen mellettük, akkor

kérdezd meg magadtól azt is: Honnan jött az az egyértelmű, gondviselészerű hívás, amely számomra megmutatta az utat?

Fontold meg mindennap újra: Az apostolnak mindig egy „másik Krisztusnak” kell lennie, magának Krisztusnak.

201 Ne csodálkozz és ne légy csüggedt szemrehányása miatt, hogy „szemtől szembe” állítottad Krisztussal: és ne okozzon gondot, hogy haragosan mondta: „Most már nem élhetek többé nyugodtan anélkül, hogy döntenék...” Bízj őt Rá... Teljesen hiábavaló lenne az is, ha „meg akarnád nyugtatni”: Talán egy régi nyugtalanság – a lelkiismerete hangja – tört fel benne.

202 Felháborítottak téged, mert olyan embereknek, akik még sohasem tettek fel maguknak ilyen kérdést, az Istennek való önátadásról beszélsz? – Igen, na és? Hiszen ebben áll a hivatásod: hogy az apostolok apostola légy...

203 Nem jutsz közel az emberekhez, mert egy más „nyelvet” beszélsz. Azt tanácsolom: légy természetes.

Neveltetésed olyan mesterkéltté tett!

204 Habozol, ha arról van szó, hogy kertelés nélkül beszélj Istenről, a keresztény életről, hivatásról, mert nem akarsz fájdalmat okozni?... Elfelejtetted, hogy nem te vagy az, aki hív: hanem Ő: „Ego scio quos elegerim” – Én ismerem azokat, akiket magamnak kiválasztottam.

Azonkívül nagyon nem tetszene nekem, ha az ilyen hamis szempontok mögött kényelmesség vagy lanyhaság rejtőzne. Ahogy a dolgok állnak, fel kell tenni a kérdést: valóban előnyben akarod részesíteni a nyomorúságos emberi barátságot Isten barátságával szemben?

205 Beszélgettél ezzel, azzal és egy harmadikkal, mert a lelkekért való buzgóság emészt.

Az egyik megijedt; a másik egy „szakértőtől” kért tanácsot, aki hamis tanácsot adott neki...

Csak tarts ki, hogy senki se mentegetőzhessen majd egy szép napon: „Quia nemo nos conduxit” – Senki se hívott minket...

206 Megértem szent türelmetlenségedet. De azt is meg kell gondolnod, hogy egyesek sok időt igényelnek a megfontolásra, mások néha csak egy éven belül válaszolnak... Várj rájuk kitárt karokkal! Fűszerezd meg türelmetlenségedet sok imával és önmegtagadással. Jönnék fiatalabbak és nagylelkűbbek lesznek: korlátoltságukat lerázták már és bátrabbak lettek. Mennyire vár Isten rájuk!

207 A hit elengedhetetlen feltétele az apostolkodásnak. Gyakran abban mutatkozik meg, hogy kitartóan beszélünk Istenről, akkor is, ha a gyümölcsök sokáig váratnak magukra.

Ha kitartunk és küldetésünk élő marad bennünk, abban a biztos meggyőződésben, hogy az Úr akarja így, akkor lassanként mindenhol, környezetedben is, egy „keresztény forradalom” jeleit fogják észrevenni: egyesek egészen átadják magukat Istennek, mások komolyan veszik lelki életüket és ismét mások – a legkényelmesebbek – legalább éberebbek lesznek.

208 A valódi ujjongás napjai! Három új hivatás!

Megvalósul Jézus szava: „Atyám azáltal fog megdicsőülni, ha sok gyümölcsöt hoztok és tanítványaim lesztek.”

209 Mosolyognom kellett, mert nagyon megértelek. Azt mondtad: Engem lelkesít az a kilátás, hogy más országokba menjek, ott utat törjek, talán nagyon messzire innen...

Meg kellene tudnom, hogy vannak-e emberek a Holdon!

Kérd az Urat, hogy folyvást növelje benned ezt az apostoli buzgóságot.

210 Az oly sok álmos lélek láttán néha erőt vesz az emberen az az örült kívánság, hogy rájuk kiáltson, felrázza őket, hogy magukhoz térjenek és kikerüljenek borzalmas kábultságukból. Olyan szomorú látni őket, ahogy vakon tapogatóznak anélkül, hogy az utat megtalálnák! Hogy Jézus sírt Jeruzsálem felett – azt nagyon jól megértem: ezek isteni szeretetének könnyei voltak...

211 Fogd fel nap-nap után egyre mélyebben keresztény hivatásod apostoli dimenzióit! Húsz évszázaddal ezelőtt Krisztus felállította jelét, hogy alá gyűljenek mindazok, akiknek a szíve becsületes és képesek arra, hogy szeressenek. És azt akarja, hogy ezt – pontosan ezt – hirdessük mindenkinek. El tudsz képzelni egy még sürgetőbb hívást, mint az „Ignem veni mittere in terram!” – Azért jöttem, hogy tüzet bocsássak a földre? Ezzel szemben tény, hogy két és fél milliárd ember még nem ismeri Krisztust...

212 „Hominem non habeo” – Nincs emberem, aki segítene nekem. Ezt – sajnos! – sokan elmondhatnák, akiknek lelke beteg, béna, pedig tudnák szolgálni Istent és az embertársat és szolgálniok is kell.

Uram, add, hogy sohase maradjak közömbös a lelkek iránt!

213 Segíts nekem egy új Pünkösödöt kikönyörögni, amely újra lángba borítja a földet.

214 „Aki hozzám jön és nem gyűlöli apját és anyját, feleségét és gyermekeit, testvéreit és nővéreit, sőt önmagát is, nem lehet az én tanítványom.”

Egyre világosabban látom, Uram, hogy a vér kötelékei, ha nem a Te szeretettől izzó Szívedbe vannak lehorgonyozva, egyeseknek tartós keresztet jelentenek: másoknak többé-kevésbé masszív kísértéseket arra, hogy csökkenjen a kitartásuk: ismét másoknak a tökéletes passzivitás forrásai. Lényegében mindenki számára akadályt képeznek, amely a teljes odaadással áll szemben.

215 Az eke, amely felszántja a földet és barázdát húz, nem látja sem a magot, sem a termést.

216 Miután döntöttél, mindennap valami újat fedezel fel. Emlékezel a tegnapi napra, amikor mindig újabb dolgot kérdeztél tőlem: „És mi van ezzel... és hogy áll az a dolog...?”, hogy azután kételyeidben vagy csalódásaidban turkálj.

Most mindig megtalálsz a helyes válaszokat – mindig jól megalapozottan és világosan. És ha ezek az egyik – néha naiv – kérdésedre vonatkoznak, akkor eszedbe jut: „Biztosan ígértél Jézus az első tizenkettővel.”

217 Hivatásokat, Uram, több hivatást! Nekem mindegy, hogy én vettem-e, vagy valaki más – Te, Jézusom, vetettél – a mi kezünkkel! Csak azt tudom, hogy érett gyümölcsöt ígértél nekünk: „Et fructus vester maneat!” – és gyümölcsötök legyen maradandó!

218 Beszélj világosan és őszintén! Ha azt állítják, hogy „meg akarod őket fogni”, válaszold azt, hogy természetesen azt akarod. De teljesen nyugodtak lehetnek, mert ha nincs hivatásuk – azaz ha Ő nem hívja őket – nem fognak jönni. És ha Ő hívja őket – szégyen a végén úgy állni ott, mint az a bizonyos ifjú az Evangéliumban: egyedül és szomorúan...

219 Apostoli feladatod nagy és szép. A kegyelem és a szabadság találkozási pontjában vagy; és jelen vagy, amikor az életben némelyik embernél bekövetkezik az ünnepi pillanat: a találkozás Krisztussal.

220 Azt lehetne gondolni – mondta valaki –, hogy ti mindnyájan egyenként lettetek kiválasztva.
Így van!

221 Lásd be! Alapos képzettséget kell szerezned. Mert számosan fognak hozzánk jönni és kérdéseket feltenni, konkrét módon és követelően: „Rendben van – mondják majd –, tehát mit kell tennem?”

222 Egy hatásos recept apostoli munkádhoz: Konkrét tervek kellene, és pedig nem egyik hétről a másikra, hanem máról holnapra, egyik pillanatról a másikra...

223 Krisztus sokat vár munkádtól. De a lelkek keresésére kell menned, a jó Pásztor példájára, a századik juh után – anélkül, hogy arra várnál, hogy hívjanak. Vedd igénybe barátaidat abban, hogy másokkal jót tegy. Mondd meg mindegyiknek: Senki sem elégedhet meg saját lelki életével, ha nem fakad belőle intenzív apostoli erő kifejtés.

224 Tűrhetetlen, hogy „butaságaidal” fecsérled el idődet, mialatt annyi lélek vár reád.

225 Apostolkodásod mindig egyben a katolikus tanítás melletti apostolkodás lesz.

226 A pünkösd csoda abban áll, hogy Isten minden utat megszentel ezen a földön. Sohasem szabad ezt oly módon félreérteni, hogy egyetlen út – a többi út kárára – részesül monopóliumban vagy kizárólagos megbecsülésben.

Pünkösd: a nyelvek, a módszerek és különféle formák sokfélesége, amelyeken keresztül Istennel találkozhatunk – nincs kényszerítő egyformaság.

227 Azt írod nekem: csoportunkhoz társult egy bányász fiatalember, aki észak felé utazott. Nagyon jól énekelt és beilleszkedett kórusunkba. Mindaddig imádkoztam érte, amíg úticélját elérte és leszállt. A búcsúzásnál azt mondta: „Milyen szívesen utaznék tovább veletek együtt!”

Mindjárt a „mane nobiscum” jutott eszembe. – Maradj velünk, Urunk! Újra kértem Krisztust nagy hittel, hogy a többiek is ismerjék fel mindegyikünkben Őt, aki útjukon elkíséri őket.

228 Jogos csalódások miatt sokan fordultak le az útról és ez továbbra is folyamatban van.

Ez fájdalmas... De mennyi neheztelés gyűlt össze miattunk is olyan emberekben, akik lelki vagy anyagi szükségben szenvednek!

Újra el kell vinnünk Krisztust a szegényekhez és a „kicsinyekhez”! Mert éppen közöttük időzik a legszívesebben.

229 Tanító: Juttasd el tanítványaidat rövid idő alatt odáig, hogy megértsék azt, amihez saját magadnak órák hosszat tartó tanulmányozásra volt szükséged, hogy világosan láss.

230 A „tanítás” utáni vágy és hogy „szívből jöjjön a tanítás” a tanulóknak felszínre hozza azt a hálát, amely termékeny talajnak bizonyul az apostolkodáshoz.

231 Tetszik nekem ez a jelmondat: „Minden vándor menjen a maga útján” – azon az úton, amelyre Isten irányította – hűségesen, szeretettel, akkor is, ha fáradságos...

232 Micsoda roppant nagy leckét tartalmaz az Újszövetség minden egyes tanítása!
Miután a Mester, aki felment a mennybe, az Atya jobbára, megparancsolta nekik: „Menjete az egész világra és hirdessétek az Evangéliumot minden teremtménynek” – a tanítványok itt maradtak békeséggel telve, de még tanácstalanul. Nem tudják, mit kell tenniök és Mária, az Apostolok Királynője körül gyűlnek össze, amíg az igazság fáradhatatlan hirdetőivé válnak, akik a világot megmentik.

Szenvedés

233 Azt mondtad nekem, hogy Jézus életében vannak olyan jelenetek, amelyek különösen megragadnak téged: Így, amikor szenvedő emberekkel találkozik... Amikor testben és lélekben meggyötörteknek békét és gyógyulást hoz. Megkapó azt látni, ahogy meggyógyítja a leprát, visszaadja a látást, meggyógyítja a bénát a tó partján, azt a szegény szerencsétlent, akiről mindenki elfeledkezett... Ilyenkor olyan mélységesen emberinek, olyan közelinek látszik!

Igen és Ő ilyen, mert mindig ugyanaz marad, aki akkor volt.

234 Arra kérted az Urat, hogy engedje meg, hogy egy kicsit szenvedj érte.

És íme, amikor a szenvedés jön, mégpedig nagyon emberi, nagyon közönséges módon, mint nehézségek és gondok a családban vagy a mindennapok ezer kis kellemetlensége, mégis nehezedre esik, hogy Krisztust lásd mögötte.

Tartsd oda türelmesen a kezedet ezekhez a szegekhez... és fájdalmad örömmé fog változni.

235 Ne panaszkodj, hogyha szenvedsz. Csak az értékes köveket csiszolják.

Fáj? – Köszönd meg Istennek a „csiszolást”, mert úgy vett kezébe, mint egy gyémántot... Egy közönséges kavicsot nem munkálnak meg így.

236 Akik gyáván menekülnek a szenvedéstől, azoknak van min gondolkozni, ha olyan embereket látnak, akik örömmel fogadják a szenvedést. Nem kevés férfi és nő képes arra, hogy keresztény módon szenvedjen. Kövessük példájukat.

237 Jajgatsz? És mintha okod lenne rá, azt mondod nekem: Itt van egy szúrás!... És itt még egy!

Hát nem érted, hogy milyen ostobaság meglepődni, hogy a rózsáknak tövisei is vannak?

238 Engedd meg, hogy továbbra is – mint eddig –, hogy bizalmas legyek veled: Egy fészület megpillantása elegendő ok számomra, hogy ne merjek szenvedéseimről beszélni... És hogy sokat szenvedtem, azt egyáltalán nem titkolom – de mindig örömmel.

239 Nem értenek meg? Ő maga volt az Igazság és Világosság és még övéi sem értették meg Őt.

Gyakran tanácsoltam azt neked, hogy emlékezzél imádságban az Úr szavaira: „Nem különb a tanítvány Mesterénél.”

240 Az Isten gyermeke számára az ellentmondás és a rágalom olyan, mint a katona számára a sebek, amelyeket a csatateren elszenved.

241 Leszedik rólad a keresztvizet... A jóhíred!... Mit számít... Mindenesetre nem magad miatt kell szégyent és fájdalmat érezned, hanem miattuk – a rágalmazóidat kell sajnálnod...

242 Néha nem akarnak megérteni téged: mintha vakok lennének... De máskor te nem tudod elérni, hogy megérted magad: alakítsd magad ebben a pontban!

243 Nem elég, ha igazunk van. Éppen olyan szükséges az is, hogy azt érvényesítsük... és elérjük, hogy a többiek elismerjék. – Bárhogy is van: Te mondd meg az igazat, amikor és ahol az szükséges, és ne törődj azzal, hogy „mit fognak szólni”.

244 Ha a Mester iskolájába jársz, nem csodálkozatsz azon, hogy oly sok ember értetlensége miatt kell vesződnöd olyan emberekkel, akik már azzal is sokat segíthetnének neked, ha csak egy kicsit azon fáradoznának, hogy megértsenek.

245 Bár testileg nem bántalmaztad Őt... De olyan gyakran vetted semmibe, olyan sokszor pillantottál rá közömbösen, mint egy idegenre... Csekélységnek tartod ezt?

246 Az üldözök anélkül, hogy akarnák, segítenek az üldözötteknek, hogy szentekké váljanak...

De: jaj az ilyen „segítőknak”!

247 Milyen gyakran áll a földi jutalom – rágalomból...!

248 Némelyik ember mintha megszállottja lenne annak, hogy „szenvedést” fedezzen fel életében. Ezek azzal gyötrik magukat, amit beképzelvek.

Ha azután később valódi szenvedések és kellemetlenségek jönnek, akkor képtelenek arra, hogy az Istenanya példáját kövessék és mint Ő, kitartsanak a kereszt lábánál, a Fiúra tekintve...

249 Áldozat, áldozat! – Igen, Krisztus követése valóban azt jelenti, hogy hordozni kell a keresztet... Ő maga mondta. Ennek ellenére, mégsem hallom szívesen, ha olyan emberek, akik szeretik az Urat, túl sokat beszélnek a keresztről és lemondásról: mert aki szeret, az örömmel hoz áldozatot, akkor is, ha neheze esik. Hiszen a kereszt Szent Kereszt. Az olyan lélek, aki képes így szeretni és így odaadni magát, túlaradó mértékben megtapasztalja a boldogságot és a békét. Miért kell akkor mindig újra, egyben vigaszt várva, „áldozatról” beszélni, ha Krisztus keresztje az életed és boldoggá tesz?

250 Mennyire csökkenne a neuraszténiások és hisztérikusok száma, ha valóban megtanítanák az embereket – a katolikus tanítás keretében –, hogy hogyan kell keresztényként élni: Isten iránti szeretettel úgy, hogy a különféle bajokat áldásként tudjuk fogadni kezéből.

251 Ne menj el közömbösen más szenvedése mellett. Aki itt szenved – egy rokon, egy barát, egy munkatárs... egy ismeretlen – a testvéred.

Emlékezz arra az evangéliumi helyre, amelyet olyan gyakran olvastál bánkódva: még Jézus rokonai sem figyeltek Őrá.

Fáradozzál azon, hogy ez a helyzet ne ismétlődjék.

252 Képzeld el, hogy nincs a földön senki Istenen és rajtad kívül. Akkor könnyebben fogod a sértéseket és megaláztatásokat elviselni... Azonkívül azt fogod tenni, amit Isten akar és úgy fogod tenni, ahogy szeretné.

253 Néha – vélte egy beteg, akit a lelkekért való gond emésztett – a test egy kissé fellázad és nyög... De megpróbálom ezt a „nyögést” is mosollyá változtatni, mert az nagyon hatásos.

254 Gyógyíthatatlan betegség korlátozta lehetőségeit a tevékenységre. Mégis örömmel telve állította: „A betegség jó számomra, mindennap jobban szeretem. Ha választhatnék, százszor is azt választanám, hogy így szülessék!”

255 Jézus elérkezett a kereszttig, miután harminchárom éven át – egész életén keresztül! – készült rá. Akik valóban követni akarják Őt, akik tanítványai, azoknak egész életüket társmegváltói szerető részvétellé kell alakítaniok azáltal, hogy megtesznek és elviselnek mindent azért, hogy megszabaduljanak Énjüktől.

256 A kereszttel mindenben jelen van. Ott jelenik meg hirtelen, ahol a legkevésbé várnánk. – De ne felejtse el: ha a kereszttel érzed, akkor tudod, hogy most kezdődik hatékonyságod!

257 Urunk, az örök Főpap, mindig a kereszttel ad áldást.

258 „Cor Mariae perdolentis, miserere nobis!” – Hívd segítségül Mária legszentebb Szívét, azzal a szándékkal, hogy fájdalmával egyesülj, engesztelésül bűneidért és minden kor minden emberének bűneiért.

És ez a fájdalom – ezt kérd tőle minden lélek számára – mélyítse el bennünk a bűn utálatát és tegyen készséggé arra, hogy szeretettel elfogadjuk engesztelésül hétköznapijaink testi vagy lelki terheit.

Alázat

259 „Az ima”: Az ember alázata, aki megismeri nagy nyomorúságát és Isten nagyságát. Imádva fordul hozzá, mert Tőle vár mindent, önmagától semmit.

„A hit”: Az értelem alázata, amely lemond saját mércéjéről és meghajol az Egyház ítélete és tekintélye előtt.

„Az engedelmesség”: Az akarat alázata, mely Isten iránti szeretetből aláveti magát egy másik akaratnak.

„A tisztaság”: A test alázata, amely a szellemnek akarja alávetni magát.

„Az önmehtagadás” külső dolgokban: Az érzékek alázata.

„A vezeklés”: Az összes vágy alázata, melyeket Istennek áldozunk fel.

Az alázat az őszinteség biztosítéka az aszkézis útján.

260 Az valami igen nagy dolog, ha tudatában vagyunk annak, hogy Isten előtt semmik vagyunk. Mert hiszen ez az igazság.

261 „Tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű...” Jézus alázata! Milyen tanítás ez számodra, aki csak szegény eszköz vagy, amelyet agyagból formáltak. A végtelenül könyörületes Isten semmiséged mélységéből kiemelt, teljesen érdemeid nélkül tett nemessé, hogy visszatükrözd kegyelmének Napját. Te pedig milyen gyakran palástoltad gögödet méltósággal vagy igazságossággal... És milyen sok alkalmat szalasztottál el arra, hogy a Mestertől tanulj, mert nem érted meg, hogy Istenre vetett tekintettel nézd.

262 Az úgynevezett depressziós állapotoknak, amelyek úgy keletkeznek, hogy látod vagy hirtelen felfedezed gyengeségedet, nincs lelki alapjuk...

Kérd az igazi alázatot.

263 Engedd meg, hogy az alázat hiányának sok jele közül egyeseket emlékezetedbe idézzek:

- ha azt gondolod, hogy az, amit te teszel vagy mondasz, jobb, mintha más tette vagy mondta volna,
- ha mindig saját elképzeléseidet akarod keresztülvinni,
- ha ragaszkodsz a vitához, amikor nincs igazad vagy makacsul és kérlelhetetlenül irányítod, ha igazad van,
- ha véleményedet kérés nélkül és anélkül, hogy a felebaráti szeretet követelné, adod elő,
- ha mások nézeteit jelentéktelennek tartod,
- ha elfelejted, hogy adottságaidat és tulajdonságaidat csak kölcsön kaptad,
- ha nem akarod belátni, hogy méltatlan vagy minden tiszteletre és megbecsülésre és hogy még a földet, amely hordoz és azokat a dolgokat, amelyeket használsz, sem érdemled meg,
- ha magadat állítod példaképnek a beszélgetésekben,
- ha negatív módon beszélsz magadról, hogy a többiek annál jobb véleménnyel legyenek rólad vagy ellentmondjanak,
- ha mentegetődzöl, amikor megfeddnek,
- ha az előtt, aki irányít, valamilyen szegyenletes hibát elrejtesz, nehogy a rólad alkotott képet megmásítsa,
- ha tetszéssel hallgatod, amikor mások dicsérnek vagy örülsz annak, hogy jót mondanak rólad,

- ha panaszkodsz, hogy másokat többre értékelnek, mint téged,
- ha vonakodsz attól, hogy „alacsonyrendű” feladatokat láss el,
- ha olyan kívánság vagy törekvés van benned, hogy feltűnj,
- ha beszélgetésben szavaidba öndicséret csúszik vagy saját becsületességedre, éles eszedre, ügyességedre, szakmai tekintélyedre célozatsz,
- ha szégyelled magad, mert bizonyos adottságok hiányoznak belőled.

264 Hogy alázatosak vagyunk, az semmiképpen sem jelenti azt, hogy aggodalmaskodók vagy félénkek legyünk.

265 Meneküljünk attól a hamis alázattól, amely csak a kényelmességet palástolja.

266 Péter azt mondja: „Uram, te akarod megmosni az én lábamat?” Jézus így felel: „Most még nem érted, amit teszek, de később majd megérted.” Újra Péter: „Az én lábamat meg nem mosod soha!” Jézus ezt válaszolja: „Ha meg nem moslak... nem vagy közösségben velem.” Simon Péter megadja magát: „Uram, ... akkor ne csak lábamat, hanem kezemet és fejemet is.”

Ha megértjük, hogy teljes odaadásra vagyunk hivatva, mely nem ismer feltételeket vagy tétovázást, gyakran előfordul, hogy hamis alázattal válaszolunk, mint kezdetben Péter... De bár csak olyan nagylelkűség is lenne bennünk, mint ebben az apostolban! Nem engedi, hogy Jézust valaki jobban szeresse, mint ő. Aki így szeret, annak ilyen módon kell reagálnia: Itt vagyok! Mosd meg kezemet, fejemet, lábamat! Tisztíts meg egészen! Mert egészen a tied akarok lenni.

267 Leírom neked ezt az egyik levélből: „Az az alázat, amelyet az Evangélium tanít, mélyen megragad engem. De felháborít az a mód, ahogy némelyik keresztény viselkedik, mint megfélemlített bárányok, akik ártanak az Egyház tekintélyének. Ilyen emberek lehetnek az ateista író szeme előtt, amikor úgy vélte, hogy a keresztény erkölcs rabszolgaerkölcs...”

A valóság: Szolgák vagyunk, de olyanok, akiket Isten gyermekeinek szabadságára emelnek és nem akarnak vágyaik rabszolgái lenni.

268 Az a meggyőződés, hogy meglehetősen kevésbé vagy értékes – azaz önismereted –, segíteni fog abban, hogy a megaláztatásokra, megvetésre, rágalomra természetfeletti értelemben reagálj úgy, hogy az öröm és a béke mindig jobban meggyökeresedjen lelkedben. Miután kimondtad a „Fiat”-odat – ahogy akarod, Uram! – erre a következtetésre fogsz eljutni: „Csak ezt mondta rólam? Látszik, hogy nem ismer engem, különben nem hagyta volna annyiban.” Te magad tudod majd a legjobban, hogy tulajdonképpen még rosszabb bánásmódot érdemelnél. Még azokkal az emberekkel szemben is hálát fogsz érezni, olyan dolgoknak is örülni fogsz, akik vagy amelyek másokat elkeserítettek volna.

269 Minél magasabban áll egy szobor, annál nehezebb és veszélyesebb ütés éri, ha lezuhan.

270 Mindig nagyobb alázattal és őszinteséggel menj a lelki vezetésre – és pontosan, mert ez is alázat. Gondolj arra – és ne zavartasd magad, hiszen Isten az, aki szól hozzád –, hogy olyan nyílt légy, mint egy kisgyermek, akit olvasásra, a virágok és madarak nevére, az élet örömeire és gondjaira, mindig új dolgokra tanítanak meg és aki azt is megtanulja, hogy szilárdan álljon a lábán...

271 „Most is csak egy szegény teremtmény vagyok” – mondtad nekem. Ezt már régebben is tudtad, és ez nagyon ellenedre volt! De most már mosolyogni szoktál rajta anélkül, hogy engednél a küzdelemből, ill. rezignáció nélkül és növekvő örömmel kezded mindig újra a harcot.

272 Ha belátó és alázatos vagy, akkor megfigyelheted, hogy az életben senki sem tanulhat eleget... A legbölcsebbeknek is tanulniuk kell életük végéig: Ha nem teszik, akkor már nem bölcsek.

273 Jézusom, ha azt akarod, hogy apostol legyek, akkor jóságoddal nagyon alázatossá kell tenned. A Nap mindent megvilágít, amit érint: Uram, tölts be engem fényeddel, járj át egészen! Add meg, hogy akaratom teljesen egyesüljön a Te imádandó akaratoddal, hogy olyan eszközzé váljak, amilyenek Te akarsz... Ajándékozz meg alázatod ostobaságával. Ennek gyümölcsei voltak: a szegényen születés, feltűnés nélküli munkás élet, szégyenteljes halál, keresztre szegezve, a végső önmegalázódás a tabernákulumban való jelenlét által...
Add meg, Uram, hogy megismerjem magam! Hogy megismerjem magam és megismerjelek Téged... Akkor sohasem fogom szem elől téveszteni semmiségemet.

274 Csak az ostobák makacsok és a legostobábbak a leginkább.

275 Ne felejtse el, hogy tisztán emberi ügyekben a többieknek is igazuk lehet. Ők ugyanazt látják, amit te, de más szemszögből, más fényben, más árnyalatban és más körvonalakkal.

Csak a hit és erkölcs terén van vitathatatlan ítélet: Anyánké, az Egyházé.

276 Milyen jó dolog az, ha saját nézetünket tudjuk korigálni! És milyen kevés ember tanulja meg ezt a képességet!

277 Mielőtt a felebaráti szeretet ellen vétesz, engedj! Ameddig valamennyire is lehetséges, ne ragaszkodj ellentmondást nem tűrően a te véleményedhez. Légy alázatos, mint a fű, mely meghajlik anélkül, hogy meggondolná, kinek a lába tapossa le...

278 A megtéréshez az alázat által jut el az ember, ha az önszeretet dobogójáról leszáll.

279 Azt mondtad nekem: „Az »Én«-t le kell fejezni!...” – De milyen nehéz ez, ugye?

280 Gyakran erőszakot kell vennünk magunkon, hogy megalázzuk magunkat és szavahihetően ismételhessük az Úrnak: „Serviam!” – Szolgálni akarok!

281 „Memento homo, quia pulvis es...” Emlékezz ember, hogy por vagy... Ha por vagy – akkor miért bosszankodsz azon, hogy rád taposnak?

282 Az alázat ösvényén mindenhová el lehet jutni... mindenekelőtt a mennyországba.

283 Az alázat egyik biztos útja abban áll, hogy azt szemléljük, hogyan tudunk mi – bár kevés tehetséggel, ismeretlenül és gyengén – mégis hatékony eszközökké válni, ha a Szentlélektől kérjük adományait és segítségét.

Jézus három évig tanította apostolait: ennek ellenére rémülten menekültek el Jézus ellenségei elől.

De Pünkösöd után képesek voltak a megostorozást és a börtönt elviselni és végül életüket áldozták tanúságul hitükért.

284 Igaz: Senki sem lehet teljesen biztos saját kitartásáról... De ez a bizonytalanság eggyel több ok arra, hogy alázatosak legyünk. Azonkívül világos bizonyítéka szabadságunknak.

285 Bár jelentéktelen vagy, Isten mégis felhasznált téged gyümölcsöző feladatokhoz az Ő dicsőségére – és továbbra is megteszi.

Ne dicsekedjél ezzel! Inkább azt gondold: Mit mondana egy olyan acél- vagy vasszerszám önmagáról, amelyet a művész drágakövek befogására vagy más ötvösmunkára használ?

286 Mi ér többet: egy kilogramm arany vagy egy kilogramm réz? És mégis sok esetben a réz hasznosabb, mint az arany.

287 Hivatásod az – Isten hívására! –, hogy irányítsál, magaddal ragadj, szolgálj, vezess. Ha hamis vagy félreértett alázatból bezárkózol és egy sarokba bújysz, akkor vétesz az ellen a kötelesség ellen, hogy Isten eszköze légy.

288 Ha Isten felhasználna arra, hogy kegyelmét öntsd a lelkekbe, akkor fontold meg, hogy Te csak az ajándék csomagolása vagy, egy darab papír, amelyet az ember összetép és eldob.

289 „Quia respexit humilitatem ancillae suae” – Tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát...

Mindennap mélyebbé válik a meggyőződés bennem, hogy az igazi alázat minden erény természetfeletti alapja. Beszélj erről a Boldogasszonnyal, hogy közbenjárásával ezt az utat járjuk.

Kapcsolatunk a világgal

290 A világ vár ránk. Igen, mi szenvedélyesen szeretjük, mert Teremtője így tanított bennünket erről: „Sic Deus dilexit mundum...” Ennyire szerette Isten a világot... Azonkívül az a színhely, ahol állandó hadviselésünk zajlik, ahol meg kell vívnunk a szeretetnek ezt a csodálatos harcát–, hogy mindnyájan eljussunk arra a békére, amelyet Krisztus hozott nekünk.

291 Az Úr a szeretet egy gyengéd gesztusával megengedte, hogy a földet meghódítsuk neki.

Határtalan alázatában Ő maga csak lehetővé akarta ezt tenni számunkra... Nekünk csupán a könnyebb és kellemesebb részét hagyta: a cselekvést és a győzelmet.

292 A világ... „Ez a mi dolgunk!”... Felemelt fejjel biztosítasz erről egy olyan falusi gazda öntudatával, aki békés nyugalommal megy át gazdagon termő földeken: „Regnare Chirstum volumus!” – Azt akarjuk, hogy Krisztus uralkodjék ezen a földön, mely az övé.

293 „Ez a reménység ideje és én ebből a kincsből élek. Ez nem üres szólam, Atya, mondd, ez valóban így van.”

Jó. Tegyéél bele mindent ebbe a reménységbe, hiszen ez Krisztusra irányuló reménység. Az egész világot és minden emberi értéket, amelyek annyira vonzanak: barátságot, művészetet, tudományt, filozófiát, teológiát, sportot, természetet, kultúrát – a lelkeket.

294 A világnak az a leírhatatlan, kellemes boldogságot okozó bűvölete, amely soha nem hagy alább. A virágok az út szélén, a színük, az illatuk, ami megszédít téged... az ég madarai és egyáltalában minden...

Szegény gyermekem! Meg kell értened: ha mindez nem lenne olyan csábító, mit érne akkor az az áldozat, amelyet Istenért hozol?

295 Keresztény hivatásod azt kívánja tőled, hogy Istenben élj és ugyanakkor törődj a földi dolgokkal: mégpedig úgy, hogy saját törvényeiknek megfelelően használod fel őket – hogy az Úrnak visszaadd...

296 Hihetetlen, hogy milyen boldog lehet az ember ezen a világon! És milyen sok ember akarja mégis feltétlenül búnak eresztetni a fejét: kergetik önzésüket és úgy tesznek, mintha ezzel az élettel mindennek vége lenne!

Neked nem szabad hozzájuk tartoznod... Tisztítsd meg minden pillanatban szándékodat!

297 A világ kihült, olyannak látszik, mintha aludna. Őrhelyedről gyakran nézed lángoló tekintettel: Ébreszd fel őket, Uram! Irányítsd türelmetlenségüket a biztos útra: Ha képesek leszünk arra, hogy életünket a szeretet tüzében égessük el, akkor a világ utolsó sarkát is lángra fogjuk lobbantani ezzel a tüllel. És más lesz a világ képe.

298 A hűség – szolgálatod Istennek és az embereknek –, amit mindig kérek tőled, több, mint pusztán szalmaláng: ez másfajta lelkesedés, ezt az ember útközben vívja ki magának, látva azt a sok munkát, amelyet még mindenütt el kell végeznie.

299 Istennek egy jó gyermeke legyen nagyon emberi – de nem olyan módon, hogy szemtelen és tapintatlan.

300 Nehéz dolog, hogy csendes munkánkkal, állampolgári kötelességeink lelkiismeretes teljesítésével környezetünk, benne minden egyes ember figyelmét felkeltsük és azután ragaszkodjunk jogainkhoz, hogy azokat az Egyház és a társadalom szolgálatában gyakoroljuk. Nehéz dolog... de nagyon hatásos is.

301 Nem igaz, hogy a jó katolikus élete ellentétben van azzal, hogy a polgári társadalom lojális tagja legyen. Ugyanúgy nem ütközhet az Egyház és az állam sem egymással, ha mindenkori törvényes hatalmukat az Isten által rájuk rótt feladataik betöltésére gyakorolják.

Akik az ellenkezőjét állítják, hazudnak – igen, hazudnak! Ezek ugyanazok az emberek, akik bennünket, katolikusokat, egy feltételezett szabadság nevében szeretnének „barátságosan” visszaűzni a katakombákba.

302 A te feladatod, mint keresztény állampolgáré, hozzájárulni ahhoz, hogy a szeretet és a krisztusi szabadság formálja mai életünk minden megnyilvánulását: a kultúrát és a gazdaságot, a munkát és a szabadidőt, a családi életet és minden egymás közötti kapcsolatot...

303 Aki Isten gyermekének tudja magát, az nem lehet rabja egy osztály gondolkodásmódjának, mert őt minden ember problémája foglalkoztatja. Megkísérli, hogy Megváltónk igazságosságának és szeretetének szellemében járuljon hozzá a problémák megoldásához. A keresztényeknek ezen alapmagatartására már az Apostol utalt, amikor azt írta, hogy Istennél nincs személyválogatás. Olyan szó ez, amelyet habozás nélkül így fordítok le: Csak egy faj van, az Isten gyermekeinek faja.

304 Azok az emberek, akik a világ rabjai lettek, mindent megtesznek azért, hogy minél hamarabb elrabolják a lelkektől Istent – és ezzel nagyon gyorsan a világot is. Nem szeretik ezt a világot: csak kizsákmányolják és lábbal tapossák embertársaikat.

Ne ess áldozatul te is az ilyen kétszeres csalásnak!

305 Egyes emberek saját maguk keserítik meg egész napjukat...

Minden ellenükre van. Már szinte azzal a pszichikai kényszerképzettel mennek aludni, hogy az alvás, ez az egyetlen lehetséges „menekülés a világból” csak rövid ideig fog tartani. Amikor felébrednek, azonnal megrohanja őket az az ellenséges és nyomasztó érzés, hogy megint egy újabb nap áll előttük.

Sokan elfelejtették, hogy – az Úr akarata szerint – ezen a világon útban vagyunk az örök boldogság felé; és nem gondolják meg, hogy csak az lesz képes ezt elérni, aki földi útját Isten gyermekeinek örömeivel járja.

306 Neked, keresztény állampolgárnak egész létedben világossá kell válnia a különbségnek az örömtelen élet és a belső boldogságból fakadó élet között: a krónikus aggodalmaskodás és a bátorság kisugárzása között: olyan viselkedés, amelyet letörtség, kétszínűség és álszenteskedés határoz meg és az egyszerűségben és egyöntetűségben eltöltött élet között. Egyszóval: Mutasd meg mindenkinek a különbséget a világ rabsága és az istengyermekség között.

307 Őrizkedj attól az alapvető tévedéstől, hogy azt gondold, vannak korodban és életedben olyan – tisztességes és törvényes – cselekvésmódok és szándékok, amelyeket nem lehet Jézus Krisztus tanításának szentségével összefüggésbe vagy összhangba hozni.

De kérlek, ne ereszd el a füled mellett, hogy kifejezetten „tisztességes és törvényes” tevékenységről beszélék. A többieknek úgy sincs jogosultságuk.

308 A vallást nem szabad az élettől elszakítani – sem gondolatban, sem a hétköznapi valóságában.

309 A távoli horizonton úgy látszik, hogy az ég és a föld egybeolvad. Az a hely, ahol valóban egyesülnek, a te szíved: Az Isten gyermekének szíve. Ezt ne felejtse el.

310 Nem tehetjük a kezünket az ölünkbe, mialatt egy körmönfont üldözés szeretné az Egyházat halálos mozdulatlanságra ítélni. A legszívesebben azt vennék, ha visszavonulna a nyilvánosságtól, de mindenekelőtt azt szeretnék megakadályozni, hogy állást foglaljon a nevelés, a kulturális élet és a család kérdéseiben.

De hiszen nem a „mi” jogainkról van szó, hanem Isten jogairól, melyeknek megvédését Ő ránk, katolikusokra bízta, hogy érvényre juttassuk őket.

311 A földi élet számtalan realitása – például a technika, a tudomány, a társadalom, a politika vagy kultúra – hatalmas akadályává válnak a hitből fakadó életnek magukra hagyatva, vagy ha egyedül olyan emberek határozzák meg őket, akikben nincs meg hitünk fénye. Ezek a realitások akkor olyan fallal körülfalazt területet képeznek, ahonnan az Egyház ellenséges szándékkal ki van zárva.

Te – kutató, író, tudós, politikus, kézműves... neked, mint kereszténynek az a kötelességed, hogy mindezt megszenteld. Gondolj az Apostol szavára, hogy az egész teremtés vajúdik és Isten gyermekeinek szabadságára vár.

312 Ne akard a világot kolostorrá alakítani, mert ez eltévelyedés lenne. De azt se próbáld meg, hogy az Egyházból világi egyesületet csinálj, ez ugyanis árusítás lenne.

313 Szomorú dolog, ha valakinek „cezaromániája” van és ezért nem tudja megérteni, hogy polgártársai szabadon választhatnak mindabban, amit Isten az emberek ítéletére bízott.

314 „Ki mondta azt, hogy vissza kell vonulni egy cellába vagy a hegyek magányába, hogy szentek lehessünk?” – kérdezte csodálkozva egy jó családapa. És hozzátette: „Akkor nem az emberek lennének szentek, hanem a cella vagy a hegy. Elfelejtették, hogy az Úr mindenkinek, minden egyes embernek kifejezetten megmondta: »Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok tökéletes.«”

Én csak azt jegyeztem meg ehhez: „Az Úr nemcsak akarja, hogy szentek legyünk, hanem meg is adja hozzá minden egyes embernek a szükséges kegyelmet.”

315 Szeresd hazádat! Ez a szeretet keresztény erény. De ha a patriotizmus nacionalizmussá fajul, amely ellenszenvvel és megvetéssel, igazságtalanul és szeretetlenül lenézi a többi népet és nemzetet, akkor az bűn.

316 Nem a patriotizmus jele, ha saját nemzetünk bűneit jogosnak tartjuk és más nemzetek jogait semmibe vesszük.

317 „Itt már nincs” – utalt rá az Apostol már a maga korában – „görög vagy zsidó, körülmetélt vagy körülmetéletlen, barbár vagy szittya, rabszolga vagy szabad, hanem minden és mindenben Krisztus.”

Ezek a szavak ma éppen úgy érvényesek, mint akkor: az Úr előtt nincs különbség a nemzetek, fajok, osztályok, különböző állapotok között... Mindegyikünk újjászületett Krisztusban, új teremtmény, Isten gyermeke. Mindnyájan testvérek vagyunk és testvériesen kell egymással bánnunk.

318 Már sok évvel ezelőtt egészen világosan felismertem egy alaptételt, amely sohasem fogja érvényét veszíteni: Egy olyan társadalomban, amely elfordult a hittől és a krisztusi erkölcstől, az Evangélium örök igazsága hirdetésének és terjesztésének új módjára van szükség, saját életünkkel kell azt tanúsítanunk.

Az emberi társadalomban, a világ legbelső magjában az Isten gyermekeinek erényeikkel kell világítaniok, mint fény a sötétségben – „quasi lucernae lucentes in caliginoso loco”.

319 A katolikus Egyház folytonos élettereje kezeskedik arról, hogy a krisztusi igazság és szellem sohasem mellőzi a korok különféle szükségleteit.

320 Hogy Krisztus nyomdokait kövesse, nem kell korunk apostolának reformerként fellépnie, viszont ismernie kell korának történelmi realitásait... Teljesen elegendő, ha úgy tesz, mint az őskeresztények, ha új életet önt környezetébe.

321 Benne élsz a világban, mint polgár polgártársaid között, emberekkel vagy kapcsolatban, akik jóknak vagy kevésbé jóknak tartják magukat. Érezned kell azt az állandó vágyat, hogy valamit továbbadj nekik abból az örömből, amely eltölt téged, mert keresztény vagy.

322 Augusztus császár parancsot ad ki, amely szerint Izrael minden lakosának fel kell iratkoznia az adólistára. Mária és József elindulnak Betlehembe... Gondoltál már valamikor arra, hogy az Úr hogyan használja fel egy törvény lelkiismeretes teljesítését arra, hogy a próféta által megjövendölt ígérete beteljesedjék?

Szeresd és tiszteld a tisztességes együttélés szabályait, mert a te lojális kötelességteljesítésed eszközül fog szolgálni, hogy mások is felismerjék: a keresztények tisztességtudása az Isten iránti szeretet gyümölcse, és hogy ezen az úton eljussanak Istenhez.

Őszinteség

323 Aki lelki vezetője előtt elhallgat egy kísértést, annak az ördöggel van közös titka. Ezáltal ellenségének barátjává vált.

324 Az a por, melyet esésed felkavar, lezárja szemed. Olyan gondolatok gyötörnek, melyek el akarják rabolni békédet. Kerestél-e már megkönnyebbülést a könnyekben Isten előtt és bizalmas beszélgetésben valamelyik felebarátoddal?

325 Őszinteség: Istennel, vezetőddel, embertestvéreiddel. Így vagyok biztos állhatatosságodban.

326 Hogy válsz nyílttá és egyszerűvé? Hallgasd meg és szemléld szívedben Péter szavait: „Domine, Tu omnis nosti...” – Uram, Te mindent tudsz!

327 Kész vagy arra, hogy kitárd szívedet. – „Mit mondjak?” – kérdezed tőlem. És én nyugodt lelkiismerettel azt felelem neked: Először azt, amiről nem szeretnéd, hogy bárki is megtudja.

328 Azok a hibák, amelyeket másoknál láatsz, talán a te saját hibáid. „Si oculus tuus fuerit simplex...” Ha szemedben nincs rossz, akkor egész tested világos lesz: de ha szemed gonosz, egész tested sötét lesz.

És a folytatás: „Mit nézed a szálkát felebarátod szemében, és a magad szemében nem veszed észre a gerendát?”

Vizsgáld meg magad.

329 Ha a saját viselkedésünket meg akarjuk ítélni, akkor – mindnyájunknak – számítanunk kell a tárgyilagosság hiányára...

Ez rád is érvényes.

330 Megengedem, hogy „majdnem” a teljes igazságot mondod... Tehát nem vagy szavahihető.

331 Panaszkods... De szent hajthatatlansággal azt mondom neked: Csak azért teszed ezt, mert most sebezhető pontodat érintettem...

332 Megértetted, hogy mi az őszinteség, mert azt írod: „Megpróbálom a dolgokat nevükön nevezni, és mindenekelőtt nem keresni olyan dolgokra elnevezéseket, amelyek egyáltalán nem léteznek.”

333 Értsd meg: az áttetszőség nem annyira abban áll, hogy valamit kirakatba tegyünk, hanem sokkal inkább abban, hogy ne „takarjuk el” magunkat...

Arról van szó, hogy azokat a dolgokat mutassuk meg, amelyek az edény alján nyugszanak – nem a körülöttük lévő levegőt.

334 Cselekvésünk Isten jelenlétében mindig olyan legyen, hogy az emberek előtt ne kelljen semmit sem elrejtünk.

335 Most a belső szorongattatás ideje egyszer s mindenkorra elmúlt... Megtapasztaltad azt, hogy a legbonyolultabb ügy is csodálatos módon megoldódik, ha őszintén járulsz lelki vezetődhöz.

336 Milyen helytelenül viselkednek azok a szülők, tanítók, lelki vezetők... akik korlátlan őszinteséget követelnek és azután, amikor megtudják a teljes igazságot, meg vannak botránkozva!

337 Egy szótárban a következő szinonimákat találtad a „nem őszinte” kifejezésre: kétszínű, ravasz, tettető, alattomos... Nem olvastad tovább, hanem arra kérted az Urat, hogy sohase érdemelj meg ilyen jelzőket. És újra elhatározta, hogy őszinteségedet – mely természetes és természetfeletti erény egyszerre – még jobban tökéletesíted.

338 „Abyssus abyssum invocat...” – az egyik szakadék vonzza a másikat – egyszer már emékeztettelek erre. Ez a mondat pontosan a hazugok és kétszínűek, a szószegők és árulók viselkedésére vonatkozik. Mivel ebben az életmódban kényelmetlenül érzik magukat, elrejtik azt, hogy nem tisztességesek, egyre megvetendőbb dolgokba bonyolódnak és így szakadékot támasztanak önmaguk és embertársaik között.

339 „Tota pulchra es Maria, et macula originalis non est in te!” Egészen szép vagy, Mária és szeplőtelen kezdettől fogva – így énekel a liturgia ujjongva. Máriában nem találjuk meg a legkisebb árnyékát sem a tisztátalanságnak. Mindennap kérem Anyánkat, tanuljuk meg, hogy lelkünket megnyissuk a lelki vezetés előtt és így a kegyelem fénye bevilágítsa egész életmódunkat!

Forduljunk bizalommal Máriához. Ő meg fogja szerezni nekünk a bátorságot ahhoz az őszinteséghez, amire szükségünk van, hogy a legszentebb Szentháromsághoz mindig közelebb jussunk.

Lojalitás

340 A lojalitás kezeskedik érte, hogy biztosan, állandóan és zavartalanul járjunk az egyenes úton és ezenkívül megadja annak biztos tudatát, hogy az életnek van értelme és van benne boldogság. Vizsgáld meg magad, hogy nálad is így van-e minden pillanatban.

341 Bizalommal elmondtad nekem, hogy Isten időnként eltölt világossággal, azután megint nem...

Nyomatékosan emlékeztettelek arra, hogy az Úr mindig végtelenül jó. Ezért a világosságnak ezek az időszakai elegendőek ahhoz, hogy lehetővé tegyék a növekedést lelki életedben. De a többi időszak is segít abban, hogy előrejuss – megerősíti hűségedet.

342 A föld sója. – Az Úr azt mondta, hogy tanítványai – te és én is – a föld sója vagyunk, megóv a romlástól, az isteni dolgok jó ízét adja a világnak...

De azt is mondta: „Quod si sal evanuerit...” ha a só ízét veszti, eldobják és az emberek eltapossák.

Megérted most már, ami máig olyan érthetetlennek látszott számodra, bizonyos sajnálatos események láttán?

343 Az a hely a Timóteushoz írt második levélből, ahol az Apostol panaszkodik, hogy Demas Tesszalonikába menekült és a világ csábításainak áldozatul esett, megremegtet: Egy olyan ember, akit Pál más levelekben a szentek között említ, egy bagatell dolog miatt és az üldözésektől való félelmében elárulta Isten ügyét.

Igen, reszketek, amikor ezt olvasom – mert ismerem saját gyarlóságomat... És ez alkalmat ad arra, hogy a látszólag jelentéktelen dolgokban is az Úrhoz való legnagyobb hűséget követeljem meg magamtól. Ha valami nem arra szolgál számomra, hogy még szorosabban fűzzön Hozzá, akkor nem akarom azt a dolgot!

344 Ha azokra a történelmi helyzetekre gondolok, amelyeket az ördög megpróbál újra előidézni, úgy látom, hogy amit a lojalitásról írsz, elevenébe talál: „Egész napon át száll agyamból, szívemből és számból a röpima az ég felé: Róma!”

345 Nem csodálatos felfedezés?! Amit te csak félig fogtál fel, egyszerre napnál fényesebbé vált számodra, amikor másoknak kellett megmagyaráznod.

Amikor kimerítően kellett beszélned valakivel, aki bátortalanná vált, mert alkalmatlannak érezte magát és nem akart másoknak terhére lenni, akkor jobban megértetted, miért mondom neked mindig újra: Olyannak kell lennünk, mint azok a csacsik, amelyek a kút merítő kerekén köröket írnak le – hűségesen és becsukott szemmel. Mert sem nem látjuk, sem nem élvezzük személyes munkánk eredményeit – a virágokat, a gyümölcsöket, a buján tenyésző kertet –, de biztosak vagyunk becsületes fáradozásunk eredményében.

346 A lojalitás együtt jár a képzés követelményével. Az az őszinte szeretet, amely téged mozgat, nem teheti ki magát annak a veszélynek, hogy tudatlanságból olyan nézeteket és viselkedést terjeszt vagy hagy jóvá, amelyek messze vannak az igazságtól.

347 Azt írod nekem: „Szeretnék olyan szilárd és tévedésmentes lenni lojalitásomban, kitartásomban, szeretnék olyan éber lenni és annyira szeretettel telve szolgálni, hogy öröme teljék bennem és egy kis támasza lehessenek.”

Erre azt felelem neked: Isten erősítsen meg elhatározásodban, hogy az Ő „segítői és támaszai” lehessünk.

348 Így van, vannak olyanok, akik először lelkesek, azután elmennek... Ez ne nyugtalanítson téged. Ők egyben azok a tűk, amelyekkel Isten a fonalat befűzi. Imádkozz értük! Talán így elérhetjük, hogy továbbra is „sínre tegyenek” másokat...

349 Úgy érzed, hogy ingadozóvá válsz. Ezért leírom neked ezt a részt egy levélből: „Talán továbbra is az a haszontalan eszköz maradok, amely mindig voltam. És mégis: Az a mód, ahogy az életemet nézem és ahogy benne mindent megközelíték, egészen megváltozott: az a szilárd vágyam, hogy kitarok utamon – végig!”

Sohase kételkedj benne: Ő soha nem téved! (Sohasem hibázik!)

350 Életed szolgálat – szolgálat rendíthetetlen hűséggel és fenntartás nélkül... Csak így fogjuk egészen megvalósítani, amit az vár tőlünk.

351 Sem lelki, sem jogi szempontból nem fogom sohasem osztani azok nézetét és helyeselni cselekvését, akik számára az Egyház szolgálata azt jelenti, hogy karriert csinálnak.

352 Fáj azt látni, hogy némelyik ember attól sem riad vissza, hogy Krisztus keresztyéről szónoki fogásokkal beszéljen, ha úgy gondolja, hogy ez karriert jelent. Ezek ugyanazok, akik mindarra türelmetlenül reagálnak, ami nem egyezik meg elképzelésükkel.

Számodra ez eggyel több okot jelentsen arra, hogy továbbmenj az egyenes úton és kérj erőt a Mestertől, hogy mindig elmondhasd: „Non mea voluntas, sed tua fiat!” Uram, add, hogy a szeretetben szent akarodat tegyem!

353 Mindennap növekedned kell lojalitásban az Egyház, a pápa, az Apostoli Szentszék iránt. Ez a növekvő szeretet gyümölcse, melynek középpontja egyedül az Isten.

354 Erős benned az ösztönzés arra, hogy az Egyházat szeresd és annál erősebbé válik, minél inkább erőlködnek mások, hogy bemocskolják. – Én ezt egészen természetesnek tartom: mert az Egyház az anyád.

355 Aki nem akarja elfogadni, hogy a hit azt kívánja, szolgáljuk az Egyházat és a lelkeket, az előbb-utóbb meg fogja fordítani ezt a belső összefüggést: Végül az Egyház és a lelkek fognak személyes célja elérésére „szolgálni”.

356 Remélhetőleg sohasem esel áldozatul annak a tévedésnek, hogy Krisztus Titokzatos Testét azonosítod azzal a személyes magatartással, amelyet az egyik tagja magán- vagy közügyekben tanúsít. És remélhetőleg te nem adsz alkalmat egyszerű embereknek ilyen tévedésre.

Belátod, milyen fontos, hogy következetes és lojális légy?

357 Nem értelek, amikor hitbeli és erkölcsi kérdésekre vonatkozó beszélgetésben azt a megjegyzést teszed, hogy független katolikus vagy...

Független? Kitől? Egy ilyen függetlenség azzal egyenértékű, hogy Krisztus útját elhagyja.

358 Ne köss kompromisszumot, ha az Egyház tanításáról van szó. Az ötvözetnél mindig a nemesebb fém veszít értékéből... Azonkívül ez a kincs nem a tied. Az Evangélium

figyelmeztet bennünket arra, hogy a Gazda számadást fog követelni tőled, akkor, amikor a legkevésbé várod.

359 Igazad van: vannak olyan katolikusok, akik gyakorlók és vallásosak az emberek szemében és talán valóban tisztességesek – de naivul az Egyház ellenségeinek szolgálatába állnak...

Olyan különböző fogalmak közé, amelyeket félreértenek, mint „ökumenizmus”, „pluralizmus” vagy „demokrácia”, beosont hozzájuk a legbosszantóbb ellenség: a „tudatlanság”.

360 Bár paradoxonnak látszik: nem ritkán éppen azok az emberek, akik „az Egyház fiainak és leányainak” nevezik magukat, keltik benne a legnagyobb zűrzavart.

361 Elegend van a harcból. A lojalitás hiányának légköre undort kelt benned... Az elesettek egymás fölé zuhannak és lábbal tapossák azokat, akik lejjebb vannak... Fogalmam sincs róla, miért csodálkozol ezen. Hiszen Jézus Krisztus ugyanazt élte át... De nem lett rezignált: mert hiszen ezért jött: hogy megmentse a betegeket és az értetleneket...

362 A lojális emberek tartsák távol magukat mindentől – ez a kívánságuk azoknak, akik nem lojálisak.

363 Óvakodj mindenfajta szektásságtól! Ez lehetlenné teszi a lojális együttműködést.

364 Valódi egységet nem lehet úgy előmozdítani, hogy újabb szakadást okozunk... A legkevésbé akkor, ha a kezdeményezők önkényességéből igyekeznek elnyomni a törvényes tekintélyt.

365 Elgondolkoztál, amikor hallottad azt a megjegyzésemet, hogy Anyámnak, az Egyháznak vérét akarom érezni magamban – és nem Nagy Sándorét vagy Nagy Királyokét vagy a hét görög bölcsét...

366 Kitartani azt jelenti, hogy megmaradunk a szeretetben: „Per Ipsum et cum Ipso et in Ipso...” Ezt a hétköznapiakra alkalmazva így is fordíthatjuk: Ő van velem, cselekszik általam és bennem...

367 Bizonyára vannak a katolikusok között is lanya keresztények vagy legalábbis olyanok, akik alkalmanként ezt a benyomást keltik, ha érintkezünk velük. Ha ezen megbotránkozol, ez csak azt mutatja, hogy félreismered az emberi nyomorúságot – a tiedet is. Azonkívül igazságtalan és nem lojális kevesek gyengesége miatt Krisztusban és Egyházában keresni a hibát.

368 Az igaz, hogy nekünk, Isten gyermekeinek nem azért kell szolgálnunk az Urat, hogy minket lássanak. De az se jelentsen semmi problémát számunkra, ha látnak. És semmiképpen sem szabad letérni utunkról azért, mert esetleg megláthatnak.

369 Húsz évszázad telt el. És mindennap újra megismétlődik az a borzalmas dolog: Jézus Krisztust újra elítélik, megostorozzák, megfeszítik...

A katolikusok között is sokan vannak, akik szóval és tettel csatlakoznak a kiáltáshoz: „Őt? Nem ismerem!”

Bárcsak tudnék sok embert emlékeztetni, bizalmas beszélgetésben, mindenfelé az egész világon, hogy Isten végtelenül irgalmas – de végtelenül igazságos is! Ezért az Úr egészen világosan megmondta: „Aki megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt.”

370 Mindig azon a nézeten voltam, hogy a lojalitás hiánya taktikai szempontból nem más, mint a szeretet és a személyiség hiánya.

371 Vess egy pillantást az Istenanyára és nézd, hogy éli a lojalitás erényét. Erzsébetnek szüksége van rá és Mária azonnal útnak indul hozzá. Az Evangélium azt mondja: „cum festinatione”, örömmel sietve. Tanulj belőle!

Fegyelem

372 Készségesen kell engedelmeskedni – de értelmesen, szeretettel és olyan felelősségtudattal, aminek semmi köze a vezetők megítéléséhez.

373 Apostoli feladatok teljesítésénél hűséges engedelmisséged nem függhet attól, hogy mi a véleményed a vezető emberi tulajdonságairól vagy vezetési módszeréről. Ekkor ugyanis az engedelmisség már nem lenne erény.

A keresztek nagyon különbözőek lehetnek: gyémántból, gyöngyből, smaragdból, zománctól, elefántcsontból... fából is, mint Urunk keresztje. Minden kereszt egyforma tiszteletet érdemel, mert mindegyik az emberré lett Isten áldozatára emlékeztet bennünket. – Vidd át ezt a megfontolást az engedelmisségre és ne felejtse el, hogy Ő tétovázás nélkül átölelte a kereszt fáját és így váltott meg bennünket.

Csak ha engedelmeskedel és ezzel megmutatod szándékod tisztaságát, akkor tudsz – a szükséges feltételeknek megfelelően – testvéri feddével segíteni és akkor tudod ezen kötelesség teljesítése által az egységet megszilárdítani.

374 Engedelmisség... szóval, szívvel és az értelemmel. Engedelmisség nem embernek, hanem Istennek...

375 Az engedelmisség erénye idegen lesz számodra, ha az adott utasítást nem szereted igazán, ha tehát a kapott megbízást nem fogadod el valóban belsőleg.

376 Sok bajt azonnal el lehet hárítani, másokat csak idővel. De mindegyiket legyőzzük, ha hűségesek vagyunk, azaz: ha engedelmeskedünk és azt, amit parancsoltak, megteszük.

377 Az Úr egy egészen meghatározott apostolkodást kíván tőled – úgy mint akkor, amikor a százötvenhárom nagy hal – nem akármilyen halak, hanem éppen ezek – a bárka jobb oldalán kerültek a hálóba.

Azt kérdezed tőlem: Miért van az, hogy nem fogok semmit, holott tudom, hogy „emberhalász” vagyok, sok baráti kapcsolatom is van és azt is világosan tudom, hogy ki felé kell irányulnia az én sajátos apostolkodásomnak? Az Isten iránti szeretet hiányzik belőlem? A lelki életem hiányos?

Péter adja meg neked a választ annál a bizonyos csodálatos halfogásnál: „Mester... egész éjszaka fáradoztunk, de semmit nem fogtunk. A te szavadra azonban kivettem a hálót.” Jézus Krisztus nevében: Kezdd el újra! Megerősödj! Félre a rezignációval!

378 Engedelmeskedj sok haszontalan tépelődés nélkül... Kedvetlenséget vagy idegenkedést nyilvánítani egy utasítás iránt, jelentős hiba, ilyesmit „érezni” nem bűn, sőt alkalmat adhat arra, hogy erőteljes önlegyőzéssel hősies erénygyakorlatot végezzünk...

Nem én találtam ezt ki. Emlékszel? Az Evangélium beszél egy családapáról, aki mindkét fiának ugyanazt a feladatot adja... És Jézus örül annak, aki annak ellenére, hogy először ellene mondott, azután mégis megteszi! Az Úr örül, mert az engedelmisség a szeretet gyümölcse.

379 Az engedetlenség oka nagyon gyakran az, hogy „bezárjuk a fülünket”. Nem akarjuk a parancsot hallani. És miért nem? Mert hiányzik belőlünk az alázat vagy a szolgálatkészség...

380 Szeretnél helyesen engedelmeskedni? Akkor először is pontosan figyelj oda, hogy az utasítás jelentőségét és értelmét megértsd. És ha valamit nem értettél, akkor kérdezz!

381 Mikor fogod végre megérteni, hogy engedelmeskedned kell? Ugyanis az is egy módja az engedetlenségnek, ha eltékozlod az idődet ahelyett, hogy azt tennéd, ami mindennapi kötelességeidhez tartozik. Napjaid percei legyenek kitöltve: munkával, tanulással, apostolkodással, lelki étellel.

382 Az Egyház tiszteletteljes gondoskodással vigyáz a liturgikus formákra is, hogy hitünk titkainak szépségét mindig mélyebben megértsük és bensőségesebben szeressük. Hasonlóan, természetes udvariassággal közeledünk vezetőinkhez, túlságos feszesség nélkül és nem erőltetve, mivel tőlük tudjuk meg, hogy mit kíván tőlünk Isten.

383 Aki irányítási feladatokkal foglalkozik, annak először a közjót kell szem előtt tartania. Abból kell kiindulnia, hogy nehéz olyan – a lelki életre vagy az apostolkodásra vonatkozó – utasítást adni, ami mindenkinek egyformán tetszeni fog.

„Nem örül mindenki, ha esik az eső!” – mondja a népi bölcsesség. Tisztázd magadban: hogy így van, az semmiképpen sem a törvény hiányosságát jelenti, hanem sokkal inkább kevesek alaptalan gögjét és énközpontúságát.

384 Rend, tekintély, fegyelem... ezek némelyik ember számára csak olyan szavak, amelyek ingerlik őket, ha egyáltalán oda hallgatnak... Lekicsinylően mosolyognak és azt mondják, nem engedik, hogy elvegyék szabadságukat.

Ők maguk – akár férfiak, akár nők – természetesen azt kívánják tőlünk, hogy tiszteletben tartsuk tévutaikat, sőt alkalmazkodjunk hozzájuk. Tiltakozásuk ízléstelen. Hogy másoknak igazi szabadságuk nem enged, nem engedhet meg ilyen primitív viselkedést, azt nem fogják fel.

385 Akinek az a feladat jut, hogy lelkeket vezessen, annak minden természetes, emberi dologra nyitottnak kell lennie, hogy azt természetfeletti síkra emelje és ezáltal az egyben istenivé válhasson.

Ha valami kizárja, hogy Istennel kapcsolatba hozzuk – és ebben nem szabad tévedned –, akkor az nem is emberi, hanem csak ösztönös, „állati”, nem illik egy értelmes teremtményhez.

386 A tekintély nem azt jelenti, hogy aki magasabb beosztásban van, az alárendeltjére „ráordítson” és az megint arra, aki az ő alárendeltje. Ahol ilyesmi előfordul, ott a tekintély karikatúrájáról van szó, minden szeretet és tisztesség nélkül. Szakadékot hoz létre az előljáró és az alattvalók között, mert az előljáró ahelyett, hogy szolgálna alattvalóinak, adott esetben „felhasználja” őket.

387 Ne tartozz azokhoz az emberekhez, akik saját maguknál, otthon rendetlenségben élnek, ehelyett azonban mások otthonát szeretnék rendbe hozni.

388 Mondd – valóban úgy gondolod, hogy mindent tudsz, csak azért, mert a tekintély hordozója vagy?

Jól figyelj ide! Egy jó vezető mindenekelőtt tudja azt, hogy tanulhat és tanulnia kell másoktól!

389 Lelkiismereti szabadság olyan értelemben, hogy felszabadulás a lelkiismerettől? Nem! Milyen sok bajt okozott népeknek és egyéneknek ez a borzalmas tévedés, amely megengedi, hogy ellene tegyünk saját bensőnk legmélyebb törvényének.

Lelkiismereti szabadság – igen! De ez azon nyugszik, hogy a lelkiismeret fel tudja ismerni és be akarja tartani a megváltoztathatatlan törvényeket. Más szóval: hogy helyesen kialakított lelkiismeret legyen.

390 Hogy valakit vezetünk, az nem azt jelenti, hogy gyötörjük őt.

391 Vezetői feladatod van. Gondold meg ezzel kapcsolatban: A legjobb és legerősebb szerszámok is tompák lesznek, elhasználódnak és végül használhatatlanná válnak, ha rosszul bántunk velük.

392 Ha valaki a vezetésben egyedül, könnyelműen hoz döntéseket, azokat mindig vagy majdnem mindig a problémák egyoldalú látása jellemzi. Bármennyire jó előképzettséged és képességeid vannak – mindenképpen be kellene vonnod azokat, akik a vezetés feladatát megosztják veled.

393 Ne törődj a névtelen vádaskodásokkal! Ezek az aljas emberek fegyverei.

394 Minden jó vezetés nélkülözhetetlen alapelve: Úgy kell venni az embereket, amilyenek, segíteni őket abban, hogy növekedjenek és sohasem szabad senkit sem lebecsülni.

395 Nagyon jónak tartom, hogy mindennap azon fáradozol, hogy alárendeltjeid gondjait még mélyebben átérezd; mert így a vezető szeretetteljes megértését úgy élik át, mint szolidaritást, amely együtt hordja velük a terheket. És éppen ebben állhat a leghatásosabb segítség azok számára, akiket mint előljáró, szolgálnod kell.

396 Mit tudnak elkövetni vezető helyen lévő emberek, akik olyan személyekről és kérdésekről, amelyekről fogalmuk sincs, nyilatkoznak és ítéleznek: könnyelműen, úgy, hogy nem illetékesek. Szívesen használnak „velős” megfogalmazásokat, sőt úgynevezett „fenntartásokat”, amelyek helytelen indítékból származnak.

397 Ha a valódi tekintély diktatúrává fajul és ez az állapot sokáig fennáll, törés keletkezik a történelmi folytonosságban: A valódi tekintély hordozói megöregszenek vagy kihalnak, éretlen utódok kerülnek a vezetésbe, akik nem tudtak tapasztalatot gyűjteni és egy tudatlan, követelődző fiatalság tör a hatalomra... Mennyi bajért és Isten mennyi megbántásáért – saját és mások közvetlen vagy közvetett vétkeiért – felelős az, aki ilyen rosszul használta fel tekintélyét!

398 Aki felelősen vezet embereket és eközben engedi, hogy a dolgok negatív látása és bizalmatlanság vezesse, az könnyen tirannussá válik.

399 Fáradozzál lelkiismeretesen azon, hogy vezetői feladataidat valóban objektíven ismerd fel. Ne engedj azon emberek hatásának, akik először, sőt kizárólag a hibákat veszik észre és azt, ami téves.

Légy boldog abban a tudatban, hogy az Úr minden embernek megadta a képességet a megszentelődésre a saját hibái elleni harcban.

400 Az újdonságkeresés rendetlenséget okozhat az egész vezetési organizmusban.

Új szabályzatra van szükségünk, mondod...

Azt hiszed, az emberi test jobban működne más ideg- vagy érrendszerrel?

401 Vannak emberek, akik arra vágnak, hogy tömeget alakítsanak ki. Az egység fogalmából alaktalan egyöntetűséget hoznak létre, miközben a szabadságot elfojtják.

Azt gondolhatnánk, hogy nem tudnak semmit sem az emberi test csodálatos egységéről, melynek egészsége a különböző végtagok és szervek harmonikus összjátékától függ, azok mindenkori specifikus működésével.

Isten sem azt nem akarta, hogy mindenki egyforma legyen, sem azt, hogy mindnyájan „egyszerre lépve” masírozzunk ugyanazon az úton.

402 Meg kell tanítani az embereket arra, hogy hogyan kell dolgozni; ugyanakkor nem szabad az elméleti előkészítést túlértékelni, mert hiszen a gyakorlati cselekvés is a kiképzéshez tartozik. Az elkerülhetetlen hibákat a munkában el kell fogadni; mert a jobb ellensége a jónak.

403 Sohase bízzál egyedül a szervezetben!

404 A jó pástornak sohasem kell a nyáját megfélemlítenie. Ez inkább a rossz vezető módszere. Nem csoda tehát, ha az ilyen vezetők a végén magukra maradnak és meggyűlölik őket.

405 Nagyon gyakran egyszerűen abban áll a vezető feladata, hogy képes legyen a rábízottakat befolyása alá vonni. Szeretettel és türelemmel.

406 A jó vezetésnek ugyan rugalmasnak kell lennie, de nem mondhat le a követelményekről.

407 „Mindent el akarok viselni – addig, amíg azt nem parancsolják, hogy bűnt kövessek el!” – mondta nekem végsőként menő elhatározással egy olyan szorult helyzetben lévő teremtés, akinek személyes életét, emberi és keresztény reményeit a hatalmas ellenség majdnem megsemmisítette.

Fontold meg! Tanulj belőle! Minden vesszen el – ameddig azt nem parancsolják, hogy bűnt kövess el.

408 Nem minden állampolgár tartozik az állandó hadsereghez. De ha háborúra kerül sor, akkor mindenki rendelkezésre bocsátja magát, minden erejével és minden eszközzel... És az Úr azt mondta: „Nem azért jöttem, hogy békét hozzak, hanem kardot.”

409 „Én, hogy úgy mondjam, egyéni harcos voltam a háborúban” – írja valaki. Bebarangoltam a hegyvidéket és csak akkor harcoltam, amikor tetszett. Később azt gondoltam, hogy mégis csatlakoznom kellene egy reguláris csapathoz. Megértettem, hogy valódi, fegyelmezett hadsereggel könnyebb a háborút megnyerni.

Egy ilyen szegény egyéni harcos nem tud a saját szakállára egy egész várost elfoglalni vagy a világot meghódítani... Tehát szegre akasztotta régimódi puskámat – és most jól fel vagyok szerelve. Persze, nagyon jól tudom azt is, hogy most már nem fekhetek le a hegyen egy árnyékos fa alá, hogy arról álmodozzak, hogyan fogom egészen egyedül csatáimat megnyerni.”

Áldott legyen a fegyelem, áldott legyen szent Anyánknak, az Egyháznak egysége.

410 Sok lázadózó katolikusnak mondanám szívesen azt, hogy azok, akik nem vetik alá magukat fegyelmezetten és engedelmesen a törvényes tekintélynek, vétének a kötelességük ellen, az ellen, amivel tartoznak. „Párttá” válnak, jelentéktelen csoporttá, ahol intrikus férgék és pletykafészek értelmetlen, személyes viszályokkal foglalkoznak és zűrzavart, válságot idéznek elő.

411 Egy szellő nem orkán. Bárki egyből ellenáll neki: ez gyerekjáték, a harc paródiája. Kis bosszúságok, hiányok, kis nehézségek... Vidáman elviselted őket és telve belső örömmel, azt gondoltad: most Istenért dolgozom, mert itt a Kereszt!...

De, szegény gyermekem: megérkezett az orkán és olyan megrázkódtatásokat érzel, amely évszázados fákat kitépne a gyökereiből. És ez... mind belsőleg, mind külsőleg. Bízzál! Nem fogja tudni gyökerestől kitépni hitedet és szeretetedet: sem azt nem fogja tudni elérni, hogy letérj utadról... ha nem távolodsz el a „fejtől”, és érzed az egységet.

412 Milyen könnyedén veszed, hogy nem teljesíted élettervedet vagy rosszabbul végzel dolgokat, mintha semmit sem tennél!... Így akarod egyre jobban megszeretni utadat és azután ezzel a szeretettel fertőzni másokat?

413 Csak egy jogra törekedj: hogy teljesíthesd kötelességedet.

414 Nehéz a teher? – Nem, és ezerszer nem! Azok a kötelezettségek, amelyeket szabadon fogadtál el, szárnyak, melyek felemelnek szenvedélyeid fertőjéből.

A madarak érzik szárnyuk súlyát? Vágd le szárnyukat, tedd a mérlegre; valóban súlyosak! És mégis, tud a madár repülni, ha leszakítják szárnyait? Szüksége van ezekre a szárnyakra és nem veszi észre súlyukat, mert a többi teremtmény fölé emelik. A te „szárnyaid” is súlyosak! De ha hiányoznának, a legmocskosabb erkölcsi fertőbe esnél.

415 „Mária... szívébe véste szavaikat.”

Ha tiszta és őszinte szeretetben élünk, nem érezzük a fegyelmet, akkor sem, ha sokba kerül, mert egyesít a szeretett Lénnel.

Személyiség

416 Urunknak kemény és merész lelkekre van szüksége, akik nem alkusznak meg a középszerűséggel, hanem biztos lépésekkel hatolnak be minden környezetbe.

417 Derű, kiegyensúlyozottság, hajthatatlan akarat, mély hit és izzó buzgóság: ezek Isten gyermekének elengedhetetlenül szükséges tulajdonságai.

418 Isten azokból a kövekből is képes Ábrahám-fiakat támasztani... Törekednünk kell azonban arra, hogy a kő ne legyen törekeny. Egy nagy darab sziklaköből, bármilyen formátlan is, könnyen lehet nagyszerű alapkövet faragni.

419 Az apostol ne maradjon a teremtmény középszerű szintjén. Isten arra hívja, hogy cselekedjen, hogy az emberiség hordozója legyen, egy örökérvényű hírt hirdessen. – Ezért az apostolt hosszan, türelemmel, hőssé kell alakítani.

420 Mindennap új dolgokat fedezek fel magamban – mondod... És én azt válaszolom: most kezded magad megismerni.

Ha az ember valóban szeret... Mindig talál alkalmat arra, hogy még jobban szeressen.

421 Szomorú lenne, ha olyan valaki, aki látja, hogyan viselkednek a katolikusok a társadalmi életben, arra a következtetésre jutna, hogy félénk emberekről van szó, akik gátlásosak. Nem szabad elfelejteni, hogy Mesterünk „perfectus homo”, tökéletes ember volt és most is az.

422 Ha az Úr tehetséget, jó képességeket adott, az nemcsak azért van, hogy magad élvezd vagy hogy tetszelegj benne, hanem azért, hogy szeretettel felhasználj embertársaid szolgálatában. – Mikor találnál jobb alkalmat a szolgálatra, mint most, amikor annyi olyan emberrel élsz együtt, akiknek ugyanaz az ideáljuk, mint neked?

423 Szembekerülve egy materialista, hedonista, hitetlen világ nyomásával és betörésével, hogy lehet megkövetelni és igazolni azt a szabadságot, hogy nem úgy gondolkozunk, mint „ők”, nem úgy cselekszünk, mint „ők”?

Isten gyermekének nincs szüksége arra, hogy kérje ezt a szabadságot, mert Krisztus egyszer és mindenkorra elnyerte azt mindnyájunk számára: de mégis meg kell védeni és ki kell mutatni minden környezetben. Csak így fogják megérteni „ők”, hogy szabadságunk nincs a környezethez bilincselve.

424 Rokonaid, kollégáid, barátaid lassanként észreveszik rajtad a változást és tudatosodik bennük, hogy ami veled történt, az nem múltó változás, hogy ezután már nem vagy ugyanaz, aki voltál. Ne foglalkozz vele sokat. Menj tovább, előre! A „vivi vero in me Christus” teljesedik be. Most már Krisztus él benned.

425 Nagyra értékeld azokat, akik tudnak nemet mondani neked. És azonkívül kérd, hogy indokolják meg negatív válaszukat, hogy tanulj belőle... vagy kijavítsd azokat.

426 Azelőtt pesszimista, határozatlan és apatikus voltál. Most teljesen át vagy alakulva: merésznek, optimistának, magabiztosnak érzed magad... Mert végre elhatározod, hogy csak Istenben keresel támaszt.

427 Milyen szomorú helyzet valaki számára az, ha csodálatos emberi erényei vannak és ugyanakkor teljesen hiányzik belőle a természetfeletti látás! Mert ezeket az erényeket könnyen a saját céljaira fogja felhasználni. – Érdeemes elmélkedni erről!

428 Számodra, aki katolikus, univerzális mentalitást kívánsz elérni, leírom annak néhány jellemző vonását:

- „Tág horizont! Megkísérelni a katolikus hit örök, élő igazságát mélyen megalapozni;
- egészséges és szilárd – nem felületes – törekvés arra, hogy a hagyomány alapvető tanításait megújítsuk, mégpedig a filozófia vagy a történelem magyarázata terén;
- éber érzék a kortárs gondolkodási áramlatok és tudományos irányzatok iránt;
- pozitív és nyitott hozzáállás azokhoz a strukturális változásokhoz és életformákhoz a társadalomban, amelyeket a kor megkíván.”

429 Meg kell tanulnod, hogy ne csatlakozz a többiekhez, ha így látszik szükségesnek: de ezt szeretettel tedd, ne mutakozz ellenszenvesnek!

430 Isten kegyelmével és jó felkészültséggel meg tudod értetni magad egy műveletlen környezetben... Ami őket illeti, nehezen fognak követni téged, ha nincs meg benned a „nyelvek adománya”: az a képesség és törekvés, hogy hozzáférkőzz gondolkodásmódjukhoz.

431 Udvariasság mindig és mindenki iránt. – De különösen azok iránt, akik ellenfélnek látszanak (soha ne legyen ellenséged!), amikor ki akarod őket szabadítani tévedésükből.

432 Szánakoztál ezen az elkényeztetett gyermeken, igaz? – Tehát? Ne kényeztesd magad annyira! Nem érted, hogy pipogya ember leszel? – Azonkívül nem tudod azt, hogy a legjobb illata az erdők virágainak van, amelyek ki vannak téve az időjárás viszontagságainak és a szárazságnak?

433 Nagyon magas polcra fog emelkedni, azt mondják és félnek attól, hogy milyen felelőssége lesz a jövőben. – Senki sem tud arról, hogy érdektelenül dolgozott volna, sem arról, hogy egy megfelelő mondatot mondott volna, vagy termékeny írása lenne. – Olyan ember, akinek az élete negatívumokból áll. – Mindig azt a benyomást kelti, mintha mély gondolatokba lenne elmerülve, bár köztudomású, hogy sohasem volt olyan ötlete, ami elgondolkoztatott volna. Az arcán és a modorában egy öszvér komolysága van, amitől olyan a hírneve, hogy okos...

– Nagyon magasra fog hágni – de felmerül bennem a kérdés: mit fog tudni megtanítani másoknak? Hogyan és miben lesz szolgálatukra, ha nem segítjük abban, hogy megváltozzon?

434 A tudálékos tudatlanságnak tartja a tudós egyszerűségét és alázatát.

435 Ne tartozz azok közé, akik, amikor egy parancsot kapnak, azonnal arra gondolnak, milyen módon tudnák megváltoztatni... – Azt lehetne mondani, hogy túl sok bennük a „személyiség”? És egyenlenséget okoznak, ill. rombolnak.

436 Tapasztalod, az a tény, hogy olyan jól ismered a világot, hogy tudsz olvasni a sorok között, a gyakorlott éleslátás, kritikai szellem... mindaz, ami kapcsolataidban és

dolgaidban túl messzire vitt, annyira, hogy kissé cinikussá tett, mindez a „túlzott realizmus” (ami a természetfeletti szellem hiánya) betört belső életedbe is. – Mivel nem vagy egyszerű, időnként hideggé és kegyetlenné válsz.

437 Alapjában véve jó gyerek vagy, de Machiavellinek tartod magad. – Ne felejtsd el, hogy az ember akkor mehet be a mennyországba, ha becsületes és jó, nem kellemetlen kis intrikus.

438 Jó kedved csodálatos... de mindent úgy fogni fel mint tréfát, az – engedd meg! – sok a jóból! A valóság egészen más: mivel nem akarsz komolyan venni, ami rád vonatkozik, úgy igazolod magad, hogy gúnyolódsz azokon, akik jobbak, mint te.

439 Nem tagadom, hogy intelligens vagy. De a rendetlen szenvedély hatására úgy cselekszel, mint aki ostoba.

440 A jellemednek az a kiegyensúlyozatlansága! A billentyűknél valami nincs rendben: a magas és a mély hangok jól hallatszanak, de a középsők nem... és éppen ezek a mindennapi élet hangjai!

Ezt hallják meg leginkább a többiek.

441 Tanulj a következő esetből: Egy emlékezetes alkalommal felhívtam egy kiváló és kemény ember figyelmét arra, hogy magas, befolyásos társadalmi állását kockáztatja, ha továbbra is védelmezi azt a szent ügyet, amelyet oly sok „jó ember” kifogásol.

– Méltóságteljesen és komolyan, olyan hangon, amely a földi dicsőség megvetését fejezte ki, így válaszolt: „A lelkemet teszem kockára!”

442 A gyémántokat gyémántok csiszolják – és a lelkeket más lelkek.

443 „Az égen nagy jel tűnt föl: egy asszony, fején tizenkét csillagból korona, akinek öltözete a Nap volt, lába alatt a hold.” Benned, bennem és mindnyájunkban legyen meg az a bizonyosság, hogy semmi sem tudja úgy tökéletesíteni a személyiséget, mint ha igent mondunk a kegyelemre.

Vedd a fáradságot, kövesd Mária példáját és egységes személyiségű férfivá, nővé válsz.

Imádság

444 Ha tudatában lennénk kötelezettségeinknek, hogy tudnánk akkor egy egész napot eltölteni anélkül, hogy lelkünkre gondolnánk? A mindennapi imából kell utunknak mindig újra kiegyenesednie, hogy le ne térjünk róla.

445 Aki abbahagyja az imádságot, az egy ideig még lelki tartalékaiból él, azután szélhámoskodásból.

446 Az elmélkedésnek meghatározott időben, megállapított órában kell történnie. Ha ugyanis imánk idejét kedvünk és hangulatunk szabja meg, akkor hiányzik belőlünk az önmehtagadás. És az ima önmehtagadás nélkül kevésbé hatásos.

447 Hiányzik nálad a lelki élet. Nem foglald imáidba sem a teid dolgait, sem az új hivatások gondját: sem azért nem fáradozol, hogy világosan láss, sem azért, hogy konkrét jófeltételeket tégy, sem azért, hogy azokat megvalósítsd: nincs benned természetfeletti látásmód a tanulmányokban, a munkában, beszélgetéseidben, a másokkal való érintkezésben.

Mi van akkor Isten jelenlétének tudatával, amely imáid következménye és megnyilvánulása?

448 Úgy? Nem tudtad megtenni, mert nem volt időd? Van időd. Azonkívül: mi lesz a munkádból, ha nem fontolod meg Isten jelenlétében, hogy rendet vigyél bele? Hogy akard napi munkafeladatodat jól elvégezni anélkül, hogy Istennel megbeszéléd? Úgy érvelsz, mint olyan valaki, aki azt mondja, hogy sajnos, nem tud tanulni, mert a tanulmányok túlságosan igénybe veszik... de tanulás nélkül nem tudsz hasznosan oktatni sem.

Az imának mindig elsőbbsége van. Ha ezt belátod, de ennek ellenére nem ennek megfelelően cselekszel, akkor ne állítsd azt, hogy nincs időd: egyszerűen nem akard!

449 Imádság, még több imádság! Ez, tekintettel a körülményekre, hogy a vizsgák miatt intenzív munkával vagy tele, majdnem paradoxonnak látszik...

Ennek ellenére szükséged van az imára! És nemcsak a szokásos elmélkedési időre, hanem éppen a közbenső imára, az üresjáratok pillanataiban, az egyes munkák közötti szünetben.

Röviden imádkozni helyett, hogy gondolatainkat jelentéktelen dolgokra fecsérelnénk. Nem baj, ha minden fáradozásod ellenére nem sikerül koncentrálni, összeszedni magad. Az ilyen ima sokkal értékesebb lehet, mint amit az elmélkedés idején végzünk egy templom zavartalan nyugalmaiban.

450 Hogy valóban meg tudjuk tenni, hogy az egész napot Isten jelenlétének tudatában éljük át, ajánlatos ezt a napot egy „kihallgatással” kezdeni Jézus Krisztusnál.

451 Az imádság nem a szerzetesek előjoga. Kötelessége és feladata minden kereszténynek, azoknak a férfiaknak és nőknek, akik a világban élnek és tudják, hogy Isten gyermekei.

452 Természetesen továbbra is járnod kell utadat: az aktív emberét, aki kontemplációra hivatott.

453 Egy katolikus, aki nem imádkozik?... Az olyan, mint egy katona fegyver nélkül.

454 Köszönd meg az Úrnak azt a csodálatos ajándékot, amelyet adott neked, amikor megértette veled, hogy „csak egy a szükséges”.

És hálaadásod mellett könyörögj is mindennap buzgón mindazokért, akik még nem ismerik Őt, vagy nem értik meg.

455 Abban az időben, amikor néhány barátod megpróbált téged megnyerni, azt kérdezted magadtól, honnan vették a lelkierőt és azt az apostoli tüzet, amely mindent lángba borít. – Most, amikor magad is imádkozol, megérted, hogy az ima az a forrás, amely az Isten gyermekeinek környezetét megtermékenyíti.

456 Semmibe veszed az imád. Nem onnan származik ez végső soron, hogy félsz és a névtelenséget keresed? Tehát, hogy nem mersz szemtől szembe beszélni Krisztussal?

Látod, „meg lehet vetni” ezt az eszközt valami módon és amellet úgy tenni, mintha gyakorolnánk.

457 Az ima: a szent bensőséges kapcsolat és szilárd elhatározások ideje.

458 Mennyire megalapozott volt annak a kereszténynek imája, aki így szólt: „Uram, ne hagyj el! Nem látod, hogy »az a másik« mennyire lehúz engem?”

459 Vajon az Úr újra lángra fogja gyújtani lelkemet? Értelmem és egy távolból feltörő vágy – talán ez a remény – azt mondja, hogy „igen”... Másrészt ingadozó szívemet és gyenge akaratomat bénító melankólia tartja fogva, mely mindent megmerevít és mintegy keserű fintor mögé rejti magát.

Halld a Szentlélek ígérését: „Már csak rövid, nagyon rövid az idő.

Aztán eljön az Eljövendő s nem késik.

Az igaz ember a hitből él.”

460 Az igazi ima, amely maradéktalanul leköti az egész embert, nem annyira a pusztá magányában jön létre, mint inkább a belső összeszedettség által.

461 Kint a mezőn imádkoztunk, késő délután volt, már esteledett. Aki véletlenül arra járt, annak számára ez a kis jelenet nagyon különösnek tűnhetett: meglehetősen szétszórta ültünk a földön és csak itt-ott törte meg a csendet egy-egy elmélkedési pontnak felolvasása. Ez a szabadban mondott ima – az Urat ostromló kérések minden jelenlévőért, az Egyházért, az emberekért – az égbe szállt és gyümölcsöző lett... Az Istennel való találkozás mindenhol lehetséges.

462 Tetszik nekem az, hogy te az imában sok-sok kilométert teszel meg: más országok vannak szemed előtt, lélekben más fajhoz tartozó embereket látsz magad előtt elvonulni, a nyelvek sokféleségét hallod... Mintha Jézus Krisztus parancsa visszhangoznék benned: „Euntes docete omnes gentes” – menjetek, tanítsatok minden népet. Ha el akarsz indulni és a legtávolabb élőket akarod elérni... gyűjtsd lángra mindazokban a szeretetnek ezt a tüzet, akik a közeledben élnek! Így megvalósulni látod álmaidat és vágyaidat – hamarabb, nagyobb mértékben és szebben, mint ahogy várod.

463 Imád olykor töprengővé válik: egyes esetekben – talán ritkán – telve lesz buzgósággal, máskor – lehet, hogy nagyon gyakran – csak szárazságot, semmi mást, mint szárazságot fogsz érezni... A döntő az, hogy – Isten kegyelmével – ne engedj az

elbátortalanodásnak. Gondolj arra a katonára, aki őrségben van: Nem tudja, hogy az államfő, a király a palotában van-e és azt sem, hogy mit csinál. És akit őriznek, az ugyanúgy nem tudja általában, hogy ki őrököl felette.

Istennél, Atyánknál egészen másképp van: Ő ott lakik, ahol te laksz. Törődik veled. Tökéletesen ismer téged és ismeri legtitkosabb gondolataidat. Soha ne hagyd el tehát az imának ezt az őrhelyét.

464 Nézd csak, hogy milyen sok, látszólag meggyőző érveléssel akar ellenséged arra rábírni, hogy az imát elhagyd! Például: „Nincs időm” – és közben rengeteget elfecsérelsz belőle –, vagy „ez nem nekem való”, vagy „szárazság van a szívemben” és így tovább... Az ima nem beszéd vagy érzés, hanem szeretet dolga. Maga az a fáradozás, amellyel az Úrnak mondani akarunk valamit, ennek a szeretetnek a jele – akkor is, ha semmit sem mondunk.

465 „Egy percig tartó intenzív ima elegendő.” Ezt olyan valaki mondja, aki sohasem imádkozott.

Ki az a szerelmes, aki jóváhagyná azt, hogy elegendő egy pillanatig intenzíven nézni arra, akit szeret?

466 Az a forró vágy, hogy Krisztus csatáiban küzdjünk és győzzünk, csak az ima, az áldozat, a hit és a szeretet által valósulhat meg. Tehát: imádkozzunk, higgyünk, szenvedjünk... és szeressünk.

467 Az önmegtagadás az a felvonóhid, amelyen át könnyen megközelíthetjük az imádság várát.

468 Ne hagyd abba! Lehet valaki mégolyan méltatlan, látszhat imája mégolyan tökéletlennek; ha alázatosan és kitartóan száll fel szívéből, Isten mindig meg fogja hallgatni.

469 Így imádkozott egy vezeklő: Uram, nem érdemlem meg, hogy meghallgass. Azután hozzátette: De most mégis hallgass meg, „quoniam bonus” – mert Te jó vagy.

470 Az Úr elküldte tanítványait, hogy Isten országát hirdessék. Amikor visszatértek, összehívta őket és meghívta, hogy vonuljanak vissza vele együtt egy csendes helyre, hogy egy kicsit pihenjenek... Milyen kérdéseket tehetett fel ott nekik Jézus! És mi mindent mondhatott el nekik!

Nos – az Evangélium még ma is ugyanolyan aktuális...

471 Nagyon jól értem, hogy mire gondolsz, amikor apostoli munkádról írsz nekem: „Most három órán keresztül imádságos lélekkel nagyon alaposan fogom tanulni a fizikát... Ezzel a felajánlásommal szeretném kérni az asztal másik oldalán ülő társam részére Isten kegyelmét. Őt az atya még a múltkori látogatása során ismerte meg.”

Pontosan emlékszem, milyen örömmel hallottad tőlem, hogy az ima és a munka között nem lehet törés.

472 A szentek közössége: az a fiatal mérnök, aki azt mondta nekem: „Atya, ezen és ezen a napon, ebben és ebben az órában imádkozott értem” – világosan megtapasztalta. Az ima az első és legalapvetőbb segítségnyújtás a lelkeknek és az is marad.

473 Szokd meg, hogy mint a kisgyermek, korán reggel, már az öltözködésnél kis imákat mondj.

Akkor könnyebben meg fogod őrizni napközben Isten jelenlétének tudatát.

474 A rózsafüzér imádkozása különösen fontos mindazoknak, akik főleg szellemi munkát végeznek vagy tanulmányokat folytatnak. Mert egy gyermek látszólag monoton ismétlései, aki Anyjához, a Szűzanyához könyörög, lassanként széttörik a hiú érvényesülési váagnak és a büszkeségnek magját.

475 „Szeplőtelen Szűz, jól tudom, hogy emberi gyarlóságomban nem teszek mást, mint hogy napról napra növelem bűneim számát...” Ez az a mód, ahogy Anyánkkal beszélsz, mondtad nekem egy pár nappal ezelőtt.

Azt a határozott tanácsot adtam neked, hogy imádkozd a rózsafüzért: áldott legyen az újra és újra megismételt „Üdvözlégy Mária monotóniája”, mely tisztává teszi bűneid monotóniáját.

476 Sajnálatos mód, mely végül a rózsafüzér ima teljes elhagyásához vezet, ha azt a nap utolsó órájára halasztjuk.

A lefekvés előtt rosszul imádkozzuk a rózsafüzért, ha egyáltalán imádkozzuk és anélkül, hogy a titkokat szemlélnénk. Így könnyen pusztá rutinhoz jutunk, mely az igazi, egyetlen lehetséges vallásosságot megfojtja.

477 A rózsafüzér imádság nemcsak azt jelenti, hogy az ajkunkat mozgatjuk és az egyes üdvözlégeket hozzámormoljuk. Az a szenteskedők darálása...

A keresztények szóbeli imájának a szívből kell jönnie, mégpedig úgy, hogy a lélek közben elmerülhessen az egyes titkok szemlélésében.

478 Addig tologatod el a rózsafüzért későbbre, míg végül egészen elhagyod, mert álmos leszel. – Ha valóban nem tudsz rá időt találni, akkor imádkozd feltűnés nélkül az utcán. Ez abban is segíthet, hogy Isten jelenlétének tudatát fenntartsd.

479 „Imádkozz értem” – mondtam, ahogy mindig mondani szoktam. Csodálkozva kérdezte: „Miért? Történt valami?”

Meg kellett magyaráznom, hogy mindnyájunkkal „történik valami” minden pillanatban és hozzátettem: Ahol hiányzik az ima, ott még több történik és ott még nyomasztóbbak a dolgok.

480 Keltsd fel szívedben naponta sokszor a bánatot! Gondolj arra, hogy Jézust szakadatlanul megbántják és ezért sajnós, nem vezeklünk ugyanolyan szakadatlanul.

Ezért mondom mindig újra: Mondjuk a bánat röpimáit! Minél többet, annál jobb! Életed és tanácsaid legyenek visszhangod.

481 Milyen szeretetreméltó az Angyali Üdvözlés jelenete. Sokszor szemléltük lélekben: Mária imádkozik, testét és lelkét egészen az Istennel való beszélgetésre irányítva. Az imában megtudja Isten akaratát és imádkozva élete éltető erejévé teszi ezt az akaratot. Ne felejtse el Nagyasszonyunk példáját!

Munka

482 A munka az ember eredeti rendeltetése és Isten áldása. Ha büntetésnek tekintjük, az sajnálatos tévedés.

Isten, a legjobb Atya, a paradicsomot adta az embernek lakóhelyül, „ut operaretur” – hogy dolgozzék.

483 Tanulás, munka: elengedhetetlen kötelességek minden keresztény számára: olyan eszközök, amelyekkel védekezhetünk az Egyház ellenségeivel szemben: olyan utak, amelyeken sok jó embert megnyerhetünk szakmabeli tekintélyünkkel, mert vannak, akik elszigeteltségüktől szenvednek, ezzel küszködnek. Aki a világban akar apostol lenni, annak számára a tanulás és a munka lényeges feltétel, hogy működni tudjon.

484 Kérem Istent, hogy Jézus gyermeksége és fiatalsága példaképed legyen: mind vitája az írástudókkal a templomban, mind munkája József műhelyében.

485 A harminchárom évből, ameddig Jézus a földön élt, harminc év a csend és rejtettség, az alávetettség és a munka ideje volt...

486 Egy fiatalember azt írta nekem: „Ideálom olyan nagy, hogy csak a tenger tudja magában foglalni.” Azt feleltem neki: És mit mond neked a „kis” tabernákulum... és az „egyszerű” názáreti élet? Ő a hétköznapi nagyságában vár ránk.

487 Isten előtt semmilyen munka sem „nagy” vagy „kicsi” önmagában. Egyedül a szeretet, amellyel végezzük, határozza meg értékét.

488 A munka „hősiessége” abban áll, hogy minden feladatot valóban elvégzünk.

489 Engedd meg, hogy még egyszer megerősítsem: a megszokott munka egyszerűségében, a hétköznapi mindig újra ismétlődő részletei között kell felfedezned a nagy és új titkot, mely sok ember előtt rejtve marad: az isteni szeretetet.

490 Felbátorít téged, mondod nekem, hogy elképzeled; mennyi kereskedő szentelődött meg bizonyára már az őskeresztények idején ebben a foglalkozásban.

Be akarod bizonyítani, hogy ez ma is lehetséges. Az Úr nem fogja segítségét megtagadni törekvésedtől.

491 Neked is hivatásod van egy foglalkozásra. Ez „ösztöke”, mely munkára buzdít és ugyanakkor „horog”, hogy embereket „halásszal” Krisztusnak. Ezért mindig tiszta legyen a szándékod és komolyan törekedj arra, hogy Istenért és emberekért végzett munkádban jó hírnévre tegyél szert. Ugyanis erre épít az Úr!

492 Hogy a dolgokat jó végre vigyük, először hozzá kell fognunk... Ez banálisan hangzik: és mégis ez az egyszerű határozottság hiányzik neked. Hogy örül az ördög restségednek!

493 Emberi mércével kontár munkát nem lehet megszentelni. Nem szabad Istennek rosszul végzett munkát felajánlani.

494 Ha valaki állandóan semmibe veszi a kis dolgokat, odáig juthat, hogy állandó tevékenysége ellenére végül mégis semmittevő lesz.

495 Azt kérdezted tőlem, hogy mit ajánlhatsz fel Istennek. Nem kell sokáig gondolkodnom a válaszon: Azt, amit egyébként is teszel, csak most jobban és olyan szeretettel téve, amely arra indít, hogy inkább rá gondoldj, mint magadra.

496 Itt van számodra egy olyan feladat, amely egy egyszerű kereszténynek mindig aktuális lesz és valami hősiesség van benne: a legkülönbözőbb munkákat és azokat is, amelyek látszólag teljesen jelentéktelenek, szent módon végezni.

497 Dolgozzunk. Dolgozzunk sokat és jól. De ne felejtsük el, hogy legerősebb fegyverünk az imádság. Ezért nem fáradok bele abba, hogy ismételjem: szemlélődő lelkeknek kell lennünk a világban, ezért igyekeznünk kell a munkát imává alakítani.

498 A konyhában vagy, a tűzhely közelében, amikor írsz nekem. Már sötétedik és hideg van. Melletted húgod burgonyát tisztít. Mint a legfiatalabb közületek, most fedezte fel a következetesen élt keresztény hivatás „isteni esztelenségét”. Azon gondolkozol: látszólag ugyanazt teszi, amit eddig és mégis igen nagy a különbség!

Bizonyára, hiszen azelőtt „csak” burgonyát tisztított és semmi többet nem tett... Most viszont, miközben burgonyát tisztít, megszentelődik...

499 Azt mondod, egyre inkább megérted, mit jelent a „papi lélek”... Ne haragudj, hogy azt válaszolom: Cselekedeteid után ítélve, csak elméletileg érted. Mert mindennap ugyanaz történik nálad: Az esti lelkiismeret-vizsgálatnál csupa jó vágy és jófeltételek: De a délelőtti és délutáni munkádnál csupa kifogás és mentegetőzés.

Valóban úgy gondold, hogy így azok közé tartozol, akiről Péter apostol írja: „Eleven kövek módjára ti is lelki templommá, szent papsággá épültök, hogy Jézus Krisztus által Istennek kedves lelki áldozatokat mutassatok be.”

500 Amikor a megszokott munkát elkezdted, felsóhajtottál – és ez olyan volt, mint valami tiltakozás: „Mindig ugyanaz!” Így van, mondtam neked, mindig ugyanaz. De ez az egyszerű munka – ugyanaz, amelyet szakmabeli társaid végeznek – nálad állandó imává kell, hogy váljon: olyan imává, amely ugyanazokból a szívhez szóló szavakból áll, de mindennap más dallammal.

Éppen ez a feladatunk: ennek az életnek prózáját isteni versmértékbe önteni és így hőskölteménnyé alakítani.

501 A Szentírásban azt olvassuk: „Stultorum infinitus est numerus” – mérhetetlen az ostobák száma. Valóban úgy látszik, hogy számuk állandóan növekszik. – Milyen sokszor kell örülséget, az egészséges emberi ész hiányát elviselned! A legkülönbözőbb állásokban lévő emberek hivatali tekintélyükkel álcázzák ezt, vagy az „erények” álarca alá rejtik... És ez ott is megtörténik, ahol a legkevésbé várnád.

Mindenesetre nem értem, hogy szem elől téveszted az élet Istenre irányulását és közönyös maradsz. Nagyon kiszáradtnak kell lennie lelki életednek, ha az ilyen helyzeteket tisztán emberi számításból viseled el, hiszen kivonni úgysem tudod magad belőlük.

Ha nem segítesz ezeknek az embereknek abban, hogy megtalálják a helyes utat, miközben magad felelősségteljesen és példásan dolgozol ezentúl, te is olyan sarlatánná válsz, mint ők: legalábbis büntársukká teszed magad.

502 Bizonyára fontos, hogy teljesen beleadd magad, mégis, munkádnak az őt megillető helyi értéket kell adnod: Csak eszköz arra, hogy a célt elérd. Semmi esetre sem szabad a lényegnek tartanod. Milyen gyakran akadályozza meg a hozzáértés bálványozása a lélek egyesülését Istennel!

503 Bocsáss meg, hogy újra visszatérek rá: A szerszám eszköz, nem szabad öncélúvá válnia. Tudna a földműves olyan kapával dolgozni, amely egy mázsát nyom? Természetesen nem. Már maga az, hogy azt vonszolja, igénybe venné egész erejét. A mag hiába lenne elvetve, nem tudna kikelni.

504 Ez már mindig így volt: gyakran éri féltékenység, bizalmatlanság, irigység azt, aki intenzíven dolgozik, bármennyire becsületes és tiszta szándékkal teszi is azt. Ha vezető állásban vagy, gondold rá: olyan előítéletek, amelyeket bizonyos kollégák egyikükre vonatkozóan terjesztenek, nem ok arra, hogy az így megbélyegzettől megválj, – inkább arra mutat, hogy az illető nagyobb feladatoknál számításba jöhet.

505 Akadályok? – Alkalomadtán valóban vannak. – De van, amikor te találod ki őket, kényelemszeretetből vagy gyávaságból.

Az ördög végtelenül ügyes abban, hogy milyen csomagolásban adja elő azokat az okokat, amelyek miatt a munkát el kell hagyni! Pontosan tudja, hogy a henyélés minden bűn szülőanyja.

506 Fáradhatatlanul dolgozol, de mivel nem tartasz rendet, fáradozásod hatástalan marad.

Ezzel kapcsolatban eszembe jut egy válasz, amelyet egyszer olyan valakitől kaptam, akinek nagy volt a tapasztalata ezen a területen. Dicsérni akartam az egyik munkatársát és azt mondtam: „Roppant sokat dolgozik!” Az illető szárazon válaszolta: „Inkább mondja úgy, hogy állandóan mozgolódik.”

Te fáradhatatlan, de sajnos, terméketlen tevékenységet folytatsz – állandóan csak „mozgolódsz”.

507 Hogy másvalaki munkateljesítményének értékét csökkentsd, itt-ott elejtetted ezt a mondatot: Végül is csak a kötelességét teljesítette...

Megjegyeztem ezzel kapcsolatban: Úgy látod, hogy az kevés? Lelkiismeretes kötelességteljesítésünket az Úr mennyei boldogsággal jutalmazza: „Euge serve bone et fidelis... intra in gaudium Domini tui.” – Jól van, te hűséges, derék szolga! ... Menj be Urad örömébe.

508 Az Úrnak joga van hozzá – és számunkra ez kötelesség –, hogy Őt „mindenkor” megdicsőítsük. Tehát ha eltékozoljuk időnket, Istentől lopjuk el a dicséretet.

509 Világos előtted: A munka sürget és minden perc, amelyet a kényelemszeretetnek engedünk, az Isten dicsőítéséből elvont idő. – Tehát mire vársz még, hogy minden pillanatot lelkiismeretesen felhasználj? Továbbá azt tanácsolom neked, vizsgál meg egyszer, hogy ezek az üres percek – voltaképpen órák, ha összeszámoljuk őket! – nem rendetlenség és restség következményei-e?

510 A szomorúság és a belső nyugtalanság az elfecsérelt idővel arányosan növekszik. De ha szent türelmetlenséget érzel, hogy az időt valóban kihasználod, tele leszel örömmel és békével, mert nem lesz időd arra, hogy magadra gondolj.

511 Gondok? Nincsenek gondjaim, mondtam neked, mert sok dologról „gondoskodom”...

512 Kritikus időszakot élsz át: homályos, kellemetlen érzésed van: nehezedre esik, hogy a napirendedet rendezd: a munka felől, a nap huszonnégy órája nem elég arra, hogy minden kötelezettséged beleférjen... Megpróbáltad már, hogy az Apostol tanácsát kövesd: „Minden méltóképpen és rendben történjék?” Ez azt jelenti: tegyetek mindent Isten jelenlétében, Vele, Átala és kizárólag Érte.

513 Amikor az időbeosztásodat elkészíted, azt is gondold meg, hogy fogod az „üresjáratokat” felhasználni, amelyek váratlanul mindig újra adódnak.

514 A pihenést mindig úgy értettem, mint kikapcsolódást a hétköznapiakból, sohasem úgy, mint henyélést.

A felüdülés azt jelenti, hogy erőt gyűjtünk, reménységet élesztünk fel magunkban, jövőre vonatkozó terveket fontolunk meg – röviden: változtatunk a tevékenységen, hogy azután új lendülettel térjünk vissza a megszokott munkához.

515 Mivel most olyan sok a tennivalód, eltűntek „problémáid”... Légy becsületos: Mióta elhatározta, hogy Érte dolgozol, nincs már időd arra, hogy önző módon csak magadra gondolj.

516 A röpimák éppen úgy nem akadályozzák a munkát, mint ahogy a szívverés nem akadályozza a testmozgást.

517 Hogy saját munkánkat megszenteljük, az nem ábrándok kergetése, hanem minden keresztény feladata: a te feladatod és az enyém is... Az a szerelő, aki szintén felfedezte ezt a maga számára, azt mondta: „Megörülök az örömtől annál a gondolatnál, hogy megszentelődhetek, amikor az esztergapad mellett dolgozom és énekelek, sokat énekelek, van, amikor a szívemben, van, amikor a hangommal... Milyen jó a mi Istenünk!”

518 A munka nem okoz számodra örömet, mert látod, hogy munkatársaid milyen kevéssé szeretik Istent és mint vonják ki magukat a kegyelem hatása alól és mindabból a jóból, amit adni szeretnél nekik.

Meg kell kísérelned, hogy mindazt, amit elmulasztanak, jóvá tedd úgy, hogy a munkában Istennek adod magad, mégpedig olyan buzgón, mint még sohasem tetted. Ilyen módon munkádat imádsággá változtathatod, mely az égbe tör minden emberért.

519 Örömmel dolgozni nem azt jelenti, hogy könnyelműek vagy felületesek vagyunk a munkában, mintha egy gátló tehertől mentesültünk volna.

Figyelj arra, hogy tevékenységedet ne tedd meggondolatlansággal vagy könnyelműséggel értéktelenné, kikerülve így azt a veszélyt, hogy a végén üres kézzel állj Isten előtt...

520 Némelyik embert előítéletek vezetnek munkájában. Az ilyeneknek alapvetően az a véleményük, hogy senkiben sem lehet megbízni. Azonkívül nem értik meg, hogy szükség van a saját feladatunk megszenteléséért való fáradozásra. Ha beszélsz velük róla, azt válaszolják,

hogy kérem, hagyjon békében a plusz megterheléssel. Mert alapjában véve tehernek tekintik munkájukat, amelyet csak kelletlenül hordanak. Ez egyike annak a számtalan küzdelemnek a békéért, amelyet meg kell nyerni: megtalálni Istent saját tevékenységünkben és – Vele és mint Ő – szolgálni az embertársakat.

521 Félsz a nehézségektől és ezért visszahúzódsz. Tudod, hogy melyik szóval lehetne jellemezni viselkedésedet? Kényelmesség, kényelmesség és még egyszer kényelmesség...

Azt mondtad, kész vagy minden erővel odaadni magad, mégpedig egészen. És most megelégszel a kezdő hős szerepével! Szedd össze magad és légy egész ember!

522 Főiskolás vagy – szenteld magad tehát könyveidnek apostoli beállítottsággal. Légy mélyen meggyőződve arról, hogy munkád óráról órára áldozat, amelyet Istennek felajánlasz és amellyel az embereket, hazádat és saját lelkedet szolgálod.

523 A tanulmányok jelentik számodra küzdelmeid színterét. Ezerszer elhatározod, hogy jól felhasználod az időt, azután mégis engeded, hogy minden kis dolog eltérítsen. Néha saját éned megy idegeidre, amikor észreveszed, hogy milyen gyenge akaratú vagy. Mégis mindennap újra felveszed a harcot.

Elfelejtetted már, hogy tanulmányaid erőfeszítéseit konkrét apostoli célokra ajánld fel?

524 A szorgoskodás könnyebb, mint a tanulás – de kevésbé hatékony is.

525 Nyilvánvaló, hogy nincs rendben lelki életed, ha tudod, hogy a tanulás apostolkodás és mégis megelégszel azzal, hogy éppen hogy fenntartod magad a vízen...

Ezzel a hanyagsággal elveszíted a jó szellemet! Akkor úgy járhatsz, mint az a példabeszédbeli munkás, aki aggodalmasan számolva elrejtette a kapott talentumot. Ha nem javítod ki ezt a hibás magatartást, kockára teszed magát az Úrral való barátságot, és végül kényelmességed ingoványában rekedsz.

526 A tanulmányok szükségesek, de egyedül nem elegendőek. Mert mit lehet egy olyan embertől várni, aki minden erejét csak arra használja fel, hogy önzését kielégítse?

Vagy attól, aki nem ismer más célt, mint hogy néhány év múlva kényelmes nyugalomban éljen? Igen, kell tanulni, hogy a világot Isten számára meghódíthassuk, megnyerhessük! Csak egy ilyen szándék emeli fáradozásainkat magasabb szintre. Akkor arra törekszünk, hogy munkánkat Istennel való találkozássá alakítsuk át és mások munkájának alapjává tegyük, akik követni fognak bennünket az úton.

Ilyen módon a tanulás imává válik.

527 Miután olyan sok ember életét ismertem, akik anélkül, hogy elhagyták volna a világban lévő helyüket, hősiiesen egyedül Istenre irányulva éltek, erre a következtetésre jutottam: A munka egy katolikus számára nem kötelességteljesítést, hanem szeretetet jelent – hogy túlnőjön önmagán a szolgálatban és az áldozatban.

528 Ha egyszer felfogod a Krisztusért végzett testvéri munka eszményképét, nagyobbak és erősebbnek fogod magadat érezni. Fel fogod ismerni, hogy milyen boldog lehet az ember ebben a világban, akkor is, ha olyan sok ember rendetlenül és keserűen végzi munkáját, mert kizárólagosan a saját énje mögött halad.

529 A szentség hősiességek összessége. Ezért feladatainkat megvalósítani és napról napra kitartóan tenni, ebben áll a hősiesség, melyet a munka tőlünk követel, miközben újra és újra ismétlődnek a feladatok. Ha nem így van, akkor nem akarunk szentekké lenni!

530 Közös pap barátunk meggyőzött. Amikor apostoli munkájáról beszélt, biztosított arról, hogy nincs olyan tevékenység, amely nem fontos. „Mert – így mondta – ezt a virágzó munkát itt nagyon sok ember csendes fáradozásának köszönhetjük, akik intenzíven dolgoznak és imádkoznak. Ezzel hívták le az égből a kegyelmek özönét, melytől minden kivirágzik.”

531 Tedd szobádba, dolgozó asztalodra, tárcádba a Szűzanya képét! És nézz rá, amikor megkezded munkádat, amikor bevégezed és közben is. Biztosítalak: erőt fog kikönyörögni számodra, hogy munkád az Isten iránti szeretet dialógusává váljon.

Könnyelműség

532 Ha szem előtt tartjuk világosan és tárgyilagosan a földi élet nyomorúságát, és ezzel szemben a Krisztussal való élet egész gazdagságát szemléljük, akkor meggyőződésem szerint csak egyetlen szó van, amely sok ember viselkedését egyértelműen jellemzi: esztelenség és újra esztelenség...

Nemcsak úgy van, hogy közülünk a legtöbben tévedésben vannak, nem, ez sokkal rosszabb: javíthatatlanul ostobák vagyunk.

533 Elég szomorú, hogy nem vagy készen alapkőként rejtve maradni és az épületet tartani. De hogy hozzá még a botlás köve is légy mások számára, azt gonoszságnak tartom!

534 Ne botránkozz meg, hogy vannak olyan rossz keresztények, akik nagyon szorgoskodnak, de nem gyakorolják hitüket. Az Úr, így írja az Apostol, mindenkit cselekedetei szerint fog jutalmazni: téged a tied szerint, engem az enyém szerint.

Ha mindketten erősen elhatározzuk, hogy becsületesen élünk, akkor már két szélhámossal kevesebb lesz a világon.

535 Ameddig nem teszel könnyelműséged ellen, fejed a zsibárus üzletéhez fog hasonlítani: nincs benne más, mint utópiák, illúziók és – régi limlom.

536 Csupa frissesség vagy és ha lenne benned természetfeletti látásmód, tökéletes keresztény lehetnél... De ezzel a viselkedésmóddal csak tökéletes hűvösség vagy.

537 Határtalan felületességed egy régi tréfára emlékeztet engem: „Jön egy oroszlán!” – kiáltották az emberek. „Na és?” – mondta a naiv természetbarát. „Én csak pillangókat vadászok!”

538 Borzalmas keverék! A fáradhatatlanul tevékeny ember, aki semmit sem tud... Soha ne hagyj fel az önképzéssel, akkor sem, ha már összeesel az aggkori gyengeségtől!

539 A felületes önző ember kifogása: „Nem nekem való, hogy valamire elkötelezzem magam.”

540 Nem akarod ugyan a rosszat, de a jót sem. És így, mindkét lábadon sántikálva eltéveszted az utat, és életed tele lesz ürességgel”...

541 „In medio virtus...” – Az erény közepén van, mondja egy bölcs mondás és azt értjük rajta, hogy kerülnünk kell minden végletet. De ne ess bele abba a hibába, hogy egy okos tanácsból ostoba mondást csinálj és ezt használd kifogásnak, amikor kényelmességről és ravaszságról, lanyhaságról és felületességről, az ideálok hiányáról és korlátoltságról van szó.

Gondolj a Szentírás szavaira: „Nem vagy se hideg, se meleg. Bárcsak hideg volnál vagy meleg! De mivel langyos vagy és se hideg, se meleg, kivetlek szájamból.”

542 Sohasem jutsz el a dolgok magjához, mindig a lényegtelennél ragadsz meg. Engedd meg, hogy a Szentírás egy mondatával mondjam: egész viselkedésed „levegőbe beszélés...”

543 Ne viselkedj úgy, mint egy prédikáció hallgatója, aki ahelyett, hogy a tanítást magára vette volna, ezt állapította meg: „Ez jót fog tenni a Kovácsnak és a Szabónak...”

544 Időnként hallani lehet olyan véleményt, hogy egy rágalom nem rosszakaratból származik: olyasmi, mint egy hipotézis, amelynek segítségével valaki igyekszik megmagyarázni azt, amit nem tud vagy nem ért, hogy jólérsültnek mutathassa magát. Mégis kettős rossz van benne: a tudatlanság hazugsággal van összekötve.

545 Ne beszélj olyan felelőtlenül össze-vissza! Nem érted, hogy miután „az első követ elvetted”, mások a névtelenség oltalmában közápport fognak elindítani?

546 Végül magad vagy az, aki a környezetben lévő emberekben ilyen elégedetlenkedő hangulatot keltesz? Ha igen, akkor megbocsáss, de nemcsak rossz vagy, hanem balga is.

547 Szomorú elégtétel lenne, ha egy szerencsétlenség vagy kudarc után csak azt tudnád megállapítani: „Hiszen láttam, hogy ez be fog következni...”

Ez azt mutatná, hogy embertársad baja közömbös volt számodra. Másképp ugyanis meg kellett volna próbálnod elhárítani, ha abban a helyzetben voltál.

548 Sok módja van a zavarkeltésnek. Az egyik az, ha a kivételt szabállyá tesszük.

549 Azt mondod, hogy katolikus vagy. De gondot okozol nekem, mert látom, hogy meggyőződésed nem elég erős ahhoz, hogy tetterős katolikussá tgyen, akinek fenntartás és törések nélküli hite van.

550 Nevetnivaló lenne, ha nem kellene sírni miatta! Arra a naivságra gondolkod, amellyel könnyelműségből, tudatlanságból, kisebbségi érzésből a legotrombább örültségeket segíted.

551 Korlátolt emberek, kegyetlen könyöklők, képmutatók feltételezik, hogy mindenki más olyan, mint ők... És a legrosszabb az a dologban, ha úgy is kezelik a többieket, mintha feltételezésük igaz volna.

552 Elég rossz már az is, ha a „te” idődet elvesztegeted, mert az nem a tied, hanem Istené, akit meg kell dicsőítened. De ha azonkívül még abban is hibás vagy, hogy mások is elvesztegetik, akkor nemcsak tekintélyednek ártasz, hanem még abban is segítesz, hogy Isten nem kapja meg a neki kijáró tiszteletet.

553 Hiányzik belőled egy olyan ember érettsége és bensőségessége, aki biztosan halad az életben, mert van ideálja és célja. Kérd Máriát, tanítsa meg neked, hogy Istent egész lélekkel dicsőítsd anélkül, hogy minden és mindenki el tudjon téríteni tőle.

Természetesség

554 A feltámadt Krisztus... csak néhány ember volt tanúja ennek a legnagyobb csodának; azok, akik Isten terveihez szükségesek voltak.

A feltűnés nélküli természetesség az Isten működésének pecsétje.

555 Ha egyedül és kizárólag Isten dicsőségéért dolgozunk, akkor minden egyszerűen és természetesen történik.

Ez olyan, mintha az ember sietne és nem engedné, hogy nagy „demonstrációk” feltartsák, hogy ne vesszen el az egyszeri, semmihez sem hasonlítható kapcsolat az Úrral...

556 Felháborodottan kérdezted tőlem: Miért van arra szükség, hogy az apostoli munka központjainak légköre és berendezése olyan csúnya, ápolatlan legyen... és így a megszokottól annyira elüssön? – Azután még azt mondtad: Még csak nem is olcsóbb!

Számomra kedvetlenséged nagyon érthető volt. És megfontoltam, hogy hiszen Jézus mindenkit meg akar szólítani és magához vonzani: Szegényeket és gazdagokat, tanultakat és képzetleneket, örvendezőket és szomorúakat, időseket és fiatalokat... Milyen szeretetreméltó Ő! Milyen sok benne a természetes és természetfeletti vonzóerő!

557 Természetesség nélkül nincs hatékonyság! Bármilyen tehetséges egy festő – mit tud egy olyan ecsettel kezdeni, amelyet selyemtokba dugtak?

558 A szentek embertársaik számára mindig „kényelmetlenek”.

559 Szentnek lenni annyit jelent, mint abnormálisnak lenni?... Itt az ideje, hogy ezt az előítéletet kiirtsuk.

A keresztény aszkézis természetfelettiből származó természetességével újra meg kell értenünk, hogy még a misztikus jelenségek sem abnormálisak: ezeknek is megvan úgy, mint a pszichikai és fiziológiai folyamatoknak a saját természetük.

560 Azokról a perspektívákról beszéltem veled, amelyek szemünk előtt feltárnak és arról az útról, amelyen haladnunk kell. – Én nem látok itt igazi akadályokat! – mondtad nekem majd nem csodálkozva, hogy minden olyan világos...

Vésd magadba kitörölhetetlenül: Nem is szabad, hogy akadályok legyenek!

561 Kerüld azt az ostoba serénykedést, amelyet néha – talán öntudatlanul – mutatsz vezetőid iránt, amikor a legjelentéktelenebb dolgokban rendszeresen gondjainak és nézeteinek szócsovénévé válsz. Azonkívül gondolj arra, hogy gyengéit ne állítsd be pusztán rigolyaként. Ez haverkodásra vezet, ami árt tekintélyének, sőt esetleg tapintatlanságra, amellyel a hibás viselkedést tréfás sajátosságának tekintjük. Rossz szolgálatot tennél ezzel neki.

562 A feszélyezettség, bizalmatlanság, gyanú légkörét teremtetted magad körül. Amikor beszélsz, a sakkjátékos benyomását kelted, úgy mondasz minden szót, hogy már a következő negyedik lépésre gondolsz...

Emlékezz arra, hogyan ábrázolja az Evangélium a ravasz, álszent farizeusokat és írástudókat: azok a kérdések, amelyeket Jézusnak feltettek, csapdák voltak, „ut caperent eum in sermone”, hogy feleletével megfogják őt.

Utáljad az ilyen viselkedést!

563 A természetesség nem tud mit kezdeni a nevetlenséggel, a mocsokkal, a rossz modorral, a nélkülözéssel.

Egyesek véleménye szerint Isten szolgálatát csak a nyomor és – bocsánat – a tetvek világára kellene korlátoznunk. Ez a feladat mindig szükséges és csodálatos, de ha csak ezt tennénk, azon kívül, hogy ezzel elhanyagolnánk a lelkek nagy tömegét, a rászorulókat a nyomortól megszabadítva már nem törődnek velük tovább?

564 Méltatlan vagy rá? Nos, akkor fáradozzál azon, hogy méltóvá válj! És ezzel vége!

565 Milyen mánia az, hogy mindenben „rendkívüli” akarsz lenni? Ami most nyomasztóan hat rád, az egészen „közönséges”!

566 Boldog vagy, mert hittél – így dicséri Erzsébet a Szűzanyát. – Az Istennel való egyesülés – a kegyelmi élet bennünk – mindig arra indít, hogy a természetes erényeket gyakoroljuk: Mária örömet visz unokanővére házába, mert Krisztust „hordozza”.

Szavahihetőség

567 Egy feszület előtt imádkozva erre az elhatározásra jutottál: Inkább én akarok szenvedni az igazságért, minthogy az igazság szenvedjen az én bűnöm miatt.

568 Az igazság gyakran ellenkezik minden róla alkotott elképzeléssel... Mindenekelőtt azért, mert mindig következetes életmódot követel.

569 Ha kellemetlen számodra, hogy az igazságot hallod, miért kérdezed? Talán azt szeretnéd, hogy a „te” igazságod szerint válaszoljanak, hogy így tévedéseidet igazolják?

570 Bizonygatod, hogy mennyire tiszteletben tartod az igazságot – talán ez az oka annak, hogy olyan „tiszteletteljes” távolságban maradsz tőle?

571 Ne viselkedj úgy, mint aki bátortalan, határozatlan! Hiszen az nem fanatizmus, ha azt az igazságot, amelyet pontosan kellene ismernünk, szeretnünk és védelmeznünk, valóban mindennap mélyebben meg akarjuk ismerni, jobban akarjuk szeretni és biztosabban akarjuk védeni.

Ezzel szemben – ezt egészen nyíltan megmondom – éppen a szektásokat jellemzi, hogy ezzel a logikus követelménnyel, hamis szabadságra hivatkozva, szembeszállnak.

572 Könnyű előre „nem”-et mondani és azután egy hitigazságot vitatni vagy kételkedni benne. Ez már Jézus Krisztus idejében is így volt. Neked, aki katolikusnak vallod magad, az „igen”-ből kell kiindulnod. Azután tanulmányozni fogod és képes leszel arra, hogy erre az „igen”-re vonatkozó bizonyosságot megokold. Mert az igazság és a tudomány, az igazság és az élet között nincs ellentmondás – nem is lehet.

573 Ne hagyd abba tevékenységedet, ne térj le utadról akkor sem, ha arra kényszerülsz, hogy előítéletekkel teli emberekkel érintkezz, akik úgy tesznek, mintha az ő életmódjuk és gondolkodás módjuk lenne az egyetlen mértéke minden indokolásnak, megfontolásnak és meghatározásnak.

Fáradozzál azon, hogy megértsenek, de folytasd utadat, ha ez nem sikerül.

574 Biztosan fogsz néha olyan emberekkel találkozni, akiket nehezen tudsz meggyőzni vaskalaposságuk miatt. Ennek ellenére mindig érdemes – az ilyen esetektől eltekintve – a nézeteltéréseket tisztázni és ezt a szükséges türelemmel tenni.

575 Némelyik ember csak azokat a szavakat hallja meg, vagy csak azokat a szavakat akarja meghallani, amelyek saját fejében vannak.

576 Sok ember számára a megértés, amelyet másoktól vár, abban áll, hogy azok saját „pártjára” álljanak...

577 Nem tudok hinni szavahihetőségedben, ha nincs rossz, kellemetlen érzésed már a legkisebb, ártalmatlannak látszó hazugságnál. Ez megbántja Istent és ezért nem is kis dolog, sem nem ártatlan.

578 Miért tételezel fel előre rosszat, amikor ezt vagy azt látod, hallod, vagy valamit megbeszélpsz? Miért van benned ez a hajlam, hogy „rosszat” szimatolj, ami voltaképpen nem a többiek szándékában, hanem a te saját lelkedben van?

579 Aki nem tiszta szellemben olvas valamit, az nemigen fogja tudni észrevenni az író tiszta érzületét.

580 Egy szektás mindenben, amit mások elkezdenek, csak szektásságot lát. Embertársait is nyomorúságos szívének mértékével méri.

581 Sajnáltam azt az államférfit. Sejtette, hogy vannak megoldatlan kérdések – hogy is lehetne másképp az életben –, de elutasító volt és bosszús lett, amikor azokat előtte néven nevezték. Jobban szeretett volna nem tudni róluk, mindent szürkületi félhomályban hagyni és így nyugton maradni.

Azt tanácsoltam neki, hogy világosan és szépítgetés nélkül foglalkozzon a problémákkal, mert csak így lehet azokat eltüntetni. És biztosítottam őt arról, hogy azután valóban békében fog élni. Ne próbáld a saját vagy mások problémáit úgy megoldani, hogy nem veszel tudomást róluk: ez kényelmesség és restség lenne. Így tágra nyitnánk a kaput az ördögnek.

582 Teljesítetted kötelességedet? ... És tiszta szándékkal? ... Igen? – Akkor ne csinálj magadnak gondot némelyik furcsa ember miatt, aki rosszat fedez fel – ami persze csak saját látásmódjában létezik.

583 Inkvizítori módon kérdezlek téged, hogy döntésedet, mely az ő szemükben értéktelen, jónak vagy rossznak tartod.

Nyugodt lelkiismerettel felelted: „Csak annyit mondhatok, hogy szándékom tiszta és – azonkívül: Csak én tudom, hogy döntésem mibe került nekem...” Azután még hozzátetted: Mivel életem alapja és célja Isten, számomra semmi sem „értéktelen”.

584 Megmagyaráztad neki ideáljaidat és életmódodat: a katolikus keresztény biztos, szilárd életmódját. Úgy látszott, hogy meggyőzted és megértette utadat. – De azután kétségek támadtak benned: lehet, hogy közben ezt a megértést elfojtották benne életmódjának nagyon kétes szokásai... Keresd fel őt újra és újra és tedd számára világossá, hogy az Igen kimondása az igazságra csak akkor valódi és akkor hat, ha ennek megfelelően akarunk élni és ezért fáradozunk.

585 Mi jut ezeknek az embereknek eszébe voltaképpen, kérdezted tőlem, hogy „kísérletezni akarnak” rajtunk? És miért bizalmatlanok velünk szemben?

Hallgass ide: feleld nekik a nevében, hogy legyenek bizalmatlanok a saját nyomorúságukkal szemben... És azután nyugodtan menj tovább utadon.

586 Sajnálod őket. Minden tisztességtudás nélkül követ dobnak – és azután azonnal hátuk mögé dugják kezüket.

Halld, hogy mit mond a Szentlélek róluk: „Megszégyenülnek és megalázódnak, akik szembeszállnak veled és akik cselszövők, mind szégyent vallanak.” Ez az ige kérlelhetetlenül meg fog valósulni.

587 Irritál, hogy vannak olyan emberek, akik ennek az apostoli vállalkozásnak jó hírnevét támadják és bírálják? Ez lehetséges... Te annál inkább mondd el, hogy mi az igazság vele kapcsolatban. Akkor legalább egy bírálóval kevesebb lesz.

588 A legszebb, legtermékenyebb búzaföldön is könnyen lehet bogáncsot, mákot és gyomot gyűjteni.

Éppen úgy egy becsületes, lelkiismeretes ember személyes történetéről is lehet oldalakon keresztül sötét dolgokat írni... Gondolj csak arra, hogy milyen sokat mondtak és írtak a mi Urunk Jézus Krisztus ellen.

Azt tanácsolom, hogy búzaföldedről a telt, aranyárga kalászokat szedd össze: a valódi igazságot.

589 Arról biztosítasz engem, hogy szeretnéd, ha megbízható lelkiismereted lenne. Akkor ne felejtse el, hogy mindaz, aki nem száll szembe a rágalommal, gyomot gyűjt.

590 „Nyitottságról” beszélsz és ezen azt a hajlamot érted, hogy könnyen elfogadsz minden önkényes állítást az embertársak ellen anélkül, hogy az illetőt meghallgatnád. Ez nem igazságosság – és még kevésbé felebaráti szeretet.

591 Néha a rágalom azoknak árt, akik elszenvedik... De valójában azokat becsteleníti meg, akik azt a világra hozzák és terjesztik... És azután mélyen lelkükbe vésve hordják ezt a terhet.

592 Miért van olyan sok rosszindulatú fecsegő ember? – kérdezed megdöbbenve. Nos, egyesek tudatlanok, mások makacsok, ismét mások rosszakaratók – de a legtöbben egyszerűen továbbadják, amit felszedtek, könnyelműségből vagy tudatlanságból!

Ezért szeretném újra lelkedre kötni: amikor nem tudsz dicsérni és nem kell beszélned, hallgass!

593 Ha az áldozat hallgatva viseli el a rágalomokat, akkor a rágalmazók szabadjára engedik vele szemben „bátor gyávaságukat”. Légy bizalmatlan a kategorikus kijelentésekkel szemben, ha azok, akik azt mondják nem keresték vagy még kerülték is a beszélgetést azzal, akit a dolog érint.

594 Sokféle módszer van arra, hogy „közvéleménykutatót” tartsunk. Csak egy csipetnyi rosszakaró kell hozzá és hogy nyitva legyen fülünk a megszólások, rágalomok számára és máris egy tucat fóliánsot lehet összehordani minden feddhetetlen ember, minden kipróbált intézmény ellen. – Főleg akkor, ha ez az ember vagy ez az intézmény eredményesen dolgozik! – És még sokkal inkább, ha a sikerek az apostolkodás területén vannak.

Elég szomorú már az is, ha egyes emberek ilyen „közvéleménykutatót” szerveznek, de még szomorúbb azoknak a magatartása, akik vállalják a „hangosbeszélő” szerepét felületes és jellemtelen állítások terjesztésére.

595 Fájdalmasan érintve mondta valaki: Egyes emberekben semmi sincs Jézus Krisztus jelleméből, hanem csak egy maszkot hordanak belőle. Ezért leperegnek róluk a keresztény normák: elkerülik az igazságot és nem hoznak gyümölcsöt.

Nekünk, akik igyekszünk Isten gyermekeiként viselkedni, nem szabad elfelednünk, hogy a Mester azt mondta: „Aki titeket hallgat, engem hallgat...” – Fáradozzunk tehát azon, hogy Krisztust jelenlévővé tegyük, de sohasem a karikatúráját.

596 Ebben az esetben, mint sokszor máskor emberek cselekszenek, mindegyik úgy gondolja, hogy igaza van, – de Isten irányítja őket.

Más szavakkal: Az egyesek minden speciális és részleges indító okán túl a végén Isten kifürkészhetetlen, szeretetreméltó gondviselése fog győzni.

Engedd meg tehát, hogy az Úr „irányítson” és ne állj ellen terveinek akkor sem, ha azok saját „fontos”-nak vélt elképzeléseidet keresztezik.

597 Kellemetlenül érinti az embert, ha azt látja, hogy egyesek, akiket a tudásban való gazdagodás kevésbé érdekel, visszautasítják azokat az ismereteket, amelyeket a különböző tudományok összegyűjtöttek, ugyanakkor többé-kevésbé önkényes módszerekkel igyekeznek egy olyan „tudományt” alkotni, amely megfelel saját ízlésünknek.

Ez a megfigyelés fogja igazán megerősíteni azt az elhatározásodat, hogy az igazság végére jársz.

598 Kényelmesebb vitatkozni azokkal, akik a tudományt és technikát új ismeretekkel gazdagítják, mint az, hogy saját magunk kutassunk.

Semmiképpen sem szabadna megengednünk, hogy az ilyen nem kompetens, kis kaliberű „szeretnék-kritikusok” tirannusként fölébe kerekedjenek a normál laikusok gondolatainak és érzéseinek.

599 „Nem világos, nem világos...” Beszélőpartnere határozott egyenesvonalúságával szemben ez volt minden, ami eszébe jutott. Így annak számára egy dolog vált világossá: az illető nem értett semmit.

600 Idegenkedsz attól, hogy valakit megbánts, hogy ellentmondásokat felfedj vagy a tolerancia hiányát lássák benned. És így mindig újra gyorsan engedsz magatartásodból vagy álláspontodból... Biztosítasz engem, hogy lényegtelen dolgokról van szó. Mégis sokak számára szörnyű következményei vannak.

Bocsáss meg, ha őszintén megmondom neked: Egy ilyen beállítottsággal egy különlegesen ostoba és ártalmas formáját gyakorolod annak az intoleranciának, amely annyira ellenedre van: ugyanis megakadályozod, hogy az igazság hangot kapjon.

601 Isten végtelen és tökéletes igazságosságában és irgalmában egyforma szeretettel szereti – de nem ugyanazon a módon – gyermekeit, akik nem egyformák. Az egyenlőség nem azt jelenti, hogy mindenkit ugyanazzal a rőffel mérünk.

602 Félig mondod meg az igazságot, úgyhogy sokféle magyarázat lehetséges. Ez a hazugság egy formája.

603 A tudomány területén és a hivatást illetően a kétely olyan növény, amelyet könnyen el lehet vetni, de csak nehezen lehet kigyomlálni.

604 Pilátusra emlékeztetsz engem: „Quod scripsi, scripsi!” – amit írtam, végleges – miután egy szörnyű büntettet engedett meg. „Meginthatatlan” vagy! De előtte kellett volna ilyennek lenned... nem utána!

605 Ha saját döntéseinkben következetesek vagyunk és maradunk, az erény. De ha az idők folyamán a körülmények változnak, akkor éppen ez az erény arra kötelez, hogy szemléletünket és a problémák megoldását felülvizsgáljuk és esetleg helyesbítsük.

606 Ne cseréld össze a hajthatatlan kitaratást a rövidlátó makaességgel. „Engem össze lehet törni, de meghajlítani nem!” jelentetted ki boldog nagyképűséggel.

Jól figyelj ide! Egy törött szerszám használhatatlan. Helyébe más eszközök lépnek. A tolerancia látszata alatt mérgezett intoleranciát fognak terjeszteni.

607 „Sancta Maria, Sedes Sapientiae” – Szűz Mária, Bölcsesség Széke. – Gyakran hívd segítségül Anyánkat ezzel a röpimával, hogy töltsse el gyermekeit – a tanulásnál, a munkánál, az emberekkel való érintkezésben – azzal az igazsággal, amelyet Krisztus hozott nekünk.

Igyekezet

608 Egyesek a vallást parancsok katalógusává akarják tenni vagy megelégszenek egy körvonalak nélküli katolicizmussal. Mások arccal a fal felé akarják fordítani az Urat vagy a lélek sötétkamrájába száműzni...

Velük szemben szóban és tettben igazolnunk kell, hogy Krisztust minden emberi szív valódi Királyává akarjuk tenni – nem véve ki azok szívét sem, akik övéi közül még lanyhák!

609 Ne úgy dolgozzál az apostoli vállalkozásokban, mintha csak a ma számára építkeznél. Szenteld magad ezeknek a feladatoknak azzal a reménnyel, hogy utánad mások is fognak jönni: testvéreid, akik ugyanolyan szelleműek. Ők fogják learatni, amit te most elvetsz, befejezni azt az építkezést, amelynek alapjait most lerakod.

610 Ha egyszer keresztény szellem lelkesít, akkor minden igyekezeted egyenes lesz! – Nem arra érzel ösztönzést, hogy személyes eredményeket keress, hanem ideálad megvalósítása után vágyakozol.

611 A küzdelemnek az önátadásért csak akkor van értelme, ha egy nagy, valóban isteni művet akarunk véghez vinni: az életszentséget...

Ezért az Egyház egy szentnek szentté avatásánál az illető Krisztus-követésének hősiességét hangsúlyozza.

612 Ha egyszer valóban az Úrért dolgozol, akkor a legnagyobb öröm lesz számodra, ha azt látod, hogy mások versenyeznek veled ebben.

613 Mi más az életed, mint egy rövid óra, amely Istené... Határozd el magad igazán, hogy teszel benne valami olyat, ami gyümölcsöt terem: az idő sürget! Hiszen olyan értékes, csodálatos küldetés az egy férfi vagy egy nő számára a világban, hogy elszáradt, elhalt szíveket újra lánggra lobbantson Krisztus tüzével.

Megéri a fáradságot, hogy Krisztus szeretetének bátorító, örömteli „keresztes hadjáratával” békét és boldogságot vigyünk mindenüvé.

614 Becsületedért kockára teszed az életedet... Most tedd kockára becsületedet a lelkedért!

615 Légy tudatában annak, hogy szoros kapcsolatban vagy testvéreiddel a szentek közösségében. Védj félelem nélkül ezt a csodálatos egységet!

Minden jó, amire törekszel, meghíúsulásra volna ítélve, ha egyedül maradnál vele! Egy elkülönült juh majdnem mindig elveszett juh.

616 Hevességéd mulattatott engem! Hiányoztak az anyagi eszközök munkádhoz, külső segítség nem volt a láthatáron. Kommentárod: „Csak ezek a karjaim vannak, de néha, amikor elfog a türelmetlenség, szeretném, ha ötven karom lenne, hogy bőségesebben vethessek és arathassak!”

Kérj magadnak a Szentlélektől ilyen hatékonyságot... Meg fogja neked adni!

617 Két orosz nyelvű könyv került a kezébe. Erős vágyat ébresztettek benned arra, hogy oroszul tanulj. Elképzelted, hogy milyen csodálatos lenne, ha ott búzaszemként

meghalnál – abban az országban, amely ma száraz, terméketlen szántóföldhöz hasonlít, de amely egy napon óriási búzafölddé válik...

Jónak tartom, hogy ilyen vágyaid vannak. De most szenteld magad a „kis kötelességek” – a nap feladatainak: tanulmányaidnak, munkádnak, apostolkodásodnak és mindenekelőtt belső átalakulásodnak. Ezen a területen még vannak földdarabok, amelyeket meg kell művelned és ez a munka nem kevésbé hősi és szép...

618 Mire jó egy tanuló, aki nem tanul?

619 Ha nincs ínyedre a tanulás, akkor ajánld fel Jézusnak ezt a fáradozást. Mondd Neki, hogy azért maradsz könyveid mellett, hogy tudásod fegyver legyen az ellenségei elleni harcban és olyan eszköz, amellyel sok lelket nyersz számára... Biztos lehetsz benne: tanulásod így egyre inkább imává válik.

620 Ha órákat és napokat elvesztegetsz, ha agyonütöd az időt, akkor tágra nyitod lelked ajtaját az ördög számára. Ilyen módon, hogy úgy mondjam, meghívod őt: „Tessék, érezd magad egészen úgy itt, mint otthon!”

621 Igen, nehéz az idő elvesztegetését elkerülni, ebben egyetértek veled... De gondold meg, hogy az ellenség és a „többiek” mind, sohasem engednek meg maguknak pihenést.

Ezenkívül emlékezz Pál szavaira, aki az Isten iránti szeretet igazi mestere: „Tempus breve est!” (Az idő rövid.) – Az élet elfolyik kezeink között és senki sem tudja visszahozni.

622 Tudatában vagy annak, hogy milyen sok függ attól, hogy szilárd képzést kapjál? – Milyen sok lélek vár! Ha erre gondolsz, megengedheted-e magadnak, hogy anyagilag tanulj vagy középszerűen végezd munkádat?

623 Kétféle módon lehet „felfelé” törni: az egyik keresztény és abban áll, hogy tisztességesen és törvényesen kívánunk felemelkedni azért, hogy az embereket jobban szolgáljuk; a másik pogány és brutális, gátlástalan uralomvágyból áll, hogy embertestvérünket elnyomhassuk.

624 Ne mondd nekem azt, hogy Isten felé fordulva élsz, ha nem törekszel arra, hogy mindig és mindenütt az őszinte, tiszta testvériesség szellemében fordulj az emberek, minden ember felé.

625 A „becsvágyó emberek”, akik kis, szegényes, személyes ambícióikhoz rögzödtek, nem tudják felfogni, hogy azok, akik Istent szeretik, csak egyre törekszenek és semmi másra: szolgálni akarnak.

626 Telve vagy sóvárgással, sürgős számodra, hogy hamarosan kikerülj abból a kovácsműhelyből, ahol a köszörű és a kalapács végleges formát adott neked. Mert jó munkadarab akarsz lenni, amely harmonikusan illeszkedik az egészbe és hatásosan végzi el a tervezett munkát, a neki adott feladatot Krisztus ügyének széles mezején. Sokat imádkozom érted, hogy ez a buzgóság mindig megmaradjon benned, a fáradság, kudarcok, sötétség idején is... Mert „a nekünk adott feladat Krisztus ügyének széles mezején” sohasem változik.

627 Határozott küzdelmek kellenek ez ellen a hamis alázat – pontosabban kényelmesség – ellen, amely megakadályozza, hogy valódi istengyermekké éréj! Nőned kell!

Nem szégyelled magad, amikor idősebb testvéreid és nővéreid éveken át tartó, odaadó munkájára tekintesz és ugyanakkor megállapítod, hogy te még nem vagy képes – nem akarsz képes lenni – arra, hogy kisujjadat mozdítsd és segíts nekik?

628 Engedd, hogy a lelked feleméssze magát a vágyakban... A szeretet, az önmagunkról való megfélelkezés, az életszentség, a mennyország utáni vágytól... Ne vesszél el a róluk való gondolatokban, hogy mindez egyszer valósággá válik-e, ahogy némelyik „okos” tanácsadó ilyen megfontolásokat szeretne neked sugalmazni. Nem, szíts magadban mindig több vágyat: mert a Szentlélek maga adja tudtul, hogy tetszésére vannak azok az emberek, akik vágyakat hordoznak szívükben. De hathatós vágyak legyenek, amelyeket napi munkádban megvalósítasz.

629 „Barátom” – így nevezett téged az Úr... Ez a hívás választ követel, gyors, előretörő lépéseket, Isten mértéke szerint. Másképp abba a veszélybe kerülsz, hogy pusztán néző maradsz.

630 Felejtsd el az Én-t. – Bárcsak egyetlen becsvágyad lenne; testvéreidért, nővéreidért, az emberekért, az Egyházért élni, tehát Istenért...

631 Kánában, az ünnepi zűrzavarban csak Mária veszi észre, hogy fogytán van a bor... A legkisebb alkalmak a szolgálatra sem kerülnek el azok tekintetét, akik – mint Mária – Istentől élve, szeretetteljes együttérzéssel fordulnak az embertárs felé.

Kétszínűség

632 Az állandó kétszínűség eredménye olyan élet, amely tele van keserűséggel és nehezteléssel.

633 Heródes ezt a kívánságát fejezi ki: „Menjetek és kutassatok szorgalmasan a Gyermek után: és ha megtaláltátok, jelentsétek nekem, hogy én is odamenjek és hódoljak neki.” Hasonló „tanácsoknál” kérjük a Szentlélek segítségét. Őrizzen meg bennünket az ilyenfajta pártfogók „protekciójától” és „segítségétől”. Az igazi vigasztalók világossága nem fog hiányozni nekünk, ha mi is – mint a napkeleti Bölcsék – az igazságot keressük és teljes őszinteséggel beszélünk.

634 Némelyik ember bosszús lesz, mert olyan világosan kimondod a dolgokat? Talán megmozdul valami a lelkiismeretükben, amit szeretnének elfojtani. Te maradj meg ennél a világosságnál! Segítség lehet számukra, hogy helyesen reagáljanak.

635 Ameddig mások szándékát rosszakaratúan magyarázod, nincs jogod arra, hogy a magad számára megértést kívánj.

636 Ezt meg kell javítani, azt meg kell reformálni... Állandóan így beszélsz. – Először magadat változtasd meg! – Valóban szükséged van rá! Ezzel már el is kezdenéd reformprogramod megvalósítását... Ameddig ez nem történik meg, nem adok hitelt a megújulásra szóló felhívásodnak.

637 Hihetetlenül farizeusi némelyik kortársunk magatartása! Megbotránkoznak azon, ha másoktól visszahallják azt, amit előzőleg ők maguk mondtak nekik.

638 Azt lehetne gondolni, hogy egyetlen feladatod embertársaid életének kikutatása. Amikor végre olyan valakivel találkozol, aki világosan és energikusan illetékességed határai közé utasít, elkezded hangosan panaszkodni, mintha megsértettek volna. Ilyen messze megy szégyentelenséged, ilyen eltorzult a lelkiismereted! – És milyen sok emberre érvényes ugyanez...

639 Egyetlen okos sakkhúzással megkísérled javadra fordítani a helyes nézet „tisztességét” és az ellenkező oldal becsstelen „előnyeit.” Erre minden nyelvben csak egy szó van: kétszínűség.

640 Milyen jószágosak! ... Késznek mutatkoznak arra, hogy „megbocsássanak” olyan dolgot, amely egyébként is csak dicséretet érdemel.

641 Hogy az üldözött üldözöttnek tettei magát, az ősrégi trükk. A régi spanyol bölcsesség úgy nevezi ezt, hogy bekötött szemmel követet dobálni.

642 Sok ember rágalmazással vét az igazságosság ellen és azután a tisztességtudásra és az embertársak iránti szeretetre hivatkozik, hogy elnémitsa az áldozatot, amikor az védekezni akar. Valóban így van? Szomorú lenne.

643 Milyen kínos az ökumenizmus szó olyan katolikusok ajkán, akik más katolikusokkal rosszul bánnak.

644 Milyen abszurd felfogása a tárgyilagosságnak! Egyes emberek személyeket vagy intézményeket saját helytelen magatartásuk téves ismérvei szerint vizsgálják meg. Azután megkeseredett vakmerőséggel bírálják vagy tanácsadónak csapnak fel. Konkrét jófeltétel: Ha valamikor feddünk kell, vagy tanácsot kell adnunk, először tudatosítsuk, hogy Isten lát és hall bennünket és vonatkoztassuk szavainkat önmagunkra is.

645 Sohase nyúlj ahhoz a megvetendő eszközhöz, hogy valaki ellen tervszerű rágalomhadjáratot indítasz! Semmiféle vélt „morális – pedagógiai okok” nem igazolnak erkölcstelen cselekvést.

646 Tanácsaid sem nem tárgyilagosak, sem nem becsületesek, ha bosszankodsz azon, vagy bizalmatlanság jelének tartod, hogy más, alaposan képzett és helyesen hívő embereket is bevonnak a tanácsadásba.

Ha valóban a lelkek üdvössége és az igazság szolgálata van szemed előtt – miért vagy megsértődve?

647 Mária még Józsefet sem avatta be abba a titokba, amelyet Isten benne végbe vitt. Mi is szokjuk meg, hogy ne legyünk meggondolatlanok. Tereljük örömeinket és gondjainkat a helyes útra, anélkül, hogy dicséretet vagy részvétet kívánnánk. „Deo omnis gloria!” – mindent Istenért!

Belső élet

648 A legtöbbet az kapja, aki az adományozóhoz a legközelebb van... Ezért közeledj Istenhez: tégy meg mindent, hogy szentté légy.

649 Szívesen hasonlítom a belső életet egy ruhához – ahhoz a menyegzői ruhához, amelyről az Evangéliumban szó van. A jámborság egyes cselekedeteiből és szokásaiból van szöve. Ezek azok az erős szálak, amelyek az anyagot erőssé teszik. Már egyetlen szakadás is használhatatlanná teszi a ruhát, akkor is, ha minden más része még kifogástalan. Így a belső életed sem egész, ha például – bár imádkozol és dolgozol – a vezeklés szelleme hiányzik belőled – vagy fordítva.

650 Mikor fogod már végre felfogni? Az egyetlen lehetséges út számodra: mélyen és komolyan keresni az életszentséget!

Ne haragudj, de el kell határoznod magad arra, hogy Istent valóban komolyan veszed. Helytelen „nemtörődömséged”, ha nem győződ le, rossz, bántó tréfává válhat.

651 Hol temperamentumodnak engeded meg, nem egyszer, hogy értelmetlenül és keményen heveskedjen, hogy szívedet és értelmeket nem készíted elő elegendő tisztelettel, hogy a legszentebb Szentháromságnak lakóhelyévé váljon... Mindig egy kissé túl messze maradsz Jézustól, akit olyan kevésbé ismersz még...

Így sohasem lesz belső életed.

652 „Jesus Christus perfectus Deus, perfectus Homo” – Jézus Krisztus tökéletes Isten és tökéletes ember. Azok között a keresztények között, akik az Urat követik, sok olyan van, aki istenségét tisztelettel elfogadja, de emberségét elfelejt. Nem fáradoznak a természetes emberi erényekért. Ezért csődöt mondanak – a jámborság külső formáinak pazar bősége ellenére –, ha arról van szó, hogy a természetfeletti erényeket kell élni.

653 Az általános gyógyszer: személyes életszentség! – Ezért voltak a szentek annyira tele békével, lelkiezővel, örömmel, biztonságérzéssel...

654 Csak most fogtad fel annak az Üzenetnek a magját, amelyet mi, keresztények minden embernek viszünk: a belső élet rejtett csodáját.

Egy egészen új világot nyitsz meg számukra!

655 Milyen sok újat felfedeztél már! Mégis, néha még egy kissé naiv vagy. Azt gondold, hogy már mindent láttál, hogy mindent megértettél... de azután újra belenyúlsz mindkét kézzel az isteni kincsek mérhetetlen gazdagságába... Igen, Ő minduntalan újat fog neked mutatni, ha a szeretet éles hallásával válaszolsz hívására. És el fogod ismerni, hogy még csak az út elején állsz, mert szentté válni azt jelenti, hogy eggyé válunk Istennel, és a mi Istenünk végtelen és kifürkészhetetlen...

656 A szeretet az – inkább mint a tanulás –, ami megnyitja értelmünket az „Isten dolgai” számára. Ezért: dolgozz, tanulj, fogadd el a betegséget, légy józan... És mindebben szeresd Őt!

657 Egy kérdés a napi lelkiismeret-vizsgálatodhoz: Engedtem ma azt, hogy egy óra elmúljon anélkül, hogy Istennel, Atyámmal beszéltem volna?... Kerestem-e Vele a beszélgetést, ahogy azt egy szerető gyermek teszi? – Meg tudod tenni!

658 Ne engedjük magunkat félrevezetni... Isten nem árnyék, távoli lény, aki megteremtett minket, azután elfelejtett; nem az a korlátlan uralkodó, aki mindörökké háttal fordít tulajdonának. Bár érzékeinkkel nem tudjuk Őt megragadni, léte sokkal valóságosabb, mint mindaz a realitás, amelyet láthatunk vagy érinthetünk. Isten itt van; nálunk van: jelenvaló, élő. Lát, hall bennünket. Vezet bennünket és ismeri a legkisebb dolgot, amit teszünk, a legelrejtettebb gondolatainkat... Ebben hiszünk – és mégis úgy élünk, mintha Isten nem létezne! Alig van számára egy szavunk... Nem engedelmessé válnak nekünk, nem küzdünk azért, hogy uralkodjunk szenvedélyeinken. Szeretetet sem mutatunk iránta, sem jóvátételt...
Továbbra is így akarunk élni – olyan hittel, amely holt?

659 Ha mindig tudatában lennél annak, hogy Isten jelen van, mennyi „reménytelen” helyzetben tudnál akkor gyógyulást hozni!

660 Hogy akarod Isten jelenlétét életedben megtapasztalni, ha tekinteted mindig körbejár? – Elmerülsz a mellékes dolgokban!

661 Talán először megijesztett az a szó, hogy elmélkedés. Fekete kötésű, régi könyvekre emlékeztet téged, monoton mormolásra vagy ledarált imaformulákra... De mindennek semmi köze nincs az elmélkedő imához. Az elmélkedés azt jelenti, hogy megfontolod és meglátod, hogy Isten az Atyád és te a gyermeke vagy, aki segítségre szorul. Elmélkedni azt jelenti, hogy megköszönjük mindazt, amit már eddig adott és amit még adni fog.

662 Egyetlen mód van arra, hogy Jézust megismerd: ápolni a Vele való kapcsolatot! Benne mindig egy atyával, egy barátval, egy tanácsadóval és egy segítővel találkozol mindennapi életed minden becsületes fáradozásában...
És ebből a kapcsolatból fog kinőni a szeretet iránta.

663 Ha elég kitartó vagy ahhoz, hogy az előadásokat látogasd, mert ott tudást adnak át, bár meglehetősen korlátozott mértékben, hogy lehet az, hogy nincs kitartásod ahhoz, hogy a Mesternél „tanulj”? Szeretne neked egy másfajta tudományt megtanítani, a belső élet tudományát. Csak ebben találod meg az örökkévalóság gazdagságának előízét!

664 Mit nyomnak a latba ennek a világnak legjelentősebb személyiségei, legkeresettebb kitüntetései Jézus Krisztushoz mérten, aki mindig vár rád?

665 Mindennap egy meghatározott időt elmélkedő imára szentelni és tudni azt, hogy Istennel olyan kapcsolatban vagyunk, mint egy barátunkkal: ez a legfontosabb olyan emberek számára, akik értenek ahhoz, hogy életüket helyesen használják fel. Csak ezen a módon lehetséges a tudatos keresztény lét.

666 Akik szeretik egymást, azok számára alapjában véve nincs elválás – mindig elkísérik egymást.
Te és én: „így” szeretjük az Urat?

667 Még sohasem vetted észre, hogy a szerelmesek mennyire keresik azt, hogy egymásnak tessenek? Közben mennyire ápolják külsejüket is? – Pontosan úgy törődj te is azzal, hogy milyennek „látszik” a lelked.

668 A kegyelem általában fokozatosan fejti ki hatását, a természethez hasonlóan. Ennek a folyamatnak szorosan véve nem tudunk elébe vágni. De mindabban, ami tőlünk függ, elő kell készítenünk a talajt a kegyelem számára és együtt kell működnünk vele, ha Isten megadja nekünk. Ezért a léleknek a legmagasabb cél felé kell irányulnia: afelé a cél felé, amely Krisztus, kell szelíden sürgetve vezetni a lelket, levonva a végső következtetést; megalkuvás nélkül, relativizálás nélkül... De mindamelllett nem szabad elfelejtenünk, hogy a szentség elsődlegesen nem „erőmutatványok” dolga. A kegyelemnek általában megvan a saját ritmusa, amely többnyire visszahúzódik az erőszakosan keresztül vitt megerőltetéstől.

Szent türelmetlenséget szabad, sőt kell kifejlesztened – de emellett ne veszítsd el a türelmet!

669 A megfelelés Isten kegyelmének – kérdezed tőlem – az igazságosságból származó kötelesség...? Nagylelkűség...? Nem, hanem a szeretet!

670 „Éppen a leghetlenebb pillanatokban kavargó ezer szórakoztató gondolat a fejemben”, mondod nekem. Ezért tanácsoltam neked azt, hogy tartsd meg a belső csend bizonyos időszakait... és fékezd meg érzékeidet mind belsőleg, mind külsőleg.

671 „Maradj velünk, mert esteledik...” Kleofásnak és barátjának kérése teljesül.

Milyen szomorú lenne az, ha te és én nem értenénk ahhoz, hogy Jézust „feltartsuk”, amikor elmegy mellettünk! Milyen fájdalmas dolog, ha nem kérjük Őt, hogy maradjon nálunk!

672 Azt tanácsoltam neked, hogy mindennap néhány percig olvass valamit az Újszövetségből és ugyanakkor részt véve abban, képzeld bele magad minden egyes jelenetbe. Ilyen módon az Evangélium, hogy úgy mondjam „testté-vérré” válhat életedben, meg tudod valósítani és másokat is elvezethetsz arra, hogy megvalósítsák.

673 Régebben sokat szórakoztál. Most azonban, mivel Krisztust hordod magadban, belülről jövő valódi örömmel vagy tele, amely kisugárzik; innen van vonzerőd más emberek felé.

Mélyítsd el még jobban a kapcsolatot Krisztussal, hogy minden embert elérj.

674 Vigyázat! Fejlessz ki magadban finom erkölcsi érzéket! Amíg azon fáradozol, hogy környezeted lelki hőmérsékletét emeld, nehogy a sajátod lesüllyedjen.

675 Szokd meg, hogy mindent Istenre vonatkoztatsz.

676 Nem látod, hogy barátaid közül milyen sokan szívélyesek tudnak lenni és képesek beleélni magukat mások helyzetébe, ha olyan emberekről van szó, akiket szeretnek: jegyesük, házastársuk, a gyerekek, a család?

Mondd meg nekik – és te is ehhez tartsd magad! –, hogy az Úr nem kevésbé érdemli ezt meg, mint azok mindnyájan. Feléje és hasonló bensőséges módon forduljanak. Azonkívül tanácsolj nekik azt, hogy szívélyességüket és beleérző képességüket még mélyebben gyökereztessék meg: az Istennel élt és Istenre irányított élet gyümölcsei legyenek ezek... Már itt e földön nem sejtett boldogságban lesz részük.

677 Az Úr jó magot vetett lelkedbe. És az örök élet ezen vetéséhez hathatós eszközt használt fel: az imádságot.

Mert egyet nem vitathatsz el: Amikor a tabernákulum előtt, szemtől szembe imádkoztál, sokszor hallatta a lelked mélyén a hívást, hogy azt akarja, légy egészen az Övé és hagyj el Érte mindent. Ha ezt most vitatod, akkor gyenge áruló vagy. Ha elfelejtetted, akkor hálátlan vagy.

Ugyanúgy – ebben nem kételkedhetsz és nem is kételkedtél eddig – felhasználta vezető tanácsait és lelki buzdításait. Ő mindig újra és nyomatékosan olyan szavakat mondott neked, amelyeket nem lehet egyszerűen semmibe venni... Kezdet kezdetén az Úr egy jó, őszinte barátot is felhasznált arra, hogy kemény igazságokat mondjon neked, telve Isten szeretetével... Mindezzel az Úr mélyebbre vetette el a jó magot lelkedben.

Most felfedezed – naivul és meglepetve –, hogy az ellenség gyomot ültetett lelkedbe. – És ő tovább veti azt, mialatt te kényelmesen alszol és belső életedet a kutyáknak dobod oda. – Ez és semmi más az oka annak, hogy azt látod: lelkedben a világiasságnak valóságos bozótja burjánzik. Igen, néha már úgy látod, mintha elfojtaná lelkedben a jó magot, amit kaptál... Tépd ki egy lendülettel az egész bozótot! Isten kegyelme elég hozzá. Ne félj attól, hogy „üres hely” marad utána, olyasmi, mint egy seb... Az Úr újra az Ő magjaival fogja bevetni: iránta való szeretettel, testvériességgel, apostoli buzgósággal... Egy idő múlva nyoma sem lesz már a gyomnak. De most, még éppen időben gyökerestől ki kell tépned. A legjobb, ha ahelyett, hogy aludnál, éjszaka is virrasztasz földeden.

678 Boldogok azok a kegyelmekkel megáldott emberek, akik Jézust, mihelyt csak hallanak Róla – hiszen Ő állandóan szól hozzánk! – azonnal Útnak, Igazságnak és Életnek ismerik fel.

Te nagyon jól tudod, miért veszítjük el ezt a boldogságot; hiányzik a határozottság, hogy Őt kövessük.

679 Megint egészen közel érezted Krisztust magadhoz... És megint megértetted, hogy mindent Érte kell tenned.

680 Menj közelebb Jézushoz!... Még közelebb – ameddig barátod nem lesz, bizalmasod, Urad.

681 Azt mondtad nekem, úgy érzed, mindennap mélyebben vagy Istenben elrejtve. – Tehát mindennap közelebb leszel testvéreidhez és nővéreidhez.

682 Eddig, ameddig még nem találtad meg Őt, „nyitott szemmel” akartál járni az életben, hogy semmi se kerülje el figyelmedet... Ettől a perctől kezdve – „tisztá” szemmel járj az életben, hogy meglásd az Ő oldalán járva, ami döntő.

683 Ahol belső élet van, ott a lélek minden veszélynél az Isten karjaiba veti magát, olyan gyorsan, ahogy a vér belövell a sebbe.

684 „Ez az én testem...” – Jézus feláldozta magát és elrejtőzött a kenyér színe alatt... Most úgy van ott jelen, testével és vérével, lelkével és istenségével, ahogy Tamás számára volt, amikor ujját bele tehette megdicsőült testének oldalsebébe...

Te azonban gyakran mész el mellette és még olyan röviden sem szoktad köszönteni, ahogy egy ismerőst, akivel találkozol. Sokkal kevesebb hited van, mint Tamásnak!

685 Képzeld el, hogy legjobb barátodat börtönbe vetették azért, hogy te kiszabadulj... Nem tennél meg akkor mindent, hogy meglátogasd őt, nem szentelnél rá időt, hogy neki adjál valamit – röviden, hogy barátságod melegével egy kissé megvigasztald őt? ... Ha ezenkívül azáltal, hogy a fogollyal beszélsz, a baj elhárulna rólad és valami jóhoz jutnál – otthagynád őt?... És ha barátod helyett saját apádról vagy bátyádról lenne szó...?

Tehát?

686 Értünk zárkózott be az Úr a Szentostyába. Mellettünk akar maradni, védeni, vezetni akar bennünket. – És szeretetet csak szeretettel lehet viszonzni. Hogyne kellene akkor naponta meglátogatni a tabernákulumot, hacsak néhány percre is, hogy szeretettel üdvözljük Őt, mi, akik gyermekei, testvérei vagyunk...

687 Soha nem láttál még hasonló jelenetet? – Egy altiszt vagy egy jelentéktelen kis hadnagy áll valahol. Egy katona megy arra. Lényegesen tehetségesebb, mint az előljárói, de tudja, hogy mi illik. Az előljáró viszonzza a köszönést.

Olyan helyzet, amely még hozzá figyelemre méltó kontrasztot képez: Ennek a templomnak tabernákulumából Krisztus közeledik hozzád; a tökéletes Isten és tökéletes ember. Meghalt érted a kereszten és mindennel megajándékoz, amire csak szükséged van. És te figyelmetlenül elmész mellette.

688 Elkezdted azt, hogy az Urat naponta meglátogasd elrejtettségében. Nem lep meg, hogy azt mondd: Szeretem az örökméceszt a tabernákulum előtt.

689 „Jézusom, szeretlek” – ez a röpima és legalább egy lelki áldozás... Ennek egyetlen napon sem szabadna hiányoznia! Imádkozd ezt engesztelésül azokért a sértésekért és szentségtörésekért, amelyeket az Úr azért szenved el, mert közöttünk akart maradni.

690 Nem magától értetődő dolog, hogy azokat az embereket, akiket nagyon szeretünk, szívélyesen köszöntjük? – Így kellene nekünk – neked és nekem – naponta gyakran köszöntenünk Jézust, Máriát, Józsefet és szent őrangyalunkat!

691 Tiszteld a szent Szüzet egész szívedből! Nagyon ért ahhoz, hogy szeretetünknek kis jeleit viszonzza.

Ha azonkívül, a hit és a szeretet szellemében, a rózsafüzért is elimádkozod, a Szűzanya gondoskodni fog arról, hogy mindig előbbre haladj Fiának útján.

692 Hogy volna lehetséges a mindennapi harcban helytállni, ha Anyánk segítségével hiányozna? – Keresed-e ezt kitartóan?

693 Szent őrangyalunk állandóan kíséri bennünket, koronatanúja cselekedeteinknek. A személyes ítéletnél halálozód után tanúsítani fogja mindazokat a kis figyelmességeket, amelyeket életed folyamán az Úrnak szeretetből tettél. Sőt: ha ellenséged borzalmas vádjai miatt attól félsz majd, hogy elveszel, akkor őrangyalod tanúsítani fogja szíved mélyének felbuzdulásait – amelyeket te talán már elfelejtettél – és a szeretetnek mindazt a jelét, amelyet az Atyaistennek, a Fiúistennek és a Szentléleknek nyújtottál.

Ne felejtse el tehát soha őrangyalodat! És ez a hatalmas mennyei fejedelem sem fog soha elfelejteni téged, sem most, sem abban a döntő órában.

694 Régebben belsőleg hidegen fogadtad a szentáldozást. Alig figyeltél az Úrra, minden csekélység elszórakoztatott. – De most szem előtt tartod – amikor bizalmasan beszélgetsz az

Úrral –, hogy az angyalok jelen vannak. Viselkedésed most más lett, mert azt gondolod: Nem szabad, hogy így lássanak engem!

Most az a gondod: „Mit fognak rólam mondani?” jóra vezetett. Egy kis lépést tettél előre a szeretet felé.

695 Ha úgy érzed, hogy a szíved száraz és nem tudod, hogy mit mondjál, fordulj bizalommal az Istenanyához. Mondd neki: „Szeplőtelen Anya, könyörögj értem!”

Ha hittel hívod segítségül, a szárazságodban is meg fogja veled éreztetni Isten közelségét.

Góg

696 Az önszeretet gyökeres kiirtása és a Jézus Krisztus iránti szeretet beültetése: Ez minden hatékonyság – és a boldogság titka.

697 Azt állítod, hogy Őt követed. De minden helyzetben, mindig „te magad” akarsz cselekedni, a „te” elképzeléseid szerint, és egyedül a „te” saját erődből. – Pedig az Úr azt mondta: „Sine me, nihil”, nélkülem semmit sem tudsz tenni.

698 Semmibe vették azt, amit te „jogodnak” nevezel és amit én „jogodnak a gögre” fordítottam. Szegény fickó! – Ellenfelednek hatalma van, nem tudtad megvédeni magad. Úgy érezted, mintha százszor pofon vágtak volna. És mégsem tanulod meg, hogy megalázkodj. Most lelkiismereted hangja azt mondja neked: Gógös vagy – és gyáva. Köszönd meg Istennek, hogy lassan felismered: „kötelességed” is van, az, hogy alázatos légy.

699 Én, én és mindig újra én – ez az egyetlen dolog, ami betölt téged. – Addig terméketlen lesz fáradozásod, amíg végül Ő, csak Ő és egyedül Ő fog betölteni. Csak akkor fogsz „in nomine Domini” dolgozni, Isten nevében és erejével.

700 Hogy akarsz Krisztust követni, ha kizárólag önmagad körül forogsz?

701 Túlságosan türelmetlen és gátlástalan hivatásbeli becsvágy néha az önszeretetet az állítólagos „szolgáló felebaráti szeretet” ruhájával takarhatja. Ravaszul – egy i betűt sem veszek vissza! – megtaláljuk öngazolásunkat, mint: ilyen ajánlatot nem szabad könnyelműen elvetni vagy: most különlegesen előnyös körülmények állnak fenn...

Tekints Krisztusra: hiszen Ő az „Út”. Az Ő számára is adódtak rejtett élete évei alatt „különlegesen előnyös” körülmények és „megfelelő” alkalmak, hogy nyilvános működését előbbre hozza: például tizenkét éves korában a templomban, amikor a törvénytudók kérdései és feleletei miatt megcsodálták... De Jézus az Atya akaratát teljesíti és vár: engedelmeskedik!

Ne törődj azzal, hogy szent buzgalmad, amellyel az egész világot Istenhez akarsz vezetni, elveszhet. De ha önző becsvágys csúsznak be – lehet, hogy menekülési kísérletek –, akkor ragaszkodj ahhoz, hogy engedelmeskedned kell. A sűrű munka rejtettségben, ez a te feladatod, amíg az Úr nem kíván tőled valami mást: neki megvan a „maga” ideje és a „maga” útja.

702 Felfuvalkodott és gógös az, aki gazdagságából, származásából, állásából vagy intelligenciájából származó kiváltságos helyzetével úgy él vissza, hogy másokat megaláz, akik nincsenek ilyen adományokkal megáldva.

703 A kevélység előbb-utóbb ezt az „örültet” is meg fogja alázni környezeté előtt, akkor ugyanis, amikor egy szép napon keresztülnéznek rajta, mint üres fejű, hiú emberen, mint bábon, akit maga az ördög rángat.

704 Jogos érvényesülési törekvésből vagy egyszerűen hiúságból sokan maguk hoznak létre maguknak egy „fekete piacot”. Itt megkísérlik saját előnyeik értékét mesterségesen felszórólni.

705 Hivatalok, tisztségek... Magasak? Alacsonyrendűek? – Mit izgat ez téged? Hiszen biztosítottál arról: azért jöttél, hogy hasznos légy, szolgálj, mindig teljesen rendelkezésre állj. Viselkedj ennek megfelelően.

706 Fecsegsz, kritizálsz... Azt lehetne gondolni, hogy nélküled semmi sem megy jól. Ne haragudj, ha megmondom: úgy viselkedsz, mint egy kényúr.

707 Ha egy jó barát négy szemközt, lojálisan és testvériesen rámutat viselkedésed nem szép oldalaira, akkor azonnal meg vagy győződve arról, hogy téved; nem ért meg téged. Ez a helytelen látásmód gőgödből ered és elveszi azt a lehetőséget, hogy megjavulj.
Sajnálak. Hiányzik belőled az erő ahhoz, hogy elhatározd: az életszentséget keresed.

708 Gyűlölködő, gyanakvó, komplikált, bizalmatlan, intrikus... Mindezeket az elnevezéseket megérdemled, akkor is, ha bánt, bosszant. Változz meg! Miért lennének mindig mások a rosszak és egyedül te a jó?

709 Egyedül érzed magad... Állandóan panaszkodsz... Minden az idegeidre megy. – Ez onnan van, hogy önzésed elszigetel testvéreidtől és nővéreidtől és nem közeledsz Istenhez.

710 Mindig az a vágy van benned, hogy vegyenek figyelembe és pedig lehetőleg „dobbal és harsonával” – ... De mindenekelőtt az a kívánságod, hogy rád jobban figyeljenek, mint másokra.

711 Miért sejtessz mindabban, amit neked mondanak, hátsó gondolatokat? Túlérzékenységeddel állandóan akadályt állítasz a kegyelem működése elé.

Mert az eljut hozzád – ebben ne kételkedj – az emberek szaván keresztül is, akik nem akarnak mást, mint cselekvésükkel a krisztusi ideálnak megfelelni.

712 Ameddig fenntartod azt a meggyőződésedet, hogy a többieknek csak a te számodra kell létezniük, azaz addig, amíg el nem határozod, hogy valóban szolgálni akarsz – és ez azt is magában foglalja, hogy rejtve maradj, hogy eltűnj –, ameddig ez így van, testvéreiddel, munkatársaiddal, barátaiddal való kapcsolatod állandó bosszúság és kedvetlenség forrása lesz. Mindez a gőgöd miatt.

713 Undorodj a hengegéstől, vesd le a hiúságot, mindennap indíts harcot a kevélység ellen – mindennap, minden pillanatban!

714 Milyen szegények, akik saját gőgjük áldozatai! Ezer apróság miatt gyötrik magukat. Ezeket önszeretetük óriásira nagyítja, a többiek viszont észre sem veszik őket.

715 Azt hiszed, a többiek sohasem voltak olyan fiatalok, mint te? Azt hiszed, sohasem érezték, hogy a család hatalma alatt állnak, mintha kiskorúak volnának? Azt hiszed, ők nem találkoztak azokkal a kisebb-nagyobb problémákkal, amelyekkel most küszködsz? – Nem! Ők is keresztülmentek ugyanolyan helyzeteken, amelyeken most neked kell keresztülmenned és megérlelődtek általa, mialatt – az isteni kegyelem segítségével – kitartottak és önsajnálattal nélkül kordában tartották Énjüket. Ahol lehetett alkalmazkodni, alkalmazkodtak; ahol ez nem volt lehetséges, lojálisan viselkedtek, felfuvalkodottság és agresszivitás nélkül, higgadtan és alázatosan.

716 Tisztán elméletben nagy katolikus vagy. Az a légkör, amely a házukban van, ahol más fiatalokkal együtt élsz, megfelel számodra... Csak kár, hogy a szentmise nem délben van és az előadások és tanfolyamok nem délután és hogy nem vacsora után tanultok, egy-két pohár konyak mellett! Katolicizmusod csak kirakat, egyszerűen nyárspolgári.

Nem érted, hogy a te korodban már nem lehet így gondolkozni? Hagyj fel a lustálkodással és önmagad kényeztetésével! Légy tekintettel embertársaid szükségleteire és illeszkedj be abba a valóságba, amelyben élsz! Csak akkor leszel komolyan katolikus.

717 „Ez a szent – mondta az oltárkép adományozója – nekem köszönheti mindazt, ami.”

Bizonyára úgy gondolod, hogy rossz tréfa. Ó nem, viselkedésed szerint ítélve, te is azt hiszed, hogy megtetted, amivel Istennek tartozol, ha egy érmet hordasz a melleden és egy pár többé-kevésbé rutinszerű jámborsági gyakorlatot elvégzel.

718 Lássák jótetteimet! ... Nem veszed észre, hogy mint egy maradék áruval teli kosarat, úgy teszed ki őket közszemlére?

Azonkívül: ne felejtse el Jézus parancsának második részét: „hogy dicsőítsék mennyei Atyákat.”

719 „Önmagamnak ajánlva, azzal a csodálattal, amellyel önmagamnak tartozom.” – Ezt írta valaki ajánlásként egy könyv első oldalára. Ugyanezt vezethetné rá sok szegény ördög élete utolsó lapjára is. Szomorú volna, ha te és én is ilyen magatartással élnénk és halnánk meg! – Vizsgáljuk meg tehát komolyan magunkat...

720 Sem az Egyház, sem az emberek – testvéreid ügyeiben nem szabad gőgös vagy önkényes magatartást tanúsítanod. Ezzel szemben szükséges lehet a magabiztosság, amikor társadalmi elkötelezettségeinkben Isten dicsőségét és a lelkek üdvét kell védenünk. Akkor ez nem kevélység, hanem az a hit és lelki erő, amelyről az életben higgadtan, alázattal és határozottan kell bizonyosságot tennünk.

721 Dőreség és kínosan, esetlenül hat, ha az illető személy jelenlétében hízelgő megjegyzéseket teszünk valakiről vagy jó tulajdonságait dicsérik.

Az ilyesmi könnyen táplálja a hiúságot és arra csábíthat, hogy Isten dicsőségét, akinek egyedül kell köszönnünk mindent, kisebbitjük.

722 Ügyelj arra, hogy jószándékaidat mindig alázat kísérje. Mert nem ritkán kemény ítélkezés van ezek mellett, képtelenség arra, hogy más véleményt érvényesíteni hagyjunk, vagy egy bizonyos személyes vagy nemzeti, ill. kollektív góg is társul hozzá.

723 Ne bátoratlanodj el, ha hibáidat látod! Szedd össze magad! A lelki, apostoli természetlenség nem annyira a személyes hibák következménye – főleg akkor, ha megbánjuk őket – mint inkább a gógé.

724 Elestél... Állj fel és légy telve reménnyel, jobban és erősebben mint bármikor! Csak az önszeretet nem tudja felfogni, hogy azok a hibák, amelyeket megbánunk és amelyek ellen harcolunk, mélyebb önismeretre és alázatra segítenek bennünket.

725 „Nem vagyunk alkalmasak semmire”... Ez olyan állítás, amely épp annyira pesszimista, mint amilyen hamis. Aki akar, az az Isten kegyelmével – mert hiszen ez az alapvető feltétele mindennek – jó eszköz lehet, nagyon jó szolgálatokat tehet sok vállalkozásnál.

726 „Az ördög bőrébe, a gőgbe öltözött.” – Egy Istent szerető embernek ez a kemény, de találó kijelentése egy kortársunk fennhéjázó viselkedéséről elgondolkoztatott.

Ugyanakkor kontrasztként lelkem eltelt azzal a kívánsággal, hogy „erénybe öltözködjem”, abba, amelyet Jézus Krisztus hirdetett: „quia mitis sum et humilis corde”, mert szelíd vagyok és alázatos szívű.

Ez az az erény, amely a kegyelmek teljességét lehívta a legszentebb Szentháromságon keresztül Máriára, Krisztus Anyjára és a mi Anyánkra. Alázatosnak lenni... Elismerni és érezni, hogy semmik vagyunk.

Barátság

727 Ha egyszer nehezedre esik valakinek szívességet vagy szolgálatot tenni, gondoldj arra, hogy az az ember Isten gyermeke és az Úr megparancsolta nekünk, hogy szeressük egymást. De menj tovább: ne elégedj meg azzal, hogy csak felszínesen teljesíted az Evangéliumnak ezt a parancsát; fogd fel mindennap mélyebben! Vond le a következtetést belőle – ez nem is olyan nehéz – és irányítsd minden pillanatban viselkedésedet az Úr követelményei szerint.

728 Az élet a mai világban olyan túlpörgetett, hogy a keresztény felebaráti szeretet kivételes jelenséggé vált, bár – legalább is szóban – továbbra is hirdetik Krisztust... Egyetérték ezzel. De – mit teszel te magad, hiszen mint katolikus kereszténynek, egygyé kell válnod Vele és a nyomában kell járnod? Nem azt parancsolta nekünk, hogy tanítását mindenütt, minden embernek – mindegyiknek! – és minden időben terjesszük?

729 Mindig úgy volt a történelemben, hogy az emberek összefogtak egy közös feladat megoldására, egy közös cél elérésére.

A mai férfiaknak és nőknek kevesebbet érne az „egyetlen cél”, az örök boldogság?

730 Megértetted a barátság legmélyebb értelmét, amikor megvilágosodott előtted, hogy ugyanakkor egy kis nyáj pásztora is vagy. Most szeretnéd azokat, akiket el kellett hagynod, újra magad köré gyűjteni és mindegyiküknek szolgálni.

731 Nem szabad pusztán passzívan viselkedned. Valódi baráttá csak akkor válsz, ha segítesz a barátodnak. Mindenekelőtt életmódod példájával, azután tanácsoddal is, befolyásoddal, amely abszolút megbízhatóságodon nyugszik.

732 Egész váratlanul találtál rá a testvériességnek és a barátságnak arra a szellemére, amely most lelkesít téged.

Ez természetes. Mindig erről álmodoztál, telve vággyal utána, de sohasem láttad még azt valahol megvalósulva. És miért nem? Mert az emberek elfelejtik, hogy Krisztus testvérei, vagyis Annak testvérei, Aki minden ember szeretetreméltó testvére, Aki fenntartás nélkül odaadta életét mindenkiért, minden egyesért közülünk.

733 Nagy szerencse volt számodra, hogy igazi tanítókkal és valódi barátokkal találkoztál, akik odaadóan oktattak, amit csak tudni akartál. Irigység nélkül részesítettek tudásukban, képzettségükben, ismereteikben úgy, hogy soha nem volt szükséged arra, hogy mindezt kusza, fáradságos utakon szerezd meg. Olyan utakat mutattak neked, amelyek most magától értetődőnek látszanak számodra, amelyek azonban nekik valamikor kemény erőfeszítésekbe kerültek... Most rajtad a sor, hogy ugyanúgy cselekedj: ennek, annak – mindenkinek adj!

734 Szívleld meg tanácsomat és tégy aszerint: Azok az emberek, akiknek ellenszenves vagy, megváltoztatják véleményüket, mihelyt észreveszik, hogy „igazán” szereted őket. Tehát minden tőled függ.

735 Nem elég jónak lenni, ezt külsőleg is érezni kell. Mit tartanál az olyan rózsabokorról, amelyből csak a töviseket lehetne látni?

736 Hogy a lanyhákat átmelegíthessük, ahhoz érezniük kell maguk körül a lelkesedés tüzét. Sokan kiálthatnák nekünk: a jelen helyzetem miatt ne panaszkodjatok, mutassátok meg inkább az utat, hogyan kerülhettek ki abból, ami most annyira bánt benneteket!

737 A testvériesség minden ember iránt azt kívánja, hogy a „kis figyelmességek apostolkodása” észrevétlen maradjon számukra. Ez egyszerűen azt jelenti: szolgálni őket, hogy útjuk könnyebben járhatónak tűnjön nekik.

738 Milyen szűkkeblűek azok, akik a „bántalmak” listáját gondosan megőrzik! Az ilyen sajnálatraméltó emberekkel alig lehetséges az együttélés.

A valódi felebaráti szeretet „omnia suffert” – „mindent elvisel” és nem vezet „listákat”: sem azokról az „állandó és szükséges” szolgálatokról, amelyeket végez, sem azokról a sértésekről, amelyeket tapasztal.

739 Igényes életrendhez tartod magad: korán felkelsz, betartod az ima meghatározott idejét, gyakran járulsz a szentségekhez, intenzíven dolgozol vagy tanulsz, fáradozol azon, hogy elérd az igénytelenséget és az aszkézis szellemét... és mindennek ellenére: érzed, hogy valami még hiányzik neked!

Vedd be egyszer Istennel való beszélgetésedbe a következő megfontolást: Mivel az életszentség – pontosabban: a küszködés Érte – nem más, mint a szeretet teljessége, meg kell vizsgálnod magad, hogyan áll szereteted az Isten iránt és – ebből kifolyólag – az embertársak iránt. Lehet, hogy akkor a lelked mélyén felfedezel olyan komoly hibákat, amelyek ellen eddig még nem küzdöttél.

Még nem vagy jó fiú, jó testvér, jó barát, jó kolléga. És mivel „saját szentségedet” hamis úton keresed, irigykedsz a többiekre... „Feláldozod magad” sok „személyes” kicsinységben és így énedhez tapadsz, személyedhez és alapjában véve sem Istenért sem a többiekért nem élsz, hanem egyedül önmagadért.

740 Jó barátnak tartod magad, mivel egy rossz szót sem szólsz. – Ez rendben van. De sajnós, nem látok egyetlen baráti tettet sem; sem jó példát nem adsz, sem szolgálatot nem végzel... az ilyen barátok rossz barátok.

741 Először rosszul bánsz valakivel. Azután azonnal, mielőtt a másik válaszolhatna rá, azt mondd: „Most valósítsuk meg egymás között a keresztény felebaráti szeretetet!”

Ha a másodikkal kezdenéd... akkor nem is kerülne sor az elsőre.

742 Ne vess gyomot, mint az, akit saját anyja így jellemzett. „Csak mutassa be neki a barátait; majd gondoskodik róla, hogy hamarosan összevessenek.”

743 A testvériességnek az a módja, amelyet barátod mutat, kereszténytelennek tűnik számomra: Figyelmeztet téged: „Ezt és ezt a hajmeresztő történetet mesélték nekem rólad. Vigyázz, mert úgy nem érdemli meg bizalmadat...”

Ez a mód azért látszik számomra kereszténytelennek, mert egy ilyen „testvérben” hiányolom azt a határozottságot, amellyel elhallgattatná a rágalalmazót és mert nincs benne annyi lojalitás, hogy az illetőt néven nevezze.

Ha nem elég jellemes ahhoz, hogy személyiségének rossz tulajdonságait kiküszöbölje, akkor az ilyen „testvér” abba a veszélybe sodor téged, hogy életed végére magányos leszel, bizalmatlan mindenkivel szemben és szeretetlen mindenki iránt.

744 Mivel hiányzik az érzéked ahhoz, hogy mi az emberek értéke Isten előtt, csak a többé-kevésbé jelentős társadalmi állásukat látod bennük. Sem a lelkükre nem gondolsz, sem arra nem vagy készen, hogy szolgálj nekik. Ezért hiányzik belőled minden nagylelkűség. Imádkozhatsz sokat, de jámborságod üres, messze távol élsz Istentől...

A Mester nagyon jelentősen mondta: „Távozzatok tőlem az örök tűzre... Mert éhes voltam... szomjas voltam... fogságban voltam... és nem gondoskodtatok rólam.”

745 Tökéletesen szeretni Istent és ugyanakkor engedni azt, hogy a felebarátunkkal való kapcsolatunkban az önzés vagy közömbösség uralkodjék – ez összeegyeztethetetlen.

746 Az igazi barátság nem utolsósorban azt kívánja: igyekezzünk barátunk nézeteit megérteni, akkor jó is, ha azokat nem tudjuk osztani vagy átvenni.

747 Ne engedd meg soha, hogy a barátság ösvényén gyom burjánozzék; légy hű és megbízható.

748 Egy erős fogadás a barátságot illetően: Nem akarok gondolataimban, szavaimban, cselekedeteimben felebarátommal szemben – bárki legyen is az – úgy viselkedni, mint eddig: Tevékeny felebaráti szeretetet akarok gyakorolni és nem akarok többé helyt adni szívemben a közömbösségnek.

749 Felebaráti szeretetednek embertársaid szükségleteire kell irányulnia, ahhoz kell alkalmazkodnia, nem saját szükségleteidhez.

750 Isten gyermekei vagyunk! Ez az alapvető igazság olyan emberekké alakít át bennünket, akik messze többre képesek, mint csak arra, hogy kölcsönösen elviseljék egymást. Halld az Úr szavát: „Vos autem dixi amicos!” – Én pedig barátainak neveztelek benneteket – igen, barátai vagyunk. Ahogy Ő velünk tette, úgy adjuk oda örömmel életünket egymásért, mind szükség idején, mind a közönséges hétköznapiakban.

751 Hogy lehet azt várni, hogy a más hiten lévők hazataláljanak az Anyaszentegyházba, ha kölcsönös szeretetlen viselkedést látnak azok között, akik azt hiszik, hogy Krisztus követésében élnek?

752 Annak a vonzerőnek, amely rokonszenves szívéllyességedből ered, szélesebbé és mélyebbé kell válnia. Másképp apostolkodásod nem lesz hatékony, zárt körökbe fog fulladni.

753 Barátságoddal és „jártasságoddal” az Egyház tanításában – jobban mondva: Krisztus szeretetével és üzenetével sok nem katolikus tudsz komoly együttműködésre megnyerni, mindenki javára.

754 Felírtam magamnak az egyik munkás lelkes megjegyzését, aki az általad kezdeményezett találkozón vett részt: „Még sohasem hallottam úgy beszélni jellemről, tisztességről, barátságról és nagylelkűségről, mint itt...” Azután azt mondta, igazi csodálkozással: „A jobb- és baloldali materializmussal szemben... ez az igazi forradalom!”

Minden lélek fel tudja fogni azt a testvériességet, amelyet Krisztus az emberi együttélés alapelveként tárt elénk. Tegyük meg mindent azért, hogy ez a tanítás ne veszítsen erejéből!

755 Időnként igazolni akarod magad és azt bizonygatod, hogy olyan szétszórt és feledékeny vagy. Máskor azt mondod, hogy jellemednél fogva inkább száraz és tartózkodó vagy.

Ezért, tetted hozzá, a közeledben levő embereket sem ismered igazán.

Figyelj ide: Csak nem fognak ilyen kifogások kielégíteni?

756 Azt tanácsoltam neked, hogy napjaid rendes menetének adottságai között fejlessz ki érzéket a természetfeletti iránt. És azonnal hozzátettem még: az embertársaiddal való kapcsolat a nap folyamán igen sok alkalmat ad rá.

757 Hogy hitelesen éljük a felebaráti szeretetet, az magában foglalja, hogy tiszteletben tartjuk mások gondolkodásmódját és őszintén örülünk Istenhez vezető személyes útjuknak. Azt nem lehet kívánni, hogy mindenki úgy gondolkozzon, mint te vagy hogy hozzád csatlakozzon.

Magyarázatul azt mondtam neked: Ezek a különböző utak párhuzamosan haladnak. Mindenki eléri Istent, ha a saját útján megy. De a feltevések és összehasonlítások arra vonatkozóan, hogy melyik a jobb út, értelmetlenek. Egyedül az a fontos, hogy mindnyájan elérjük a célt.

758 Ennek az embernek, sajnos, annyi hibája van! Lehet... De eltekintve attól, hogy tökéletességet csak a mennyországban fogsz találni – te is magaddal hurcolod hibáidat és a többiek ennek ellenére elviselnek téged; sőt értékelnek is, mert azzal a szeretettel szeretnek, amellyel Krisztus a tanítványait. És az ő nyomorúságuk terhe sem volt kicsi.

Tanulj belőle!

759 Arról panaszkodsz, hogy nem ért meg... Én mégis biztos vagyok abban, hogy mindent megtesz azért, hogy megértsen. De te – mikor fogsz te is csak egy kicsit is azon fáradozni, hogy megértsd őt?

760 Igen, megengedem: Ez az ember rosszul cselekedett; viselkedése méltatlan volt és megvetendő, jellemtelen.

Te úgy gondoltad: Az illető megérdemli a megvetést!

Még egyszer mondom: Megértelek téged, de végső következtetéssel nem értek egyet. Ennek a nagyon kisiklott embernek az élete is megszentelt élet. Érte is meghalt Krisztus, hogy megváltsa! Ha Krisztus nem vetette meg őt, te hogy teheted akkor azt?

761 Ha barátságod büntársi kapcsolattá süllyed „barátod” eltévelyedései miatt, akkor az ilyen nyomorúságos cimboraság nem érdemli meg már, hogy a legcsekélyebb mértékben értékeljék.

762 Igaz, hogy a már önmagában meglehetősen beszűkült és bizonytalan élet néha nagyon nehézé válhat. – De ez természetfeletti látáshoz fog segíteni, amely felismerteti veled mindenben Isten kezét. Így nagyobb jóssággal és megértéssel fogsz viselkedni környezetteddel szemben.

763 A megkegyelmezés lehetősége a joggal szemben a tekintély mértékétől függ: Az egyszerű bírónak el kell ítélnie azt a vádlottat, akire rábizonyították és beismerte vétkeit – esetleg tekintetbe véve az enyhítő körülményeket. Egy államfő bizonyos alkalmakkor amnesztiát adhat, megkegyelmezhet egy elítéltnak.

Isten viszont mindig megbocsát a bűnbánó léleknek.

764 „Segítségetekkel felismertem, hogy Isten minden esztelenségemet és sértésemet elfelejti és az Atya szeretetével fogad.” Így írt egy tékozló fiú a 20. századból, amikor bűnbánóan visszatért az atyai házba.

765 Sokba került neked, hogy minden kis gondodat és személyes törekvéseidet lassanként elvesd és elfelejtsd. Ezek inkább banálisak voltak és egyáltalán nem volt sok belőlük, mégis mélyen a lelkedbe gyökereztek. Azt a biztos tudatot kaptad cserébe, hogy a testvéreidért való gond és csak ez kell, hogy az első helyet foglalja el törekvéseidben. Megtanultad, hogy felebarátodban Jézus Krisztust ismerd fel.

766 „A százszorosat!”... Milyen erővel jutott eszedbe néhány nappal ezelőtt az Úrnak ez az ígérete!

Ebben a „százszorosban” részed lesz – erről biztosítalak – abban a testvériességben, amely apostoli életeteket társaiddal hordozza és formálja.

767 Milyen sok félelmet és veszélyt tud elűzni az igazi szeretet a testvérek között! Nem beszélünk róla – az profanizálásnak hatna –, de minden kis dologból kiviláglik...

768 Keress mindennap menedéket teljes bizalommal az Istenanyánál! Ez meg fogja erősíteni lelkedet, egész életedet. – Mária részesíteni fog azokban a kincsekben, amelyek szívében el vannak rejtve, mert „még sohasem lehetett hallani, hogy valakit elhagyott volna, aki hozzá menekült”.

Akarat

769 Nem a jámborság érzése szükséges a növekedéshez a belső életben és az apostolkodásban, hanem az akarat határozott, nagylelkű készsége Isten hívó szavának elfogadására.

770 Az Úr nélkül nem tudnál egyetlen lépést sem előrehaladni. – Az a bizonyosság, hogy szükséged van az Ő segítségére, még bensőségesebb egyesülésre fog vezetni Vele; bátor és kitartó bizakodással fogsz járni, örömmel és békében – akkor is, ha az út kövessé és meredekké válik.

771 Figyeld meg, hogy milyen nagy különbség van az emberek cselekvési módjában aszerint, hogy kizárólag evilági motívumok irányítják, vagy természetfeletti is. Az első esetben a kezdet sokat ígérő, de azután lassanként alábbhagy a lendület. A második esetben is sokat ígérő a kezdet... de azután egyre inkább azon fáradozunk, hogy jobbat nyújtsunk.

772 Természetesen nem „rossz” dolog, ha tisztán emberi motívumok alapján tisztességesen élünk.

De mégis milyen más, ha a döntő motívum az Isten iránti szeretet!

773 A barátunk, aki látta, hogy milyen keményen és mégis örömmel dolgoznak, azt kérdezte: „Csak azt mondjátok meg, lelkesedésből csináljátok mindezt?” – A vidám és derűs válasz így hangzott: Lelkesedésből? Az nagy felsülést eredményezne! Nem, „per Dominum nostrum Iesum Christum!” csináljuk – az Úr Jézus által és érte, Aki folyvást vár ránk.

774 A világnak sürgősen szüksége van arra, hogy az alvókat felébresszük, az aggodalmaskodókba bátorságot öntsünk, az elbizonytalanodottaknak irányt mutassunk. Egyszóval: hogy mindenkit Krisztus szolgálatára hívjunk, ne vesztegessék el tovább erőiket.

775 Egy barátunk, aki Isten közelségét kereste és tele volt gyengéd szeretettel Krisztus iránt, nehéz feladatok előtt azzal szokta bátorítani magát, hogy egyszerű hittel azt mondta magának: „Itt az ideje annak, hogy komolyan elhatározd; olyasmit fogsz csinálni, ami megéri a fáradságot.”

Talán neked is segít ez a kis monológ!

776 Mit gondolsz, milyen keresztény tökéletességet tudsz elérni, ha mindig a hangulatod szerint cselekszel és csak azt teszed, ami „megfelel” neked?

Hibáidat nem fogod legyőzni és így azokból logikusan állandó rossz tevékenység fog származni. Ha egyszer nehéz helyzetbe kerülsz, akaratod erőtlen lesz, mert soha nem szoktattad a kitartó harchoz.

777 Külsőleg nagy akaraterő és jellemzilárdság látszik, de milyen sok restség és akaratgyengeség bújik meg mögötte!

Határozd el erősen, hogy nem engeded erényeidet maskarává válni, hanem magától értetődő habitussá, amely belsőleg alakítja jellemedet.

778 Szomorúan és egy kissé undorodva mondod nekem: „Ismerek olyan embereket, akiknek annyi erejük sincs, hogy segítségért kiáltsanak...” – Ne menj el mellettük! Ha meg

akarod menteni magadat és őket, ez kiindulópontjává válhat megtérésüknek. Azonkívül ne felejtse el, hogy feléd is nyújtottak egykor segítő kezét...

779 Aki elpuhult és ezért ezer nevetséges semmisség miatt jajgat, az természetesen nem vállalja, hogy kis, egészen mindennapi áldozatokat hozzon – sem Jézusért, sem az embertársakért.

Milyen szégyenletes volna, ha hétköznapjaidban te is így viselkednél – te, aki a többiekkel szemben olyan kemény és sokat követelő vagy!

780 Nagyon szenvedsz attól, hogy nem nőttél fel a helyzedhez. Szeretnél többet és jobban dolgozni, de egyszer elhamarkodva cselekszel, máskor megzavarodva visszahúzódsz.

„Contra spem, in spem!” (A remény ellenére, reményben!) – Élj ebből a biztos reménységből, amelyet Isten erényként a szívedbe adott és akkor is, ha ez minden földi reménnyel szembenáll... Ezen a sziklán biztosan fogsz állni és belőle erőt meríthetsz, hogy eljuss az üdvösségre... A remény fenséges isteni erény: bátorságot ad, hogy félelem nélkül haladjunk előre, vakmerőség nélkül és nem engedi, hogy megállj. Miért nézel úgy rám? Igen, ez valóban úgy van: Ha a reményt ápoljuk, ez azt jelenti, hogy erősítjük akaratunkat.

781 Ha a szokásos munkádban az akarat ellanyhul, akkor tartsd újra szemed előtt a következőket:

„A tanulás, a munka: lényeges alkotórészei utamnak. Ha restségem következtében hiányozna hozzáértésem, az keresztényi feladatomat lehetetlenné, hatástalanná tenné. Isten akarata, hogy a hozzáértésért fáradozzam, ezáltal jobban elérjem az embereket és így tudjak nekik segíteni.”

Ne kételkedj abban, hogy ha feladod munkádat, akkor kivonod magadat és másokat az Isten terveiből.

782 Félsz attól az úttól, amelyen sokan járnak, olyanok, akik tudatosították, hogy Isten gyermekei? Miért? Mert Jézus Krisztus nevében figyelmeztettek, hogy vedd komolyan kötelességeidet, nyesegetsd le „Én”-edet, jöjj ki elefántcsonttoronyodból... Tehát mentségek után kutattál... Nem lep meg, hogy mindezt nyomasztó tehernek találod: Még vannak benned bizonyos komplexusok és sötét sarkok... Még túlságosan komplikált vagy, ragaszkodsz dolgokhoz és ezért olyan vagy, mint aki lebényült! Ne vedd rossz néven, de meg kell neked mondanom: Kevesebb jellemzilárdságot mutatsz, mint némelyik elzüllött személy, akik gátlástalanul teszik a rosszat. Úgy viselkedtél, mintha kevesebb vagy rosszabb lennél náluk...

„Surge et ambula!” – Kelj fel és járj! Határozd el magad! Még van idő rá, hogy megszabadulj ettől a szerencsétlen tehertől! Nyílj meg a kegyelem számára és hallgasd meg, hogy mit kér tőled az Úr! – De mindenekelőtt: Fenntartás nélkül és készségesen kövesd az Urat!

783 Jó, hogy ilyen türelmetlenség emészt téged. – De ne siess! Isten azt akarja, hogy komolyan készülj fel feladatodra – hónapokon vagy éveken át, addig, ameddig szükséges –, és ő számít arra, hogy készségesen vállalod. A régi idők egy császáranak megjegyzése nem rossz: „Ellenségeimmel szemben az idő a szövetségem!”

784 Egyes emberek féltékenységről és irigységéről egy jóra való ember azt mondta: „Sok rossz akaratnak kell a dologban lennie, hogy egy ilyen tiszta vizet zavarossá akarnak tenni.”

785 Azt kérdezed, hogy hallgass-e és maradj-e tétlen... Ha arról van szó, hogy egy jogos törvényt jogtalanul támadnak: Nem!

786 Mindennap jobban szereted ezt a munkát... Észre lehet venni, hogy magabiztosabb vagy és higgadtabban lépsz fel. Ugyanis tudod, hogy Krisztusért dolgozol.

Már a Szentírás hirdette: „Vir fidelis, multum laudabitur” – A hűséges embert sokat dicsérik.

787 Még sohasem érezted magad ilyen tökéletesen szabadnak, mint most, mert szabadságod szeretetből és elszakadásból, biztonságból és bizonytalanságból van összetéve – mert semmiben sem bízol magadban és mindenben Istenben!

788 Láttad, hogy hogyan rekesztik el a vizet előrelátásból az eljövendő szárazság idejére?...

Neked is így kell előre gondoskodnod arról, hogy a jellembeli kiegyensúlyozottságot elérd, amire nehéz időben szükséged lesz: az örömet, a tiszta gondolatokat, a világosságot, amelyet az Úr ad neked – raktározd el magadban!

789 A kezdeti lelkesedés erősen lobogó tüze kialudt. Most fáradtságossá válik a haladás a sötétben. – De éppen ez a fáradtságos küszködés az előbbrejutásért különösen értékes. Valamikor, már nem is remélve, a sötétség el fog tűnni és újra izzó lelkesedést fogsz találni. Tarts ki!

790 Isten azt akarja, hogy mi, gyermekei, a világ forgatagában átütő erőt képviseljünk! Ne úgy érezzük magunkat, mintha nézők lennénk. A mi feladatunk a harc. Bárhol is vagyunk, álljunk úgy, mint a „csatasorba állított sereg”!

791 Nem arról van szó, hogy kötelességeidet lanyhán intézd el, hanem arról, hogy folyamatosan teljesítsd, Isten lépéseinek mértéke szerint.

792 Megvan benned az az adottság, hogy szellemesen tudsz csevegni... Másrészt meglehetősen passzív vagy és a kifogásod az, hogy „ha nem jönnek hozzám...”

Ha nem változol meg – ezt nyomatékosan hangsúlyozom – és nem lépsz ki önmagadból, hogy mások felé menj, sohasem fogod elérni az apostoli hatékonyságot.

793 Megmondom neked a legfontosabb szabályokat, ha lelkeket akarunk Istenhez közelebb vinni: Felejtsd el önmagadat és kizárólag Istennek, Atyádnak dicsőségét tartsd szem előtt! Vesd alá akaratodat gyermeki hűséggel az isteni akaratnak, ahogy azt Krisztus tanította! Maradj nyitott a Szentlélek megvilágosításai számára és fogadd el engedelmesen!

794 Három nap és három éjjel keresi Mária a Fiát, aki hirtelen eltűnt ... Bárcsak mi is, te és én, elmondhatnánk magunkról, hogy akaratunk Jézus keresésében nem lankad el...

Szív

795 Ahhoz, hogy a boldogságot megtaláljuk, nem kényelmes életre van szükség, hanem nagyon szerető szívvel!

796 Ma, húsz évszázaddal Krisztus után, megdönthetetlen bizonyossággal kell hirdetnünk, hogy szelleme nem veszítette el megváltó erejét, egyedül csak Ő tudja csillapítani az emberi szív vágását.

Kezdd el azzal, hogy ezt az igazságot fogadd szívedbe. Mert – amint Ágoston írta – nyugtalan a mi szívünk, amíg meg nem nyugszik Istenben.

797 Szeretni azt jelenti, egyetlen gondolat tölt el bennünket: hogy csak a szeretett személyért éljünk, ne legyünk többé önmagunké, szívünket és lelkünket boldog szabadsággal egy másik akaratnak vessük alá – amely egyszersmind a saját akaratunk is.

798 Még mindig nem szereted úgy az Urat, mint egy fősvény a kincseit, mint egy anya a saját fiát... Még túlságosan csüngsz az „Én”-eden, a kis semmiségeken, amelyek számodra „fontos dolgok”... Mégis, érzed már, hogy Jézus nélkülözhetetlenné vált életedben...

Mihelyt teljesen megfelelsz hívásának, minden cselekedetben, a legkisebben is, nélkülözhetetlen leszel.

799 Ne szégyelld szereteted „örültségét” kimutatni Neki!

Kiálts, amilyen hangosan csak tudsz: „Uram, szeretlek... De ne hagyatkozzál rám! Köss magadhoz mindennap szorosabban!”

800 Kétségtelen – a szív szeretetre van teremtve. Engedjük, hogy Krisztus egészen mélyen betöltse szeretetünket! Másképp az üres szív megbosszulja magát és a legnyomorúságosabb gyengeségekkel töltődik fel.

801 Egyetlen emberi szív sem olyan „emberi”, mint amely csordultig van az Isten utáni vággyal... Gondolj csak Máriára, a kegyelemmel teljesre, az Atyaisten Leányára, a Fiúisten Anyjára, a Szentlélekisten Jegyesére: az ő szívében az egész emberiség számára van hely, különbség nélkül és korlátlanul. – Minden emberi teremtmény a fia, leánya...

802 Szűkkeblű emberek úgy tesznek, mintha mindazt, ami őket megmozgatja, egy ütött-kopott, valahová félretett ládában őriznék.

803 Természetesen nagy megértést és részvétet kell mutatnod azok iránt az emberek iránt, akik mindennapi környezetet alkotják. De ehhez bizonyos fokú akaraterőre is szükség van – mert másképp a megértés és a részvétel könnyen bűnrészességgé és önzéssé válik.

804 Közös barátunk őszinte alázattal mondta: „Hogy hogyan kell megbocsátani, azt nem kellett külön tanulnom, mert az Úr megtanított szeretni.”

805 Megbocsátani! Egész szívvel megbocsátani anélkül, hogy a legkevésbé is haragot tartanánk! Ez nagyszerű viselkedés, amely mindig gyümölcsöt terem. Ez volt a magatartása

Jézus Krisztusnak a kereszten: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, hogy mit tesznek.” Ott tört fel az üdvösség forrása számodra és számomra.

806 Szomorú lettél, amikor valaki – Krisztus lelkületével teljesen ellentétben – megjegyezte: „Bocsáss meg ellenségeidnek! Nem tudod elképzelni, hogy ez mennyire dühbe hozza őket!”

Nem tudtad visszatartani magad, és békésen válaszoltál: „Nem akarom a szeretetet embertársam megalázása árán megvásárolni. Megbocsátok, mert szeretek és mert sürget az, hogy Jézus példáját kövessem.”

807 Kerüld tapintattal és a szív formálásával mindazt, ami másokat sérthetne.

808 Sok módja van annak, hogy „nem”-et mondjunk. Tulajdonképpen miért választod mindig a legbarátságtalanabb formát?

Az erény nem akar sérteni.

809 Értsd meg! Szeretnünk kell Istent, de nemcsak a saját szívünkkel, hanem az „Övével” is és minden idők embereinek szívével. – Másképp válaszunk isteni szeretetére mindig gyér és fukar marad.

810 Fáj nekem az, ha olyan emberek, akik egészen odaadták magukat Istennek és Krisztusért a házasságról is lemondtak, agglégénynek tartják magukat vagy legalábbis ezt a benyomást keltik, pedig mégiscsak a SZERETETET választották...

Akkor válnának „agglégénnyé”, ha nem lennének képesek viszonzszeretni azt, aki határtalanul szeret bennünket.

811 Valaki egyszer a szívet szélmalomhoz hasonlította, amelyet a szeretet szele hajt vagy a szenvedélyeké.

Valóban: egy ilyen „malom” búzát örölhet vagy árpát – és szemetet is.

Teljesen tőlünk függ.

812 Az ördög – a hazugság atyja és gőgjének áldozata – azon erőlködik, hogy mindenben az Urat majmolja, még abban is, hogy tanítványokat választ. Még nem vetted ezt észre? Ahogy az Úr embereket használ fel arra, hogy a lelkeket megmentse és az életszentségre vezesse, úgy az ellenség is embereket használ fel, hogy ezt megakadályozza és a lelkeket a kárhozatba döntse. Sőt – és most ne ijedj meg: pontosan úgy, ahogy Jézus olyan embereket választ eszközül, akik közel állnak hozzánk, mint rokonokat, barátokat, munkatársakat, úgy a gonosz szellem is megkísérli, hogy olyan embereken keresztül csábítson a rosszra, akiket különösen szeretünk. Ha tehát egyszer a vér kötelékeiből béklyók lesznek, amelyek akadályoznak abban, hogy Isten útját kövesd, akkor szakítsd el határozottan ezeket a béklyókat. Ezáltal talán azokat is megszabadítod, akik beleakadtak Lucifer hálójába.

813 Köszönöm, Jézusom! – Köszönöm, hogy tökéletes ember akartál lenni! A Te szerető és szeretetreméltó Szíved a szenvedésig, a halálig szeretett minket. Képes arra, hogy ujjongjon és gyászoljon, részt vesz a mi életutunkon, az emberek életútján és megmutatja az utat az ég felé: hősiesen aláveti magát a kötelelességnek és irgalmasság vezet; örködik a szegények és gazdagok felett; gondoskodik a bűnösökről és az igazakról... Köszönöm, Jézusom! Alakítsd szívünket a Te Szíved szerint!

814 Kérd Jézust, hogy adja meg neked az Ő szeretetét: az legyen a tisztító tűz, amely szegény testedet – szegény szívedet felemészt, a nyomorúságtól megtisztítja... Ha azután megszabadultál az „Én”-től, akkor egyedül Ő fogja szívedet betölteni. Kérj Tőle erőt, hogy radikálisan elfordulhass attól a szellemtől, amely csak a földi dolgokra irányul. A szeretet – és csak a szeretet – hordozza életedet!

815 Nagyon világosan láttad hivatásodat, hogy Istent szeresd, de csak az értelmekkel. Azt bizonygatod nekem, hogy szíveddel is járod utadat ... De esetenként hagyod, hogy eltérítsenek Tőle és megkísérled még azt is, hogy visszapillants... Ez annak a jele, hogy nem adtad oda szívedet teljesen. Tisztítsd meg önátadásokat!

816 „Azért jöttem – mondja az Úr –, hogy elválasszam a fiút apjától, a leányt anyjától és a menyét anyósától...” Ez a szeretet legyen tökéletes, de nem szabad mögötte elrejtőznöd, ha eljön az óra, amely a te személyes áldozatodat követeli meg. Mert másképp – hidd el nekem – a szüleid iránti szeretetet az Isten iránti szeretet elé helyezed és az önszeretetet a szüleid iránti szeretet elé. Most már jobban megérted, hogy az Evangélium mondásai hogy függenek össze?

817 Szegény szíved! Nem tudod megakadályozni, hogy időnként kínos, szomorú, útszéli emlékek törjenek rád; a vakító földi fényben sötét árnyakat vetnek szívedre.

Keress fel ilyenkor valóságban vagy lélekből egy tabernákulumot és újra meg fogod találni a világosságot, örömet, életet.

818 Hogy milyen gyakran keressük fel az urat a tabernákulumban, az kétfajta indítástól függ: a hittől és a szív melegétől, attól a vágytól, hogy az igazságot lássuk és szeressük.

819 Az önmegtágadás és az önsanyargatás is erősíti a szeretetet.

820 Ha tágabb lenne a szíved és egy kissé őszintébb lennél, akkor nem tartanád fel magadat bagatell dolgokkal, amelyekkel vagy másokat terhelsz vagy „személyes sértésként” felfűjöd őket.

821 Ha bosszús leszel – néha szükséges lehet, máskor emberi gyengeségből történik –, akkor arra kérlek, hogy csak egész rövid ideig tartson és mindig érezhető szeretettel, odafordulással a másik felé.

822 A feddés gyakran szükséges. Mégis mindig úgy tedd, hogy az illető felismerhesse a javuláshoz vezető utat és sohasem rossz hangulatból!

823 Ha feddésre van szükség, akkor az világosan, barátságosan, sőt néha még egy kis mosollyal is történjék. Soha – vagy mindenképpen nagyon ritkán – haraggal.

824 Úgy érzed magad, mint akire az abszolút jó és igaz rá van bízva? Ezért illetékesnek tartod magad arra és ennek az önértékelésnek alapján azt hiszed, jogod van rá, hogy a rosszat könyörtelenül kiirtsd? Ilyen módon nem fogsz semmit elintézni! Csak szeretetből és szeretettel tudsz a tévedés, a bűn ellen hatni – csak ha arra gondolsz, hogy Ő, aki a SZERETET, olyan sokat engedett el neked és mindig újra megbocsát...

825 Szeresd azokat az embereket, akik Krisztust szeretik, ezért a szeretetükért... de ugyanúgy szeresd azokat a szerencsétleneket is, akik nem képesek szeretni Őt. Mert Ő ugyanúgy szereti az előbbieket, mint az utóbbiakat...

826 Azok az emberek, akik abban az országban, oly távol Istentől és olyan céltalanul élnek, az Úr szavára figyelmeztettek téged: „Olyanok, mint a pásztor nélküli juhok...”

Te is mint Ő, sajnálsz őket... Határozd el, hogy ott, ahol vagy, életedet égő áldozattá teszed mindenkiért.

827 A szegények – mondta barátunk – olyanok, mint egy lelki könyv, amely belsőleg előbbre visz és ők alkotják imáim fő témáját. Fájdalmat okoznak nekem és mert Krisztussal találkozom bennük, az Ő fájdalma az, ami nekem fáj... Ez a fájdalom tudatossá teszi bennem, hogy szeretem Őt és őket.

828 Ha az istenszeretet hat át egy barátságot, akkor az tisztább, nagyvonalúbb és lelkibb lesz, mert az önző motívumok és a rendetlen érzékiség salakja elég. Ne felejtse el: az Isten iránti szeretet az, ami érzéseinket megtisztítja és helyes viszonyba hozza az egésszel anélkül, hogy azok erejét csökkentené.

829 Most lángol a szíved. Csak egy vigasztalan leprás voltál, amikor Krisztus szembejött veled. Egyetlen jó tulajdonságod volt: nagylelkű részvét embertársaid iránt. Miután találkozottál az Úrral, megkaptad azt a kegyelmet, hogy mindegyikükben Jézust ismerd fel. Nála elveszítetted a szívedet és most felebarátodban szereted Őt. Az az emberbaráti érzés, amelyet eddig környezetednek nyújtottál, most túl kevésnek látszik számodra... És ebben igazad van!

830 Válgják természetessé számodra, hogy szegény szívedet Mária szeretetteljes és szeplőtelen Szívére bízod, hogy a salaktól megtisztuljon. Miasszonyunk el fog vezetni Jézus legszentebb Szívéhez, amely telve van irgalommal.

Tisztaság

831 A tisztaság mindig a szeretet győzelme, minden egyes embernél a saját állapotában, akár nőtlen, akár házasságban, akár özvegy, akár pap.

832 A tisztaság „csodájá”-nak két gyökere van: az ima és az önmegtagadás.

833 Minél rejtettebb egy tisztátalan kísértés, annál veszélyesebb: lassan behatol a lélekbe és azután könnyen bukásra visz.

Ne menj bele! Azzal a kifogással sem, hogy nem szeretnél „különc”-nek látszani.

834 A szent tisztaság: a test alázata! Uram – kérted Őt –, védj szívemet hét retesszel! Azonkívül azt tanácsoltam neked, hogy kérd egy „nyolcvanéves” tiszteletet parancsoló magatartását, mert még fiatal vagy.

És még valami: Légy éber... Egy szikrát könnyebb kioltani, mint a lobogó tüzet. Menekülj... mert ezen a területen a „bátor” viselkedést akarni nem más, mint gyávaság. Ne jártasd körül tekintetedet... Ez ugyanis nem „életrevalóságodat” bizonyítja, hanem csak azt, hogy bedőlsz az ördögnek!

Mégis, mindez az emberileg okos elővigyázatosság, az önsanyargatással, vezeklő ostorral, böjttel együtt – milyen keveset ér Nélküled, Istenem!

835 Egy érzékeny lelkiismeretű keresztény a gyónásban bizonyos engedményekkel vádolta magát a kíváncsiság terén. A gyóntató atya „diszkvalifikálta” ezeket a vágyakat, ezzel a megjegyzéssel: „Na igen... a nemi ösztön!”

836 Mihelyt párbeszédbe kezdünk a kísértéssel, az elrabolja a lélek békéjét, ahogy a tisztátalanság, ha beleegyezzünk, elpusztítja a kegyelmi életet.

837 Testestől-lelkestől odaadta magát a tisztátalanságnak. A hite ettől kilúgozódott... de alapjában véve pontosan tudja, hogy problémája nem hitbeli probléma...

838 „Atya azt mondta nekem, hogy múltam ellenére »Szent Ágostonná« válhatok. Nem kételkedem benne és meg akarom próbálni, ma még határozottabban, mint tegnap.”

Igen, de olyan bátran és radikálisan kell pontot tenned előző életed végére, ahogy a hippói szent püspök tette.

839 Igen, őszinte bánattal kérj bocsánatot és vezekelj elmúlt életed minden tisztátalan epizódjáért. De vigyázz arra, hogy ne idézd azokat újra emlékezetedbe.

840 Van olyan mocskos beszédmód, mint a szennyvízcsatorna!
Nem elég, ha nem veszel részt benne, mutasd ki nyíltan utálatodat!

841 Mialatt a lélek aggasztó tempóban összezsugorodik és mindig kisebbé válik, míg végül egészen minimálisnak látszik, a test mindig nagyobb jelentőségre tesz szert, aránytalanul előtérbe lép és a végén mindent ural.

A te számodra írta Szent Pál: „Sanyargatom és rabságba vetem testemet, hogy míg másoknak hirdetem az Igét, magam érdemtelené ne váljak.”

842 Milyen sajnálatra méltók azok az emberek, akik személyes sötét tapasztalatokból úgy vélik, hogy lehetetlen a világban élni és dolgozni és ugyanakkor tisztának maradni.

Aki ilyen logikátlanul gondolkozik, az ne sértődjék meg, ha hirtelen kérdésessé válik szülei, testvérei vagy házastársa jó hírneve...

843 Egy tapasztalt gyóntató atya egy szegény bűnös tévútjainak kissé nyersen, de egészen világosan úgy vetett véget, hogy azt mondta neki: „Most a legjobb úton vagy afelé, hogy úgy viselkedj, mint egy ökör, később megelégszel a kecskék társaságával – és végül... mi történik azután? Mindenesetre úgy fogsz vegetálni, mint egy barom, képtelenül arra, hogy feltekints az égre.”

844 Ha így folytatod, mindig az maradsz, ami pillanatnyilag vagy: egy tisztán állati lény.

De azt el kell ismerned, hogy mások kitartóak és tisztán élnek. Egyébként... ne sértődj meg, ha nem számítanak rád és nem vesznek figyelembe. Olyan emberekkel dolgoznak együtt, akiknek testük és lelkük van és nemcsak állati ösztöneik...

845 Egyesek gyermekeket hoznak világra és ebben csak saját érdeküket, saját hasznukat, önzésüket tartják szem előtt... Elfelejtik, hogy a gyermekek Isten csodálatos ajándékai és hogy ezért az ajándékért Istennek különösképpen számot kell adniuk.

Ne vedd rossz néven: gyermekeket világra hozni, egyedül a szaporodás kedvéért – ezt az állatok is megteszik.

846 A keresztény házasságban nem állhat fenn az a kívánság, hogy elzárjuk az élet forrásait! Mert a kölcsönös szeretet Krisztus szeretetén alapszik, mely önátadás és áldozat. Azonkívül tudják a házastársak – hogy Tóbiás Sárához intézett szavait idézzük: „Szentek gyermekei vagyunk és nem szabad úgy egyesülnünk, mint a pogányok, akik nem ismerik Istent.”

847 Amikor kisgyermekek voltunk, ha sötét úton mentünk, vagy ha a kutyák ugattak, akkor még szorosabban kapaszkodtunk anyánkba. Ha most a test kísértései szorongatnak bennünket, még esdeklőbben keressük mennyei Édesanyánk érezhető jelenlétét röpimákkal. Ő meg fog oltalmazni bennünket és elvezet a világosságra.

848 Aki az Isten által akart renden kívül éli életét, az ezzel nem lesz férfiasabb vagy nőiesebb.

Ha így gondolja, úgy látszik, abban látja a példaképet, hogy szajhákat, a homoszexualitás híveit és egyéb elkorcsosult embereket magasztaljunk fel... röviden olyanokat, akiknek a szíve romlott és így nem mehetnek be a mennyek országába.

849 Engedj meg egy tanácsot, amelyet mindennap követhetsz. Ha szíved fel akarná kavarni mindazt az alantas dolgot, ami a mélyén van – akkor imádkozz lassan a szeplőtelen Szűzhöz: Tekints rám irgalmasan és ne hagyd el engem, Te, aki Anyám vagy! – Add ezt a tanácsot tovább a többieknek is.

Béke

850 Fejleszd ki szívedben és lelkedben – értelmekben és akaratodban – a bizakodó ráhagyatkozást a mennyei Atya szeretetteljes akaratára... Ebből a forrásból fakad az a béke, amely után vágyakozol.

851 Hogyan akarod a békét megtalálni, ha engeded, hogy a szenvedélyek ragadjanak magukkal és meg sem kísérléd, hogy uralkodj rajtuk? Ilyen módon ellenállsz a kegyelem ösztönzéseinek.

A mennyország magához akar vonzani téged, de te – csak te: ne mondj kifogásokat, kérlek! – előnyben részesíted az alacsony dolgokat. Így belsőleg kettészakadva maradsz.

852 A béke és a harc a bensőkben van. Ahol hiányzik a hűség és a határozottság ahhoz, hogy a harcban igazán győzni akarjunk, ott lehetetlen a győzelemre eljutni, amely meghozza a békét.

853 Megmondom neked a belső nyugtalanságod elleni gyógyszert: türelem, a szándék tisztasága és természetfeletti látás.

854 Félelem és belső felindulás – azonnal utasítsd el magadtól! Hiszen Isten veled van! Ne engedj teret magadban az ilyenfajta visszahatás első jeleinek sem. Csak erősítik a kísértéseket és növelik a veszélyt.

855 Bármennyire összeomlik és megghiúsul sok minden, bármilyen nagy bajok keresztezik terveinket – semmi sem lesz jobb azzal, ha lelkiileg elveszítjük egyensúlyunkat. Emlékezzél inkább a próféta bizalommal teljes imájára: Az Úr a bíránk, az Úr adja a törvényeket, az Úr a királyunk, Ő fog bennünket megszabadítani.”

Imádkozd el ezt mindennap áhítattal, hogy viselkedésed mindig összhangban legyen az isteni Gondviseléssel, amely arrafelé irányít, ami legjobb számunkra.

856 Ha mindig csak Istenre tekintesz, egészen maguktól el fognak hagyni a gondok. Megtanulod, hogy túltedd magad az egészen kis dolgokon, hogy távol tartsd magadtól az indulatokat és az irigységet. Így sok energiát fogsz megtakarítani és minden erődöt embertársaid hatékony szolgálatára használsz majd fel.

857 Egy barátunk egészen egyszerűen bevallotta, hogy még sohasem unatkozott, mert még sohasem érezte magát egyedül, az isteni Barát közelsége nélkül.

Alkonyodott, mély csend terjedt szét... Milyen elevenen érezted az Isten jelenlétét! És ebben a valóságban – micsoda béke van!

858 Testvéred szívélyes üdvözlése az utazás forgatagából újra azt a gondolatot vette fel benned, hogy a földnek minden tisztességes útja nyitva van Krisztus számára. Egyedül az hiányzik, hogy futólépésben megszerezzük!

Igen, Isten gyermekei számára teremtette a világot és azt akarja, hogy ott lakjunk és megszenteljük. Mire vársz még?

859 Hihetetlenül boldog vagy. Csak alkalomadtán, amikor azt veszed észre, hogy Istennek egy gyermeke elfordul Tőle, tör fel békéd és örömed mélyéből a fájdalom – egy nyilallás, amely azonban sem meg nem zavar, sem nem nyugtalanít.

Rendben van. De használj fel minden természetes és természetfeletti eszközt arra, hogy aki veszélyben van, magára találjon! Helyezd minden bizalmadat Jézus Krisztusba! Ilyen módon tér vissza mindig a kiáradt víz medrébe.

860 Ha valóban az Úrra hagyatkozol, meg fogod tanulni, hogy mindennel megelégedj, bármi történik is veled. Nem fogod elveszíteni higgadtságodat akkor sem, ha egy terved nem sikerül várákosodnak megfelelően, személyes elkötelezettséged és minden ésszerű eszköz felhasználása ellenére... Ugyanis csak annyiban fog teljesülni, amennyiben Isten terveinek megfelel.

861 Állandóan fogyatékoságok és hibás lépések kísérnek utadon és ez fáj! Ugyanakkor azonban haladsz az úton és szíved szeretne szétpattanni az örömtől... Mivel vereségeid szeretetből fakadó fájdalomra adnak okot, nem tudják már békédet elrabolni.

862 Ha egyszer éjszaka lesz lelkedben és úgy érzed, hogy vakságodban reszketsz a nyugtalanságtól – akkor kiálts világosabb után, mint a vak Bartimeus. Kiálts mindig újra, mindig hangosabban: „Domine, ut videam!” – Uram, add, hogy lássak!

Újra nappali világosságban fogsz látni és örvendezni fogsz annak a sugárzó fénynek, amelyet Isten visszaad neked.

863 Küzd jellemed kemény élei, az önzés és kényelmesség megnyilvánulásai ellen, ellenszenved legyőzéséért ezzel, azzal, amazzal szemben... Ne felejtsd el, hogy együtt kell működnünk a megváltás művével és az aratás, amit betakaríthatsz, annak fog megfelelni, amit itt és most vetsz.

864 A keresztények küldetése: a rosszat a jó túlaradásával elnyomni! Sem az nem elegendő, hogy csak megbélyegezzük a rosszat, sem az, hogy a tagadás sáncai mögé húzódnunk. – Arról van szó, hogy igent mondjunk az igazra és helyesre, hogy fiatalos bizakodás, öröm és béke legyen bennünk. Mindenkihez megértéssel akarunk közeledni: azokhoz, akik követik Krisztust, azokhoz, akik elhagyták és azokhoz, akik még nem ismerik.

Persze a megértés nem jelent sem elvfeledést, sem közömbösséget, hanem aktív magatartást.

865 Keresztény szeretetből és természetes tapintatból igyekezned kell elkerülni azt, hogy közted és másvalaki között szakadék keletkezzék. Hagyj neki mindig egy ajtót nyitva, hogy ne távolodjék el még jobban az igazságtól.

866 Az erőszak nem megfelelő eszköz a meggyőzésre. Akkor pedig különösen nem, ha apostoli tevékenységről van szó.

867 Az erőszakos ember végső fokon mindig veszít, – akkor is, ha megnyeri az első csatát.

Végül elszigeteltség vár rá és az embertársai iránti megértés hiánya miatt keletkezett falak mögött marad.

868 A zsarnokok számító magatartásához tartozik a viszály szítása azok között, akik egyesülve megbuktathatnák őt.

Az ördög és segítői is ezt a régi cselt alkalmazzák, amikor apostoli kezdeményezéseket akarnak tönkretenni.

869 Aki ott is ellenfelet lát, ahol csak testvérek vannak, az megtagadja kereszténységét.

870 Támadó vitával, amelynek az a célja, hogy a többit megalázza, csak ritkán lehet problémákat megoldani. Ha a vitatkozók között vakbuzgók is vannak, sohasem lehet a tisztázáshoz eljutni.

871 Könnyen érthető számomra bosszúságod és csalódásod. Saját pénzeddel fizettek ki: jól szórakoztak azon, hogy szóval és tettel megsértettek téged.

Fogadd el a leckét... és a jövőben ne feledd el, hogy a környezetekben lévő emberek is húsból és vérből vannak és – szívük van!

872 Hogy ne veszítsd el belső békédet, azt mondtam neked akkor, amikor a kemény és igazságtalan hajsztát megindították: „És ha a fejünket szedik is le – abból sem fogunk tragédiát csinálni, hanem kiegyezünk azzal, hogy ezentúl a kezünkben hordjuk.”

873 Egyenesen képtelenségnek látszik: Elhatároztam, hogy megfogadom a zsoltáros tanácsát: „Hagyd az Úrra gondodat, Ő fenntart téged” – és azóta állandóan csökkennek a gondok a fejemben és a szívemben... Azonkívül azt veszem észre, hogy a normális munka egymagában is elegendő ahhoz, hogy majdnem minden problémát megoldjon, éspedig világosabban, mint előtte.

874 Miasszonyunk a béke Királynője. Ezzel a névvel dicsőíti őt az Egyház. Ha lelked fel van zaklatva, ha baj fenyeget a családban vagy a munkahelyen, ha szerencsétlenség történik a társadalomban vagy a népek között, imádkozz hozzá: „Regina pacis, ora pro nobis!” – Béke Királynője, könyörögj értünk! Megpróbáltad már legalább belső nyugtalanság idején?... Csodálkozva fogod tapasztalni, hogy azonnal segít.

Túlvilág

875 Az igazi keresztény mindig készen van arra, hogy Isten előtt megjelenjék. Mert ha azért fáradozik, hogy Krisztus tanítványaként éljen, akkor minden pillanatban felkészült arra, hogy kötelességét teljesítse.

876 A halállal szemben derűsnek, higgadtnak szeretnék látni. – Nem egy pogány sztoikus hidegségével, hanem az Isten gyermekének biztonságával, aki tudja szívében, hogy élete átalakul, de nem enyészik el... Meghalni? Nem: ÉLNI!

877 A jogtudomány és a filozófia doktora volt és közel volt ahhoz, hogy elnyerje a madridi egyetem tanszékét. A tanulmányok fényes lezárása után fényes pálya várt rá.

Azt üzent nekem, hogy beteg és szeretne engem látni. Amikor odaértem abba a penzióba, ahol lakott, ezekkel a szavakkal fogadott: „Atya, meghalok.” Szeretettel bátorítottam. Életgyónást végzett. Még azon az éjszakán meghalt. Egy építész és egy orvos segítettek nekem rendbehozni a holttestet. – Egy oszlásnak indult fiatal test előtt álltunk és mindhárman megegyeztünk abban: az a fényes pálya, amit két főiskolai végzettséggel előtte állt, semmi sem volt ahhoz képest, mint amilyen döntő pályát befutott, mint jó keresztény.

878 Mindent el lehet rendezni, kivéve a halált... végül a halál rendez el mindent.

879 A halál el fog jönni kérés nélkül. Ezért tiszta örülség létünket kizárólag földi életünkkel egyenlővé tenni. Nézd csak, milyen sok ember szenved ettől: az egyik azért, mert az élet véget ér és mindent el kell hagynia, a másik, mert nem akar véget érni és már teher számára... Mindenképpen életutunkat életcélá kell tenni. Fel kell oldani egy ilyen, tisztán evilági szemlélet bilincseit és tudatában kell lennünk saját földi életünk rövid időtartamának. Ehhez gyökeres belső fordulatra van szükség, arra, hogy saját énünktől és minden ideig tartó, önző szándékunktól egészen megszabaduljunk és Krisztusban, aki örök, újjászülessünk.

880 Ne félj bűneid ellenére sem, ha a halálra gondolsz... Hiszen Ő tudja, hogy szereted Őt. Ugyanúgy tudja azt is, hogy milyen anyagból vagy teremtve.

Ha keresed az Urat, úgy fog fogadni, ahogy a tékozló fiút fogadta atyja – de keresned kell Őt!

881 „Non habemus hic manentem civitatem” – Nincs itt a földön maradandó városunk. – Hogy el ne felejtjük ezt, néha teljes keménységével mutatkozik meg ez az igazság a halál óráján: meg nem értésben, üldözésben, megvetésben... és a végén mindig az a magány... mert még ha sok ember szeretete veszi is körül a haldoklót – mindenki egyedül hal meg.

Oldjuk el már most a horgonykötelet! Tegyük meg kitartóan az előkészületeket a nagy és végleges elindulásra – a legszentebb Szentháromság örökké tartó szemléletére.

882 Az idő a tőkénk: hozadékából „megvásároljuk” az örökkévalóságot...

883 Vigaszt találhat abban a felismerésben, hogy az élet azt jelenti: elajándékozunk magunkat, felemészítődünk az Isten szolgálatában. Ha minden erőnket teljesen odaadjuk Érte, akkor a halál mint szabadító fog jönni, aki az életbe, örökkétartó örökségünkbe fog átkísérni bennünket.

884 Pap barátunk a szolgálatot mindig Isten jelenlétében látta el. Atyai kezét szorosan tartotta és úgy fogta fel önmagát, mint aki Istennek segít abban, hogy e neki ajándékozott alapvető meglátásokat továbbadja... És azt mondta önmagának: Ha egyszer meghalok, minden pontosan ugyanolyan jól fog menni, mint most, erről gondoskodik az Úr.

885 Ne csinálj a halálból szomorújátékot! Ugyanis nem az. Csak a szívtelen gyermekek nem örülnek annak, ha találkozhatnak szüleikkel.

886 Hiszen ezen a földön minden olyan, mint egy marék por. Próbáld meg egyszer a megholtak millióit szemed elé állítani, akik valamikor „fontos személyiségek” voltak és akikre már senki sem emlékezik...

887 Ebben áll a kereszténység nagy forradalma: a fájdalmat gyümölcsöt termő szenvedéssé átalakítani, a rosszat jóvá változtatni...

Ezzel kicsavartuk az ördög kezéből legerősebb fegyverét – és megszerezzük az örökkévalóságot.

888 Borzalmas lesz az ítélet azok számára, akik pontosan ismerték az Isten felé vezető utat, másokat tanítottak rá és buzdítottak, hogy azon járjanak, maguk azonban nem jártak rajta.

Isten saját szavaik szerint fogja őket megítélni és elítélni.

889 A tisztítótűz Isten irgalmát bizonyítja. Megtisztítja az Isten után vágyó lelkeket a bennük visszamaradt salaktól.

890 A halál és az ítélet a bűn következménye. Egyedül a pokol büntetés a meg nem bánt bűnökért. Aki Isten kegyelmében él, annak nincs mitől félnie.

891 Ha egyszer halál testvérünk gondolata félelmet kelt benned – mert látod valóságos nyomorúságot! –, végy bátorságot és gondolj a mennyországra, amely ránk vár: Milyen lesz az, amikor a nyomorult, törekeny lényt – amilyen minden emberi teremtmény – elárasztja a végtelen Isten minden dicsősége és pompája, boldogsága és szeretete, amikor a tökéletes boldogság mindörökké eltölt bennünket?

892 Ha egy becsületes ember a földi élet keserű igazságtalanságával kerül szembe, akkor örül, ha az Isten örök igazságosságára gondol. Bár ismeri saját nyomorúságát, mégis kiált, mint Pál, telve vággyal. Bárcsak valósággá válna kívánsága: „Non vivo ego”, nem én élek, itt és most, hanem Krisztus él bennem. És élete örök élet.

893 Milyen nyugodtan halhat meg az, aki mindig és utolsó leheletéig Istennek adottan élt... Hidd el nekem, gyakran láttam azoknak az embereknek örömét, akik – hosszú éveken keresztül – „higgadt türelmetlenséggel” készültek erre az annyira vágyott találkozásra.

894 Kérd az Urat, hogy egyikünk se tagadja meg Őt! Ez nem is lesz olyan nehéz, ha nem viselkedünk úgy, mint ostoba tökfilkók. Mert Isten, az Atyánk, mindig és mindenben segít nekünk – és nem utolsósorban azért, hogy földi száműzetésünket időben korlátozza.

895 A halál gondolata segíteni fog neked abban, hogy jobban szeresd embertársadat, mert találkozásod ezzel vagy azzal az emberrel az utolsó lehet – ő, te vagy én minden pillanatban meghalhatunk.

896 Egy barátunk, aki nagyon vágyott Isten után, így nyilatkozott: Szerencse, hogy mi emberek, nem élünk örökké!

897 Amikor hallottam róla, elgondolkoztatott: ötvenegymillió ember hal meg minden évben, minden percben pedig kilencvenhét. A Mester hajdan arról a halászáról beszélt, aki kiveti hálóját és Isten országáról, amely hálóhoz hasonlít... Ebből a jó halak ki lesznek válogatva és a rosszak, amelyek nem felelnek meg, el lesznek vetve... elvetve mindörökre! És ez a válogatás ötvenegymillió emberrel történik meg évenként és kilencvenhét percenként. – Add ezt tovább a többieknek is!

898 Anyánk testestől-lelkestől felvétetett a mennybe. Mondd meg neki mindig újra, hogy mi, a gyermekei, nem szeretnénk tőle elszakadva lenni... Meg fog hallgatni!

A nyelv

899 Az apostolkodás a „nyelvek adománya” nélkül, vagyis anélkül a képesség nélkül, hogy Isten szavát a többi embernek közvetítsük, teljesen lehetetlen.

Ezért mindennap kérem Urunkat, Istenünket, hogy adja meg azt minden egyes gyermekének.

900 Tanulj meg „nem”-et mondani anélkül, hogy ilyen feleslegesen megsértenél valakit vagy nyers megfogalmazással megzavarnád a testvéri szeretetet.

Gondolj arra, hogy mindig Isten színe előtt állsz!

901 Bosszant téged, hogy mindig ugyanazon a módon, mindig ugyanazokat a lényeges dolgokat világítom meg? Hogy eközben nem vagyok tekintettel a közvélemény divatos irányzataira? Értsd meg: az egyenes meghatározása mindig is ugyanaz maradt évszázadokon keresztül, mert világosságában és pontosságában felülmúlhatatlan.

Minden más meghatározás kevésbé világos lenne és hozzá bonyolultabb is.

902 Válgék szokásoddá, hogy mindig tapintatosan beszélsz dolgokról és emberekről, főleg akkor, ha ezek az emberek Isten szolgálatában dolgoznak.

Amikor ez nem lehetséges – hallgass! Mert a nyers és túlságosan gátlástalan megjegyzések súrolják a megszólás és rágalmozás határát.

903 Egy fiatalember, aki éppen most pecsételte meg Istennek való legbelső önátadását, azt mondta: „És amire most szükségem van: kevesebb szó, a betegek meglátogatása és a földönalvás.”

Védd be ezt magadnak!

904 Jézus Krisztus papjáról csak akkor beszéljünk, ha jót tudunk mondani róla.

Egész szívemből kívánom, hogy testvéreim és én megszívleljük ezt és a hétköznapiakban ennek megfelelően viselkedjünk.

905 A hazugságnak sokféle arca van: homályos utalások, féligazságok, pletykák... – De mindig a gyávák fegyvere.

906 Valóban nem jó, hogy mennyire befolyásol egyetlen beszélgetés – van, amikor az első, van, amikor az utolsó!

Hallgasd meg beszélgetőpartneredet udvariasan és figyelmesen, vedd őt komolyan – de azután Isten jelenlétében alakítsd ki saját véleményedet.

907 Először leszedik rólad a keresztvizet, azután elküldenek valakit hozzád, aki neked azonnal – en passant – hírül hozza, hogy „mit beszélnek az emberek”. – Közönséges dolog? Kétségtelenül. De ennek ellenére ne veszítsd el belső egyensúlyodat, mert a rossz nyelvek nem fognak tudni kárt okozni neked, ha becsületesen és derekasan dolgozol. – Így kell látnod a dolgot: ostobaság, tapintatlanság, lojalitás hiánya az embertársakkal szemben... különösképpen Istennel szemben.

Ne engedd, hogy belerángassanak abba, hogy félreértett védelmi állásból te is leszedd róluk a keresztvizet! Ha valamit mondani kell, akkor az történjék az Evangélium tanácsa szerint: mint testvéri feddés.

908 Ne engedd, hogy ezek a kellemetlenségek és fecsegések kihozzanak a sodrodból. Biztos, hogy Isten akarta műben szolgálnunk, de emberek vagyunk... És az természetes, hogy menés közben port verünk fel.

Ha olyasvalami van, ami bosszant vagy megsért... vedd úgy, mint jó alkalmat arra, hogy megtisztulj – és ha szükséges – megjavulj.

909 Ha alkalomadtán elégedetlenkedve kritizálunk, az emberi dolog – mondják... Erre azt felelem: De nekünk egészen Istenre irányulva kellene élnünk.

Egyetlen ember rossz vagy csak könnyelmű szava „véleményformáló” lehet és szokássá teheti valaki megszólalását... A pletyka, amely először csak egy kis felhőcske, mindig magasabbra száll, növekszik és sűrűsödik, végül talán fekete felhőfallá válik.

És mégis: Ha az, akit megtámadtak, Istennel eltelt ember, a felhők mindig termékeny esővé oldódnak fel, történjék bármi. Az Úr a megrágalmazottat éppen azáltal emeli fel, amivel meg akarták alázni és meggyalázni.

910 Először nem akartad elhinni – de végül fel kellett ismerned, bármennyire is fáj: amit egyszerűen és világosan, mint becsületes katolikus keresztény mondtál, azt a hit ellenségei rosszindulatúan kicsavarták...

Látod, bár „szelídeknek kell lennünk, mint a galambok”, de „okosoknak is, mint a kígyók”. Ne beszélj tehát nem megfelelő időben vagy helyen.

911 Mivel annak az embernek a tisztességes viselkedését nem tudod vagy nem akarod példaképnek tekinteni, a rejtett irigység arra ösztönöz, hogy nevetségessé tedd.

912 A rágalmazás az irigység leánya és az irigység a terméketlenség kompenzálása.

Ha egyszer úgy látod, hogy fáradozásaid nem hoznak gyümölcsöt, akkor vizsgálj meg, hogy alapjában véve miről van szó nálad. Ha jól dolgozol és nem zavar meg az, hogy mások is azt teszik látható eredménnyel, akkor tudd meg: fáradozásaid hiábavalósága csak látszólagos. Adott időben be fogod takarítani a termést.

913 Úgy látszik, mintha némelyik ember tétlennek tartaná magát, ha nem talál alkalmat arra, hogy embertársainak ártson vagy gyötörje őket.

914 Néha azt gondolom, hogy ezek a hírhozók és kútmérgezők olyanok, mintha kis megszállottak lennének! Mert az ördög mindig ott van és a rosszindulatú kritika eszközeivel támad Isten és azok ellen, akik szeretettel engedelmeskednek neki és követik Őt.

915 „Ostoba társaság!” – mondod rosszallóan.

Tudod, hogy mit tesznek? Nem? – Akkor miért beszélsz csak úgy a levegőbe anélkül, hogy ismernéd a dolgokat?

916 Feleld csak a rosszakaratú fecsegőnek: Jó, majd beszélek azzal, akire vonatkozik arról, amit mondott nekem.

917 Egy kortárs szerző írja: „A másokra vonatkozó pletyka mindig embertelen: leleplezi saját lényünk középszerűségét: a rossz nevelés jele, az egyéniség hiányát mutatja: méltatlan egy keresztényhez.”

918 Tartózkodj a siránkozó, perspektíva nélküli, bomlasztó és rosszindulatú megjegyzésektől... Szigorúan kerülj mindent, ami testvéreid között az ellenségeskedés magvát vethetné el.

919 Magas hivatalt viselsz. Nem volna okos dolog tőled, ha alárendeltjeid hallgatását a beleegyezés jeleként magyaráznád.

Lásd meg inkább világosan: nem engeded meg, hogy javaslataikkal előhozakodjanak és ha egyszer mégis sor kerül rá, akkor rosszkedvű vagy.

Ezen a ponton meg kell javulnod!

920 A személyed ellen irányuló rágalmak hatása ez legyen benned: Az első és legfontosabb az, hogy megbocsáss, mindent megbocsáss, az első másodperctől kezdve és teljes szívedből. – Azután: szeretni, ne vétkezz a felebaráti szeretet megsértésével... Bármivel és bárhogy viszonzod: szeretettel kell történnie.

De ha a támadások anyád, az Egyház ellen irányulnak, akkor véd meg bátran, nyugodtan, de határozottan és nyomatékosan is.

Allj ellen annak a kísértésnek, hogy azoknak a lelkeknek az útját bemocskold és akadályokat gördíts eléjük, akik a személyesen elszenvedett igazságtalanságra megbocsátással és szeretettel akarnak válaszolni.

921 Elege volt az emberek alattomos fecsegéséből és úgy gondolta: A legkisebb faluban is úgy kellene lennie, mint a nagyvárosban. Szegény nem tudta, hogy ebben egyáltalán nincs különbség a falu és a város között... Isten és az emberek iránti szeretetből sohasem szabad ilyen „vidékiek”, kicsinyes hibába esned, amely teljesen kereszténytelen. – Krisztus első tanítványairól azt mondták: Nézzétek, hogy szeretik egymást!

El lehet ezt mondani rólad és rólam? És mindig?

922 Az apostoli vállalkozások lekicsinylése általában kétféleképpen történik. Vagy úgy állítják be az apostoli munkát, mint rendkívül bonyolult „struktúrát” vagy úgy, mint kényelmes és kellemes módját a szabadidő eltöltésének.

Alapjában véve az ilyen „tárgyilagosságot” csak korlátoltságra és beszűkült látókörre lehet visszavezetni. Fecsegésnek és fontoskodásnak kell ezt a tényt álcáznia. – Ne engedd, hogy kihozzanak a sodrodból és kérdezd meg: „Ön mit tesz tulajdonképpen?”

923 Ami hited parancsait illeti, nem mindig tudsz rokonszenvet elérni irántuk, de azt meg kell kívánnod, hogy tiszteletben tartsák őket.

924 Ugyancsak az emberek, akik leszédtek barátodról a keresztvizet, mert Istennek akarnak szolgálni, neked sem fognak békét hagyni, ha egyszer elhatároztad, hogy megtérsz és megjavulsz.

925 Egyes megjegyzések csak azokat sérthetik meg, akik úgy érzik, hogy személyesen érinti őket. Ha az ember szívvel-lélekkel elkötelezte magát Krisztus követésére, akkor a másoktól jövő szidalom a tisztulás eszköze lesz: még csak most fogjuk igazán helyesen és tüzes lélekkel folytatni az utat.

926 A legszentebb Szentháromság Anyánkat Királynővé koronázta. Az Atyaisten, a Fiúisten, a Szentlélekisten minden felesleges szót számon fog kérni tőlünk.

Ezért kérjük Miasszonyunkat, tanítsa meg nekünk, hogy mindig Isten jelenlétének tudatában beszéljünk.

A hit terjesztése

927 Légy meggyőződve róla: apostolkodásod abban áll, hogy jóságot, fényt és lelkesedést sugársz, szorgalmaddal, lelkiismeretességeddel „megfertőzől” másokat, példát adsz a határtalan odaadottságra az élettapasztalatra és a becsületes, örömteli engedelmességre az Egyház iránt.

De: Senki sem adhatja azt, amije nincs...

928 Még fiatal vagy és utad elején állsz. Hallgasd meg tanácsomat: Istennek csak a legjobb elegendő, amire képesek vagyunk. Ezért kezdettől fogva legyen erős elhatározásod, hogy későbbi pályádon elsőosztályú teljesítményt fogsz nyújtani.

Mert csak akkor fogsz meggyőzően hatni.

929 Ne felejtse el: minél mélyebb a meggyőződésed, annál könnyebben fogsz másokat meggyőzni!

930 „Ha világosságot gyűjtanak, nem teszik véka alá, hanem a tartóra, hogy világítson a ház minden lakójának. Így világítson világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jótetteiteket és magasztalják mennyei Atyátokat.”

Amikor földi működésének ideje befejeződött, ezt parancsolta az Úr: „Euntes docete” – Menjetek és tanítsatok! Azt akarja, hogy világossága tanítványai tettei és szavai által felragyogjon – a te magatartásodban, a te beszédedben is...

931 Különös, hogy milyen gyakran félnek sokan – a szabadság nevében! – és igyekeznek megakadályozni, hogy a katolikusok egészen egyszerűen jó katolikusok legyenek!

932 Óvakodj azoktól a kortársaktól, akik rágalmakat és gyanúsításokat terjesztenek. Ugyanis ezeket egyesek felületességéből, mások rosszakaratból felkapják – és így megzavarják a békés egymás mellettélést, megmérgezik a közvéleményt.

Bizonyos helyzetekben a valódi felebaráti szeretet azt kívánja, hogy az ilyen szennyet felfedjük és azokat is, akiktől ered... Mert egyébként ők, segítők vagy azok, akik ezt a szemétséget meghallgatják, félrenevelt lelkiismeretükben ezt a következtetést vonhatják le, hogy a hallgatás beleegyezés.

933 A szektások nagy hangon kiabálnak – ahogy ők mondják – „fanatizmusunk” ellen, mert évszázadok telnek el és hitünk változatlan marad. Más a helyzet a szektások saját fanatizmusával: mivel semmilyen kapcsolatban nincs az igazsággal, a történelem folyamán mindig új és más formát vehet fel – mindig újra talál valami ijesztő mumust, hogy az Egyháznak ártson, üres frázisokat terjeszt, amelyet tetszés szerint lehet megtölteni. „Szabadságról” beszélnek és láncok közé szorítják azt: „haladás”-ról és a barbársághoz való visszatérést értik rajta; „tudományról”, és mögötte saját tudatlanságukat rejtik el... Így minden alkalommal a régi, tönkrement áru más, új csomagolásban kerül piacra.

Növekedjen tehát mindennap hitednek „fanatizmusa” – mert egyes-egyedül ez az, ami az egyetlen igazságot megvédi.

934 Ne ijedj meg és ne csodálkozz rajta, hogy milyen korlátolt némelyik ember. Sohasem fognak hiányozni az olyan balgák, akik állítólagos képzettségük mögé rejtik tudatlanságukat.

935 Valóban szomorú látvány, hogy olyan emberek, akik Krisztust gyűlölik és olyanok, akik azt állítják, hogy Neki szolgálnak, kart karba öltve együtt menetelnek és bár különböző indítékok alapján, melyek elválasztják őket egymástól, egyesek abban, hogy a keresztények, az Isten gyermekei ellen harcolnak...

936 Egyes – előkelően intellektuális – körökben úgy vélik, hogy némelykor a szektás csoportok irányítása egyenesen kézzel fogható. Mindig arról van szó, hogy az Egyházat, bizonyos személyeket és intézményeket gyanúsítsanak. Cinikus kitarással és anélkül, hogy az igazsággal vagy a logikával törődnének, tartják ébren és terjesztik így a rágalmakat.

Néha katolikusok is részt vesznek benne.

Imádkozz mindennap erős hittel: „Ut inimicos” – mert így nevezik saját magukat! – „Sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus audi nos!” – Alázd meg, ó Uram, azokat, akik Téged üldöznek, világosságod fényével, amit eltökélten terjeszteni fogunk.

937 A katolikus hit állítólag elavult és ezért nem fogadható már el... A Nap régebbi és még nem vesztett fényéből; a víz ősbibb és továbbra is oltja a szomjúságot és felfrissít...

938 Még az úgynevezett „jó szándék” sem igazolja a történelem vagy az élet valóságának meghamisítását. De hibás „tárgyilagosság” volna, az Egyház ellenségeit, akik egész életüket üldözésének szentelték, dobogóra állítani. Légy egészen biztos benne: a történelmi igazság nem szenved kárt, ha te, mint keresztény, nem veszel részt ilyen dobogók felállításában. Nincs rá szükségünk. Mióta emelnek a gyűlöletnek emlékművet?

939 A keresztény apostolkodásnak nincs szüksége arra, hogy lövészárkot ásson, vagy olyan emberekkel, akik Krisztus igazságát nem ismerik, rosszul bánják. Egy olyan ember, aki megveti a hitet, a végén még becsületesen és egész szívből megtérhet, ha tévedése csalódást okoz számára. Ez akkor történik, amikor az Apostol szavával közeledünk feléje. „Caritas omnia suffert” – a szeretet mindent elvisel! De továbbra is kizárt dolog, hogy „széles látókör” ürügyén magunk engedjünk a hit lényeges kérdéseiben. Egy ilyen hamis türelemnek megvan az a veszélye, hogy kikerüljünk az Egyházból. Ahelyett, hogy másoknak segítenénk, saját magunknak ártunk.

940 A kereszténység sohasem megalkuvó: végső fokon nem alkalmazkodik a világhoz. Ez a „legnagyobb hátránya” és a legfontosabb ellenérve azoknak, akik a világ „megszállottjai”.

941 Egyesek csak azért nem tudnak semmit Istenről, mert még senki sem beszélt velük róla érthetően.

942 Ahol tisztán racionális gondolkodással nem jutsz előbbre, kérd a „szent furfangosságot”, hogy jobban és hatékonyabban tudd embertársaidat szolgálni.

943 Hidd el nekem: az apostolkodásnak, a katekézisnek, az emberi test véredényeihez hasonlóan, a társadalom minden területére szét kell ágaznia. Minden egyes embert el kell érni.

Bennünket, akik Krisztusnak akarunk szolgálni, minden ember érdekel, mert minden egyes ember érdekel bennünket!

944 Helyezkedj Miasszonyunk védelme alá, aki a jó tanács Anyja, hogy sohase jöjjön ki szádból olyan szó, amely Istent megsérti!

Felelősség

945 Ha mi, keresztények, valóban hitünk szerint élnénk, minden idők legkorszakalkotóbb forradalma következne be ... Mindegyikünknek együtt kell működnie a megváltás művével.

Gondolkozz rajta!

946 Hogy valójában mit jelent a felelősség, az akkor fog megvilágosodni előtted, ha megérted, hogy Isten színe előtt csak kötelességeid vannak. Az Úr majd gondoskodik róla, hogy jogokat is kapj!

947 Bárcsak második természeteddé válna, hogy olyan odaadással törődsz másokkal, ami elfelejteti veled saját létedet!

948 Nehéz helyzetekben a következő gondolat segíthet: Minél inkább növekszik hűségem, annál jobban hozzájárulok ahhoz, hogy mások is növekedjenek a hűségben. Milyen jótékony hatással van, ha érezzük, hogy kölcsönösen támogatjuk egymást!

949 Ne maradj meg az „elméletnél”! Mindennapi életünknek kell a minket betöltő fenséges eszméket bátran termékeny mindennapi valósággá alakítani.

950 Valóban: a régi megérdemli tiszteletünket, a hagyomány hálánkat. Tanulnunk kell belőle és meg kell szívlelnünk a tapasztalatokat.

De nem szabad eltúlozni, mindent a maga idejében! Talán úgy öltözködünk még most is, mint nagyszüleink? Még mindig az elmúlt évszázadok púderezett parókáit hordjuk?

951 Ne bosszankodj mások egy-egy ostobaságán! Mert sokszor a felelősségteljes viselkedés nem annyira a megfelelő lelkiület miatt hiányzik, hanem inkább a gondolkodás hiányára és a még elégtelen képzettségre vezethető vissza.

Ezeket a hiányokat lassanként meg kell szüntetni, ami a tanítóra és vezetőre még nagyobb felelősséget ró!

Ha ilyen feladatod van, mindig újra meg kell vizsgálnod magad arra vonatkozóan.

952 Nagy veszélynek teszed ki magad, ha megelégszel a „jó fiú” magatartással, vagy azzal a célkitűzéssel, hogy rendes, problémamentes otthonod legyen, amelyben csak kedélyesség, kényelem uralkodik. Ez az elképzelés torzképe a názáreti ház életének. Krisztus, aki a boldogságot és a belső rendet hordozta magában, elment, hogy minden idők emberének részt adjon gazdagságából.

953 Nagy vágyad, hogy az egész emberiség ismerje meg valóban Krisztust, nekem egészen természetesnek tűnik. De te magad azzal kezd el, hogy felelősséget érzel azoknak az embereknek üdvéért, akikkel együtt élsz, munkatársaid, tanuló társaid megszentelődéséért... Ez az a minden mást megelőző feladat, amelyet az Úr rád bízott.

954 Viselkedj úgy, mintha a légkör a munkahelyeden egyedül tőled függne. Ez a serénység és az öröm légköre legyen, amelyet Isten jelenlétének tudata és a hit látása hat át.

Nem értem lazaságodat. Olyan társak csoportjára találsz, akikkel egy kissé nehezebb bánni. Talán onnan is származik ez, hogy hosszabb ideje nem törődtél velük. Most mindjárt

kitérsz az útjukból, meglapulsz és azután csak tehernek érzed őket: úgy tűnik, hogy apostolkodásodat akadályozzák, mert képtelenek arra, hogy megértsenek téged. De hogy hallgassanak rád, ha sem nem imádkozol, sem áldozatot nem hozol értük, még a beszélgetést sem keresed velük?

Mennyi meglepetés fog érni, ha egyszer elhatározod, hogy ezzel és ezzel és azzal a harmadikkal komoly kapcsolatot tartasz fenn! Azon kívül: Ha nem változtatsz jelenlegi beállítottságodon, minden okuk meglesz arra, hogy egyszer ujjal mutogassanak rád és azt mondják: „Hominem non habeo!” – nem találok senkit, aki segítene nekem!

955 Jól figyelj ide! Szent dolgok, amelyeket mindennap szentül teljesítünk, nem válnak „mindennapi és közönséges” dolgokká. Jézus Krisztus minden cselekedete a földön emberként mindennapi és ugyanakkor isteni volt!

956 Nem akarsz kiegyezni azzal, mondd, hogy olyan konvencionális, közhelyes hited legyen, mint sok más embernek...

Valóban: Hitednek személyes hitnek kell lennie. És ez azt jelenti: felelősségtudattal párosult hit!

957 A legszentebb Szentháromság azért adja neked kegyelmét, hogy azt felelősséged tudatában és gyakorlásában gyümölcsözővé tedd: Az ajándék olyan nagy, hogy nem baktathatsz lassan és lustán, kényelmességednek megfelelően... Azonkívül: sok lélek vár rád!

958 Mivel most ez a nagy gond foglalkoztat téged, útmutatásul mondom: Ha a kérdés önmagában véve helyesen van feltéve, azaz nyugodtan és felelősségtudattal és Isten előtt történik a mérlegelés, akkor mindig megtalálható a megoldás is.

959 Ha egy gyengéd édesanya gyermekét karjára veszi, előtte mindent félretesz, ami a gyermeket megsebezhetné, esetleg egy gombostűt is. Amikor egy lélek felé fordulunk, éppen ilyen kíméletesnek kell lennünk... szükség esetén persze határozottnak is.

960 „Custos, quid de nocte!” – Őr, meddig tart még az éjszaka...: örködni!

Jó lenne, ha megszoknád, hogy a hét folyamán egy napot „őrségre” szánál: egy napot, amelyen Isten iránti odaadásod tudatosabb lesz, figyelmesebben gyakorolod a szeretet kis megnyilatkozásait, az imát és az áldozatot kissé megerősíted.

Tartsd szem előtt, hogy az Anyaszentegyház egy nagy hadsereghez hasonlít, amely csatasorba van állítva. Te hozzá tartozol, a te „frontszakaszodnál” támadó és védekező harcok folynak. Érted? Ez a készenlét mindig közelebb fog vinni Istenhez, megerősíti akaratodat, hogy minden napot valódi „őrséggé” alakíts át.

961 Amikor egy hivatás tönkremegy, vagy az Úr állandóan megújuló kegyelmi meghívásának visszautasításakor, mintegy az érem másik oldalán, az Úr szent akaratát kell látnunk, Aki mindezt megengedi. – Bizonyára. De ha őszinték vagyunk, elismerjük, hogy ez sem a saját felelősségünk alól nem ment fel bennünket, sem „enyhítő körülményt” nem képez: mert az érem első oldalán észrevesszük, hogy személy szerint nem tettük meg Isten akaratát, Aki a mi szolgálatunkat akarta, aminek nem feleltünk meg.

962 Ha szereted hazádat – és biztos vagyok benne, hogy szereted – fenyegető veszély esetén nem fogsz habozni, hogy önkéntesként jelentkezz védelmére. Egyszer már mondtam: szükség esetén mindenkit felhasználnak: férfiakat és nőket, nagyon időseket, középkorúakat,

fiatalokat, sőt fiatalkorúakat is. Csak aki betegség vagy testi fogyatékoság miatt alkalmatlan és a gyermekek képeznek kivételt.

Ami mindennap történik, az több mint néhány önkéntesnek szóló felhívás, az általános mozgósítás, Jézus Krisztus királyságának védelmére. Jézus maga, a Király, kifejezetten neveden szólított.

Azt kéri tőled, hogy Isten csatáiban küzdj, és ebbe egész lelkedet, szívedet, akaratodat, értelmedet, egész lényedet vidd bele.

Most jól figyelj ide! Ha tiszta életet élsz és az Istenanya különös védelme alá helyezed magad, akkor a testi kísértés nem probléma. – Vagy valóban valamilyen betegséget szeretnél színlelni, a szív, az akarat, az értelem gyengeségének tüneteivel, hogy gyáván kivond magad ez alól a mozgósítás alól? Valóban jobban szeretnéd magad „kiíratni betegállományba”, hogy azután valamilyen kiegészítő szolgálattal elégedj meg? Az Úr azt akarja, hogy az első sorokban harcolj Érte! Hiszen már ott vagy! Ha most odébbállnál, mint egy áruló! – milyen szomorú lenne...

963 Igen, ha időd, mint ahogy a közmondás tartja, csak „pénz” lenne, akkor még tűrhető lenne, hogy eltékozlod. – De az idő több, az idő élet! És nem tudod, hogy mennyi marad még számodra belőle.

964 Az Úr megtéríti Pétert, aki háromszor megtagadta: egyetlen korholó szó nélkül, csak a szeretet egy pillantásával...

Ugyanezt a tekintetet veti Krisztus ránk, ha elestünk. Remélhetőleg mi is elmondhatjuk akkor, mint Péter: „Uram, Te mindent tudsz, Te azt is tudod, hogy szeretlek... és meg tudjuk változtatni életünket.

965 Néha úgy érvelnek, hogy a felebaráti szeretet nevében jóakaratot és megértést kell mutatnunk azok iránt, akik kíméletlenül rosszul bánnak embertársainkkal.

Kérem Istent, hogy az ilyen jóakarát és megértés mögött ne félelem rejtőzzön az emberektől, vagy kényelmesség, közömbösség az iránt a rossz iránt, amelyet mások tesznek. Mert akkor ez a jóakarát, ez a megértés nem lenne más, mint büntárrsá válás az Isten megbántásában.

966 Nem járja, hogy az egyik embernek egyengetjük az utat a megtéréshez, miközben sok más lélek számára megnyitjuk a romlás útját.

967 Ha valaki megengedi, hogy bárányai között farkasok nőjenek fel, akkor könnyen kitalálhatja bárányai sorsát.

968 Ha olyanok, akiknek intelligenciája és kereszténysége közepszerű, magas hivatalt vesznek át, alkalmatlan emberekkel veszik körül magukat. Vak hiúságuk arra a hamis feltételezésre indítja őket, hogy ilyen módon nem veszítik el állásukat.

Ezzel ellentétben a valódi személyiségek első osztályú munkatársakat hívnak környezetükbe, akik nemcsak szakmailag megfelelőek, hanem az életük is tiszta. Ezeket kiképezik a jövő vezetői feladataira. Az okosság nincs öntetszelgő csalódásnak alávetve, mint a közepszerűség: alázatában felismeri, hogy ő maga is növekszik, ha másokat segít a növekedésben.

969 Nem okos dolog olyan embert, akinek képességeit nem ismerjük, fontos vezetési feladatokkal megbízni mintegy ezen elv szerint: nézzük meg, hogy csinálja.

Olyan döntéseket, amelyek a közjót érintik, nem lehet úgy meghozni, mint ahogy belenyúlunk egy mesebeli csodazacskóba...

970 Te felelős beosztásban vagy és egyedül aszerint cselekszel, hogy mit mondanak az emberek? Ez ostobaság! – Elsősorban ennek kell fontosnak lennie számodra, hogy Isten mit fog szólni ahhoz, amit teszel és csak azután – néha egyáltalán nem – kell mérlegelni a többiek véleményét. Mert így szól az Úr: „Mindazt... aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom mennyei Atyám előtt. De aki megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt.”

971 Felelősségteljes beosztást töltesz be. Ennek gyakorlásában fontold meg a következőt: Ha munkamódszered túlságosan saját személyedre van szabva, nélkülözhetetlenné teszed magad. Ha egyszer a személy kiesik, a munka folyamatossága odavan.

972 Az egyik fontos alapelv annak érdekében, hogy a vezetési feladatoknál jó munkát végezzünk, abban áll, hogy messzemenően megosztjuk a felelősséget. Nem azt értem ezen, hogy a felelős kényelmesebbé tegye a maga dolgát, vagy hogy személytelen maradjon, hanem azt, hogy minden egyestől számadást kíván meg saját feladatáról és ilyen módon maga is „számot tud adni” Isten előtt és ahol célszerű, az emberek előtt is.

973 Hivatalod gyakorlásában figyelj arra, hogy sohase vidd annyira túlzásba az igazságot, hogy ezzel a felebaráti szeretet feledésbe merüljön.

974 Egy lánc olyan erős, mint a leggyengébb tagja.

975 Soha ne mondd egy alárendeltről: „Nem alkalmas.”

Te vagy az, aki nem alkalmas, mert nem értesz ahhoz, hogy olyan helyre tedd az illetőt, ahol tud valamit nyújtani.

976 Küzdj magadban a tisztelet és méltóság utáni becsvágyó törekvés ellen! Ehelyett tisztázd magadban azokat a lehetőségeket, amelyek megvannak számodra, hogy jól dolgozzál, azután kötelezettségeidet és azt is fontold meg, hogy áll hatékonyságod... Akkor nem fogsz hivatalok után vágyódni. De ha egyszer hivatalt adnak neked, akkor majd helyesen tudod értékelni a méltóságot: teherként, amelyet az emberek szolgálatában hordasz.

977 A gyalázat órájában, a kereszt alatt Mária ott van, Fiához közel... készen arra, hogy sorsában osztozzék.

Győzzük le a félelmet attól, hogy ott, ahová állítottak, felelős keresztényeknek valljuk magunkat. Lehet, hogy ez kényelmetlen, de az Istenanya segíteni fog.

Vezeklés

978 Feltétlenül szükséges, hogy Urunkat, Jézus Krisztust egészen közről kövessük. Ő így akarja és nincs más út...

Ez a követés a Szentlélek műve bennünk, mindegyikünk lelkében, a tiedben is: légy tanulékony, ne emelj barikádokat Isten ellen, engedj meg, hogy minden nyomorúságod ellenére megfeszítetté alakítson át.

979 Végül elégünk lesz a „szeretet” szóból, ha valaki mindig csak a szájával mondja, de sohasem teszi hitelessé cselekedetével és kis áldozatokkal.

980 Az önmegtagadás minden szempontból nagyon fontos.

Először is tisztán természetes, emberi okokból. Aki képtelen az önuralomra, sohasem fog tudni jó hatást gyakorolni másokra. Minden külső csábításnál vereséget fog szenvedni, ha az saját hajlamainak hízeleg. Energia nélküli emberré válik, aki képtelen arra, hogy szükség esetén egy nagy megerőltetésre összeszedje magát.

Azután természetfeletti, hitből származó okokból. Nem látod, hogy mennyire igazságos, hogy Neki, aki irántunk való szeretetből mindent odaadott, a vezeklés és a lemondás kis cselekedeteivel szeretetünket és tiszteletünket kimutassuk?

981 Az önmegtagadás szelleme nem annyira a szeretet következményeként, mint inkább megnyilatkozásaként jön létre. Ha kivonod magad ezek alól a kis áldozatok alól, akkor – ismerd csak el! – szereteted az iránt, aki maga a SZERETET, alábbhagyott.

982 Nem vették még észre, hogy az olyan emberek, akik az aszkézis keresztény szellemét megvalósítják, egyszerű életmódjuknak köszönhetően mindazt, ami jó – még a tisztán földi szempontból kényelmes dolgokat is –, nagyobb örömmel élvezik, mint mások?

983 Az áldozat, az önmegtagadás szelleme nélkül lehetetlen a boldogság a földön.

984 Ha egyszer elhatároztad, hogy aszkétikusan élsz, akkor belső, lelki világod gazdagabb lesz és működésed gyümölcsözőbb.

985 Egyet nem szabad elfelejtenünk: minden emberi vállalkozásban kell, hogy legyenek férfiak és nők, akik életükben és működésükben felállítják Krisztus keresztjét, amely mindenből kiemelkedik, látható és gyógyít. A béke és öröm jele a Megváltásnak, az emberi nem egységének záloga és annak a szeretetnek biztosítója, amellyel az Atyaisten, a Fiúisten, a Szentlélekisten, a legszentebb Szentháromság ajándékozta meg az emberiséget és mindig újra megajándékozza.

986 „Ne nevéssen ki, Atya ... Néhány nappal ezelőtt rajtakaptam magam azon, hogy egészen ösztönösen hoztam áldozatot az Úrnak – mégpedig annak az időnek formájában, amelyet azzal kellett töltenem, hogy gyermekeim egy szétment játékát megjavítsam...”

Nem, én nem találom ezt nevetségesnek, nagyszerűnek találom! Azonkívül arra gondolok, hogy Isten szeretetében bennünk is meggyógyítja a töréseket és szakadásokat.

987 Légy vezeklő, de ne légy sem érzéketlen, sem megkeseredett! – Légy belsőleg összeszedett, de ne légy félénk!

988 Egy önmegtagadás nélküli nap elveszett nap. Mert ekkor nem győztük le önmagunkat, nem hoztuk meg Istennek való odaadottságunk égő áldozatát.

989 Megkísérelted olykor-olykor, hogy ebben vagy abban a kis dologban ellenállj hajlamaidnak és hangulataidnak?

Nézd, aki ezt kérdi tőled, keresztre feszítették érted, kimondhatatlanul sokat szenvedtestben és lélekben, töviskoszorút hord érted.

990 Nagyszerű elméleti embernek mutatkozol... De még jelentéktelen dolgokban sem vagy kész engedni. Ezért nem hiszem el, hogy valóban megvan benned az önmegtagadás szelleme.

991 Sok kis dolog gondos figyelembevételében mutatkozik meg állandó jelleggel az önmegtagadás szelleme. Ebben áll többek között az az út, amelyen járva embertársaink számára az életet kissé kellemesebbé tehetjük.

992 Jobban szeretem az erényeket, mint az önsanyargatást, így beszélt Jahve – ha más szavakkal is – a választott néphez, amely túl könnyen megelégedett a külső rítusokkal és ezzel megcsalta önmagát.

Ezért a vezeklésnek és önmegtagadásnak a megfelelő helyi értéket kell adnunk életünkben. Legyen ez jele az Isten és a felebarát iránti szeretetünknek.

993 A szemlélődő imában Urunk szenvedése kilép a történelem élettelen keretéből. De többé már nem is jámbor megfontolások tárgya, hanem úgy jelenik meg szemeink előtt, mint borzalmas, nyomasztó, szörnyű és véres áldozat, amilyen volt is – mint az isteni szeretet végletekig menő tette...

Amikor ezt szemléljük, megvilágosodik előttünk, hogy a bűn végtelenül több, mint egy kis „helyesírási hiba” részünkről. Bűnt elkövetni azt jelenti: Krisztust keresztre feszíteni, kezeit és lábait szétszaggatni...

994 Ha valóban vezeklő lélek akarsz lenni – vezeklő és boldog lélek! –, akkor mindenekelőtt a napi imádság idejét kell rögzítened: időt a mély, bizalommal telt, nagylelkű, kitartó imára! Fáradozzál azon, hogy ne kedved és hangulatod szerint imádkozzál, hanem – hacsak lehetséges – előre meghatározott időpontban. Ne légy hanyag ebben a kis részletkérdésben!

Tedd magad egyenesen „rabszolgájává” ennek a napi beszélgetésnek Istennek – és biztosítalak: sohasem leszel az öröm hiányában!

995 Egy keresztény győzelme mindig a keresztben gyökerezik, az önmegtagadásban, mert ez lehetővé teszi, hogy Isten mindenhatósága hatékonyá váljon.

996 Ha eddigi életedre gondolsz – amelyben nem voltak magasságok és mélységek, akkor lásd meg, hogy milyen sok időt elvesztettél és kérdezd meg azt is magadtól, hogy hogyan tudod visszanyerni – vezekléssel és mélyebb odaadással.

997 Ha mindarra gondolsz, ami életedben értéktelen maradt, mert nem adtad oda Istennek, akkor „mint egy fősvény” kellene arra törekedned, hogy még nagyon sokat gyűjtsél. Ehhez tartozik az is, hogy ne kerülj ki a szenvedést és a fájdalmat.

Mert ezek állandó kísérői a teremtményeknek – nem használni fel őket az üdvösségre, esztelenség volna!

998 Az ellenkezés szelleme van benned és élvezed az ellentmondást? ... Nos, jó: gyakorold magad abban, hogy önmagaddal szegülsz szembe, saját magadnak mondasz ellen!

999 Éjszaka van. A Szent Család pihen. Az angyal megjelenik Józsefnek álmában és azt parancsolja, hogy meneküljön Egyiptomba. Mária és József fogják a Gyermeket és azonnal útnak indulnak.

Sem nem lázonganak, sem nem keresik a módját, hogyan lehetne a dolgot kikerülni, sem nem várnak, amíg nappal lesz.

Mondd meg Miasszonyunknak, Anyánknak, Máriának és Szent Józsefnek, Urunknak és Atyánknak, hogy minden kellemetlenségben, amely váratlanul ér bennünket, mi is minden habozás nélkül fel akarjuk ismerni az alkalmat a vezeklésre és szeretettel akarjuk fogadni.

1000 Azért írom ezt az utolsó pontot, hogy te és én mosolyogva tudjuk becsukni ezt a könyvet. Így a tisztelt olvasók, akik – naivul vagy gyanakvóan – az „Út” 999 pontjában egy kabalisztikus titkot szimatoltak, újra megnyugodhatnak.

Szentírási helyek mutatója

Ószövetség

Teremtés	
2,15	482
1Királyok	
15,22	992
1Krónikák	
16,10	72
Tóbiás	
8,5	846
Zsoltárok	
41,8	173, 338
42,2	66
42,4	79
54,23	873
76,11	161
99,2	53
104,3	72
117,1	469
Példabeszédek	
28,20	786
Prédikátor	
1,15	501
Énekek éneke	
4,7	339
Sirák fia	
16,15	534
Izajás	
21,11	960
33,22	855
45,16	586
Jeremiás	
5,13	542

Dániel

9,23	628
10,11–19	628

Ozeás

6,6	992
-----	-----

Újszövetség

Máté

1,18–25	647
2,8	633
2,13–15	999
3,9	418
5,13	342
5,15–16	930
5,16	718
5,48	125, 314
6,22–23	328
7,3	328
8,23–27	119
9,5	782
9,13	992
10,16	910
10,24	239
10,32–33	970
10,33	369
10,34	408
10,35	816
11,12	130
11,29	261
11,30	198
12,7	992
12,30	9
12,36	926
12,50	33
13,24–30	677
14,13	470
16,24	8, 249
16,27	534
18,12–13	223
18,15	907
19,16–30	218
19,21	189
19,29	766
20,7	205
21,28–32	378
22,11–12	649
22,15	562
24,48–51	358

25,13	164
25,14–30	525
25,21	507
25,41–43	744
26,26	684
26,63	35
26,72–74	369
28,19	232, 462, 930

Márk

3,35	33
4,35–41	119
6,31–33	470
6,34	826
8,34	8, 249
10,17–31	218
10,30	766
14,22	684
14,61	35
14,71	369

Lukács

1,26–38	481
1,38	33, 124
1,39	371
1,45	566
1,46	95
1,48	289
2,1–5	322
2,19	415
2,41–50	701, 794
2,51–52	484, 485, 486
3,8	418
5,5	377
6,40	239
8,22–25	119
9,10–11	470
9,23	149, 249
9,62	133
10,16	595
10,42	454
11,34	328
12,49	211
13,27	369
14,26	214
15,3–6	223
15,11–32	65
16,1–2	358
18,18–30	218
18,22	189

18,41	862
19,41–44	210
20,20	562
22,19	684
22,42	268, 352, 793
22,57	369
24,29	227,671

János

2,1–11	631
3,16	290
5,7	212, 954
7,5	251
13,6–9	266
13,18	204
14,6	678
14,18	149
15,5	697
15,8	208
15,12	727
15,15	629, 750
15,16	217
18,20	50
19,22	604
19,25	51, 248, 977
20,24–25	684
21,6–11	377
21,17	326, 964

Apostolok Cselekedetei

2,1–42	213, 226
2,9	186
3,6	782
5,40–41	283
28,26	31

Rómaiakhoz

2,6	534
4,18	780
8,22	311
8,28	127
10,14	196

IKorintusiakhoz

7,29	621
9,27	841
11,24	684
13,1	542
13,7	738, 939
14,40	512

15,25	292
2Korintusiakhoz	
2,15	59
12,9	166
Galatákhoz	
2,20	424, 892
3,28	303
Filippiekhez	
4,5	53
Kolosszeiekhez	
3,11	317
1Timóteushoz	
2,4	197
2Timóteushoz	
2,3	75
2,5	163
4,10	343
Zsidókhöz	
10,37–38	459
13,14	881
Jakab	
1,12	160
1Péter	
2,5	499
2Péter	
1,19	318
Jelenések	
3,15–16	541
12,1	443